

יסודות החשבונאות

סטודנטים יקרים

לפניכם ספר תרגילים בקורס יסודות החשבונאות. הספר הוא חלק מפרויקט חדשני וראשון מסוגו בארץ במקצוע זה, המועבר ברשת האינטרנט On-line. הקורס באתר כולל פתרונות מלאים לספר התרגילים.

הפתרונות מוגשים בסרטוני וידאו המלווים בהסבר קולי, כך שאתם רואים את התהליכים בצורה מובנית, שיטתית ופשוטה, ממש כפי שנעשה בשיעור פרטי.

את הקורס בנה רו"ח תמיר וימן, מרצה מבוקש אשר לימד אלפי

סטודנטים מרוצים.

אז אם אתם עסוקים מידי בעבודה, סובלים מלקויות למידה, רוצים להצטיין או פשוט אוהבים ללמוד בשקט בבית, אנחנו מזמינים אתכם לחוויית לימודים יוצאת דופן וחדשה לחלוטין, היכנסו עכשיו לאתר

אנו מאחלים לכם הצלחה מלאה בבחינות

צוות האתר GooL

גול זה בול. בשבילך!

תוכן עניינים : יסודות החשבונאות

3	דוחות כספיים ופקודות יומן
8	חשבונות חתך ועריכת דוחות כספיים
36	הכנסות, תקן חשבונאות בינלאומי מספר 18
40	שווי הוגן דרך רווח והפסד
46	אירועים לאחר תאריך המאזן, תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10
53	טעויות, אומדנים ומדיניות חשבונאית
54	מענק השקעה
59	רכוש קבוע
82	החלפת נכסים
87	עלויות פירוק ופינוי רכוש קבוע, תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16
89	ירידת ערך
104	מודל הערכה מחדש
113	נכסים בלתי מוחשיים
120	נדל"ן להשקעה
136	הלוואות
153	אג"ח נפרע בתשלום אחד
167	אגח שנפרע לשיעורין
185	הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים
192	הון עצמי
202	לקוחות

דוחות כספיים ופקודות יומן

שאלה מספר 1

דני ודנה הינם סטודנטים לחשבונאות במכללה ידועה. לאחרונה השניים התקרבו, ואפילו שינו סטטוס בפייסבוק!. לאחרונה, במסגרת מפגש חברים בחוג לחשבונאות, התנהל דיון נוקב אודות המאזן כדו"ח כספי.

דני: "אינני מבין כלל מה מטרתו של המאזן כדו"ח כספי"

דנה: "אני אינני מבינה מדוע בכלל צריך את המאזן, פשוט תגידו לנו כמה כסף יש בקופה וזהו!"

נדרש:

- א. מהו מאזן החברה?
- ב. מהם הרכיבים השונים של מאזן החברה?
- ג. מהם היתרונות והחסרונות של המאזן כדו"ח כספי?
- ד. פריטים מסוימים מסווגים במאזן כפריטים "שוטפים" ואילו אחרים כ"לא שוטפים".
נדרש: מהו פריט שוטף ופריט שאינו שוטף? (מנה מספר דוגמאות לכל פריט).

שאלה מספר 2

אייל הינו חשב חברת "הנביאים", חברה המתמחה בראיית העתיד. לאחרונה חזתה החברה כי משקיע עשיר יתעניין ברכישת החברה ועל כן הטילה על אייל להכין דו"ח רווח והפסד אודות ביצועי החברה לשנת 2015 (דו"ח עתידי שיוכן תוך ראיית העתיד).

נדרש:

- א. מהו דו"ח רווח והפסד?
- ב. מהם הרכיבים של דו"ח רווח והפסד? מדוע לדעתך דו"ח רווח והפסד מוצג תוך הפרדה לסוגי רכיבים שונים – מהו היתרון הטמון בכך?
- ג. מהם היתרונות והחסרונות של דו"ח רווח והפסד כדו"ח כספי?

שאלה מספר 3

לאחרונה פורסם בעיתון כלכלי ידוע כי "ההון העצמי של חברת הנביאים עומד על סך של 10 מיליון שקלים"

נדרש:

- א. מהו ההון העצמי?
- ב. מהו הקשר בין נכסי החברה, התחייבויותיה וההון העצמי של החברה?
- ג. מהם מרכיבי ההון העצמי?

שאלה מספר 4

אייל הינו מרצה לחשבונאות ידוע, אשר מלמד במספר מוסדות לימוד. לאחרונה, במסגרת דוגמא שהכתיב לתלמידיו, ציין כי קיים קשר בין תוצאת דו"ח רווח והפסד ומאזן החברה, אך סירב להוסיף ולציין מהו אותו קשר.

נדרש:

מהו הקשר בין תוצאת דו"ח רווח והפסד ומאזן החברה?

שאלה מספר 5

על פי כללי החשבונאות, עומדת חובה לפרסם 4 דוחות כספיים: מאזן, דו"ח רווח והפסד, דו"ח תזרים מזומנים ודו"ח על השינויים בהון העצמי.

נדרש: פרט בקצרה אודות מהות דו"ח תזרים מזומנים והדו"ח על השינויים בהון העצמי.

שאלה מספר 6

נכס, התחיבות, הון עצמי.

נדרש:

א. הגדר כל מילה והסבר בקצרה אודות מהותה.

ב. כיצד אנו בונים "פקודות יומן" המשמשת לצורך רישומים חשבונאיים.

ג. ציין את הכלל לגבי רישום "חובה" או "זכות" בנוגע לפקודות יומן

שאלה מספר 7**נדרש:**

- א. מהם השלבים השונים בהכנת דוחות כספיים?
 ב. מהי מטרת פקודת היומן וחשבונות ה-T?

שאלה מספר 8**רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע:**

- א. דני קיבל הלוואה בסך 30 שקלים
 ב. דני קנה מלאי בסך של 15 שקלים
 ג. דני שילם הוצאות חשמל בסך 10 שקלים, במזומן
 ד. דני שילם הוצאות חשמל בסך 10 שקלים, על ידי צ'ק
 ה. דני רכש מכונית ב- 30 שקלים
 ו. דני מכר את המכונית ביום רכישתה בתמורה ל- 40
 ז. דני מכר סחורה ללקוח (מלאי) בתמורה ל- 20 שקלים במזומן
 ח. דני מכר סחורה ללקוח בתמורה ל- 20 שקלים : 10 במזומן, 10 על ידי המחאה

שאלה מספר 9**לפניך שורת אירועים שהתרחשו בחברת הבונים. לגבי כל אירוע, רשום את פקודת היומן המתאימה לו.**

- א. החברה הוקמה ביום 01.01.2010. ביום הקמתה הנפיקה החברה 100 ש"ח ערך נקוב מניות בתמורה ל- 100 שקלים.
 ב. על מנת להתחיל בפעילותה העסקית, החברה רכשה מכונית על מנת שתשמש את החברה לצורך מנהלי בתמורה ל- 30 שקלים.
 ג. החברה רכשה סט קרשים למכירה במהלך העסקים הרגיל בתמורה ל- 50 שקלים, אשר ישולמו בעתיד.
 ד. במהלך שנת פעילותה שילמה החברה משכורת בסך 15 שקלים במזומן, וכן שילמה חשבון חשמל בסך 20 שקלים על ידי המחאה שתיפרע בעוד שנה.
 ה. ביום 31.12.2010 קיבלה החברה הלוואה מבנק "גויני ובניו בנקים" בסכום של 50 שקלים

שאלה מספר 10

לפניך שורת אירועים שהתרחשו בחברת המדבירים. לגבי כל אירוע, רשום את פקודת היומן

המתאימה לו.

- א. חברת המדבירים הינה חברה העוסקת בייבוא וייצור מוצרי הדברה. ביום הקמתה רכשה החברה מבנה המשמש אותה לצורך פעילותה, בעלות של 20 שקלים.
- ב. החברה רכשה קוטל חרקים (מיועד למכירה) בתמורה ל- 30 שקלים, אשר שולמו במזומן.
- ג. החברה רכשה קוטל נמלים (מיועד למכירה) בתמורה ל- 30 שקלים, אשר ישולמו בעוד כשנה.
- ד. החברה קיבלה הלוואה בסך 45 שקלים.
- ה. בבעלות החברה דירה בטבריה המושכרת לצד ג'. החברה קיבלה סכום של 10 שקלים במזומן כהכנסה מדמי שכירות.

שאלה מספר 11

חברת הנביא בעירו הוקמה ביום 01.01.2008. החברה עוסקת בייצור ומכירת כדורי רגל.

- א. החברה הוקמה על ידי הנפקת 150 ש"ח ערך נקוב מניות בתמורה ל- 200 שקלים.
- ב. החברה שכרה מחסן לצורך אחסון כדורי רגל. ביום 31.12.2008 שילמה החברה 100 שקלים בעבור שכירת המחסן.
- ג. החברה רכשה מלאי בסך של 9,000 שקלים.
- ד. ביום 01.03.2008 החברה מכרה סחורה ללקוח בסך 10,000 מחצית מסכום המכירה התקבל במזומן ואילו השאר התקבל בהמחאה לפירעון בעוד כשנה. המלאי אשר נמכר ללקוח עלה לחברה סכום של 4,000 שקלים.
- ה. ביום 01.06.2008 החליטה החברה להשכיר מחסן נוסף לצורך פעילותה. הוצאות השכירות ליום 31.12.2008 הסתכמו לסך של 50 שקלים, אשר ישולמו בעוד כשנה.
- ו. בבעלות החברה דירה בטבריה המושכרת לצד ג'. החברה קיבלה סכום של 10 שקלים במזומן כהכנסה מדמי שכירות.
- ז. החברה רכשה מבנה אשר ישמש אותה לצורך פעילותה בסכום של 50 שקלים.
- ח. החברה קיבלה הלוואה מבנק לומי בסכום של 150 שקלים.

נדרש:

1. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע
2. הצג כרטיסות T מתאימות לאירועים החברה

שאלה מספר 12**חברת "דני-דין" צעצועים הוקמה ביום 01.01.2007.**

- א. ביום 01.01.2008 נטלה החברה הלוואה בסך של 100 שקלים.
- ב. ביום 02.01.2008 רכשה החברה מלאי. בהתאם להסכם עם ספק החברה, החברה תשלם לספק סכום של 50 שקלים בעוד כשנתיים ימים.
- ג. ביום 01.03.2008 מכרה החברה מלאי, שעלותה 10 שקלים, בתמורה ל- 30 שקלים במזומן.
- ד. ביום 30.04.2008 קיבלה החברה הלוואה בסך של 100 שקלים. בשנת 2008 נשאה החברה ריבית בסך של 10 שקלים.
- ה. ביום 10.01.2007 שילמה החברה הוצאות שכר עבודה בסך 10 שקלים במזומן. הוצאות שכר בסך 20 שקלים ישולמו בעוד כשנה.

נדרש:

1. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע
2. הצג כרטיסות T מתאימות לאירועים החברה

חשבונות חתך ועריכת דוחות כספיים

שאלה מספר 1

לפי המסגרת המושגית, אנו מנהלים רישומים חשבונאיים על בסיס מצטבר ולא על בסיס

מזומן.

נדרש:

- ה. מהו רישום חשבונאי על בסיס מצטבר ומהו רישום חשבונאי על בסיס מזומן?
- ו. מהו הקשר בין הרישום החשבונאי על בסיס מצטבר וחשבונות החתך: הוצאות מראש, הוצאות לשלם, הכנסות מראש והכנסות לשלם?
- ז. האם הוצאות מראש, הוצאות לשלם, הכנסות מראש והכנסות לשלם הם חשבונות תוצאתיים (מופיעים בדו"ח רווח והפסד) או מאזניים (מופיעים במאזן)?

שאלה מספר 2

ברכותיי! מצאתם דירת שלושה חדרים בתל אביב. במסגרת משא ומתן נוקשה שהתנהל עם בעל

הדירה, הוסכם כי תשלמו את מלוא סכום השכירות עבור שנתיים – מראש. סכום השכירות

השנתי: 20 שקלים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעליך לרשום ביום חתימת החוזה? האם לדעתך יש השפעה ביום הראשון על דו"ח רווח והפסד שלך? כיצד פקודת יומן זו תשפיע על המאזן שלך?
- ב. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה הראשונה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ג. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה השנייה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ד. הסבר אודות הזיקה בין רישום חשבונאי על בסיס מצטבר ופקודות היומן כפי שנרשמו בסעיפים א'-ג'.
- ה. האם הוצאות מראש הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

שאלה מספר 3

ברכותיי! מצאתם דירת שלושה חדרים בתל אביב. במסגרת משא ומתן נוקשה שהתנהל עם בעל הדירה, הוסכם כי תשלמו את מלוא סכום השכירות עבור שנתיים – עם תום התקופה. סכום השכירות השנתי: 20 שקלים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעליך לרשום ביום חתימת החוזה? האם לדעתך יש השפעה ביום הראשון על דו"ח רווח והפסד שלך? כיצד פקודת יומן זו תשפיע על המאזן שלך?
- ב. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה הראשונה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ג. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה השנייה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ד. הסבר אודות הזיקה בין רישום חשבונאי על בסיס מצטבר ופקודות היומן כפי שנרשמו בסעיפים א-ג?
- ה. האם הוצאות לשלם הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

שאלה מספר 4

אלי הוא הבעלים של המכולת השכונתית. איציק ואייל נוהגים לשחק כדורגל מידי שבוע, ולהגיע לחנות על מנת לקנות קולה ודבר-מה לאכול. איציק ואייל לא משלמים: אבא של איציק נוהג מידי תחילת חודש לשלם לאלי 100 שקלים. סכום זה שווה בדיוק לשווי המוצרים שאיציק ואייל לוקחים מידי חודש.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעל אלי לרשום ביום התשלום בתחילת כל חודש? כיצד לדעתך פקודת יומן זו משפיעה על דו"ח רווח והפסד ביום הראשון? כיצד לדעתך פקודת יומן זו צריכה לקבל ביטוי במאזן של אלי ביום הראשון?
- ב. האם הכנסות מראש הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

שאלה מספר 5

אלי הוא הבעלים של המכולת השכונתית. איציק ואייל נוהגים לשחק כדורגל מידי שבוע, ולהגיע לחנות על מנת לקנות קולה ודבר-מה לאכול. איציק ואייל לא משלמים: אבא של איציק נוהג מידי סוף חודש לשלם לאלי 100 שקלים. סכום זה שווה בדיוק לשווי המוצרים שאיציק ואייל לוקחים מידי חודש.

נדרש:

א. מהי פקודת היומן שעל אלי לרשום ביום התשלום בתחילת כל חודש? כיצד לדעתך פקודת יומן זו משפיעה על דו"ח רווח והפסד ביום הראשון? כיצד לדעתך פקודת יומן זו צריכה לקבל ביטוי במאזן של אלי ביום הראשון?

ב. האם הכנסות לקבל הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

שאלה מספר 6

להלן סדרת אירועים אשר התרחשו בחברת המורדים.

1 ביום 01.01.2008 החברה שילמה 100 שקלים בעבור ביטוח המבנה לתקופה של שנתיים.

2 ביום 01.07.2008 השכירה החברה דירה אשר בבעלותה לאיש עסקים ידוע. איש עסקים זה שילם 20 שקלים בעבור שכירת הדירה לשנה אחת.

3 החברה משלמת משכורת עבור חודש מסוים בתאריך ה- 10 לחודש העוקב. לדוגמא: משכורת ינואר משולמת ב- 10 לפברואר. משכורות העובדים לחודש דצמבר הסתכמו ל- 50 שקלים.

4 החברה השכירה שטח משרדים נוסף לפעילותה, ביום 31.03.2008. החברה תשלם 1,000 שקלים לתקופה של 5 שנים. התשלום בגין השכרת שטח המשרדים יהיה עם תום תקופת השכירות.

5 החברה נוהגת לפרסם את מוצריה בעיתונות המקומית. ביום 01.01.2008 החברה שילמה 30 שקלים: 20 שקלים בעבור פירסום לשנת 2008 ו- 10 שקלים בעבור פירסום בשנת 2009.

6 יום 31.12.2008 התקבל במשרדי החברה דרישת תשלום בסך 15 שקלים בגין ארנונה. חשב החברה ישלם סכום זה ביום 31.01.2009.

7 יום 01.01.2006 החברה שילמה מראש סכום של 300 שקלים בעבור תחזוקת המחשבים לתקופה של 6 שנים.

נדרש:

1. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע
2. לגבי כל אירוע, יש לציין מהי השפעתו על הדוחות כספיים לשנת 2008

שאלה מספר 7

חברת "דני-דין" הינה חברה המלמדת לוחמי צבא כיצד להסתתר בשטח. חשב החברה דן עם עוזרו אודות השפעת אירועים שהתרחשו בשנת 2007 על הדוחות הכספיים לשנה זו.

- 1 סעיף הוצאות מראש ליום 31.12.2006 נובע מהשכרת נכס בנתניה ביום 01.01.2006 לתקופה של שנתיים ימים. ליום 31.12.2006 הוצאות לשלם מוצג לפי סכום של 100 שקלים.
- 2 ביום 01.02.2007 החליטה החברה לשכור את שירותיו של איש פרסום ידוע אשר יסייע לחברה לשווק את מוצריה. איש הפרסום גובה כ- 200 שקלים לשנה בעבור שירותיו. החברה שילמה מראש מחצית מסכום עלותו עבור שנה אחת. יתר הסכום ישולם בסוף השנה.
- 3 ביום 01.04.2007 השכירה החברה בניין קומות מפואר ביבנה, לתקופה של שנה, בעלות של 100 שקלים. ביום 31.12.2007 שילמה החברה 100 שקלים בעבור השכרת הבניין לתקופתה 01.04.2007-01.04.2007
- 4 ביום 31.12.2007 שילמה החברה 200 שקלים לעובדיה: 50 שקלים בעבור עבודתם בשנת 2007, ו- 150 מראש בעבור עבודתם בשנת 2008.
- 5 ביום 31.12.2007 קיבלה החברה מראש מלקוח סכום של כ- 50 שקלים. השירות יינתן בשנת 2008.
- 6 בדו"ח רווח והפסד של שנת 2007 נרשמה הוצאות בגין טלפון בסך של 150 שקלים. ידוע כי החברה נוהגת לשלם ביום 01.07.2007 את חשבון הטלפון עבור שנת פעילות שלמה.

נדרש:

1. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע
2. לגבי כל אירוע, יש לציין מהי השפעתו על הדוחות כספיים לשנת 2008

חלק ב' – עריכת דוחות כספיים

שאלה מספר 8

בעת עריכת דוחות כספיים, אנו נאלצים למיין חשבונות לדוחות הכספיים: המאזן ודו"ח רווח והפסד. לגבי המאזן, עלינו בנוסף לקבוע האם מדובר בנכס (צד החובה) או התחייבות (צד הזכות)

1. הגדר: נכס, התחייבות, הון עצמי
2. הגדר: נכס שוטף, התחייבות שוטפת

לפניך רשימת נכסים. יש לקבוע האם מדובר בנכס שוטף, רכוש קבוע או רכוש אחר

3. מזומן, רכוש קבוע (עלות), לקוחות (ברוטו), פטנט, לקוחות, מלאי, הוצאות מראש (שנה קרובה), השקעות, פחת נצבר, הכנסות לקבל (שנה קרובה), הפרשה לחובות מסופקים

לפניך רשימת התחייבויות. יש לקבוע האם מדובר בהתחייבות שוטפת, התחייבות לא שוטפת או פריט הון עצמי

4. ספקים, הלוואות ז"א, הלוואות ז"ק, הוצאות לשלם (שנה קרובה), הכנסות מראש (שנה קרובה), הון מניות, זכאים, פרמיה, עודפים, חלות שוטפת הלוואה ז"א

שאלה מספר 9

בעת עריכת דוחות כספיים, אנו נאלצים למיין חשבונות לדוחות הכספיים: המאזן ודו"ח רווח והפסד. לגבי דו"ח רווח והפסד, אנו נדרשים:

- א. למיין בין סעיפים הוצאות והכנסות
 ב. לגבי כל סעיף הכנסה או הוצאה, להחליט באיזה קטגוריה עלינו לשייך אותה בדו"ח

נדרש:

1. הצג את מבנה דו"ח רווח והפסד (החל ממכירות ועד לרווח הנקי)

מכירות

2. חברת אל-על מכרה בשנת 2010 כרטיסי טיסה בסכום של 100 שקלים. החברה נתנה הנחה ללקוחות בסך 10 שקלים וכן לקוחות החזירו כרטיסי טיסה בסכום של 15 שקלים. באיזה סכום יוצג סעיף מכירות בחברה?

עלות המכר

3. לחברת אל-על היה מלאי פתיחה ליום 01.01.2010 בסך 20 שקלים. החברה ביצעה קניות בסך 50 שקלים במהלך השנה. החברה קיבלה הנחה מספקיה בסך של 5 שקלים. בספירת מלאי שבוצעה בחברה, התברר כי ליום 31.12.2010 לחברה מלאי בסך של 10 שקלים. מהו עלות המכר של החברה לשנת 2010?

הנהלה וכלליות, הוצאות מכירה ושיווק

4. חשב החברה התלבט בגין סיווג פריטים כהוצאה בגין הנהלה וכלליות או כהוצאה בגין מכירה ושיווק. עזר לחשב החברה וקבע לגבי כל הוצאה האם היא תסווג תחת קטגוריית הנהלה וכלליות או מכירה ושיווק:

20 שקלים	הוצאות בגין עובדים במחלקת השיווק	20 שקלים	הוצאות בגין פרסום
50 שקלים	החברה ערכה כנס לקוחות	30 שקלים	הוצאות שכר עבודה בגין מזכירת המנכ"ל
3 שקלים	תשלום לגנן החברה	5 שקלים	עמלות ששולמו לסוכני נסיעות
1 שקל	החברה רכשה ציוד משרדי	10 שקלים	הוצאות בגין מיסי עירייה - ארנונה
12 שקלים	החברה מוציאה חוזר מהודר ללקוחות	5 שקלים	הוצאות בגין חשמל

שאלה מספר 10

לאחרונה החל תמיר המתמחה לצאת עם בחורה איכותית במיוחד, אותה הכיר בנסיבות מפוקפקות. בדייט האחרון זרקה הבחורה כי "אני אוהבת להרגיש ביטחון עם הגבר שלי, מישהו שאני יודעת שיכול לדאוג לי". חיש מהר חזר תמיר הביתה ורצה לבחון את מצבו הכספי. תמיר הסתכל על מאזן הבוחן של חברת "חשבונאות זה כיף" אשר בבעלותו, ורצה להכין את המאזן של חברתו ליום 31.12.2010.

להלן מאזני הבוחן של נכסי והתחייבויות החברה ליום 31.12.2010

<u>סכום</u>	<u>סעיף</u>
115	מזומן
50	לקוחות, נטו
20	מלאי
20	רכוש קבוע, עלות
150	עו"ש בבנק
10	ספקים
10	הלוואה לזמן ארוך
5	רכוש קבוע, פחת נצבר
10	הון מניות
15	פרמיה
?	עודפים

נדרש: הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2010

שאלה מספר 11

דני נרגש. לאחרונה קיבל תפקיד נחשק בפירמת נוחי-לנד. הפירמה שולטת במרבית החברות במשק, דבר אשר כלל אינו משפיע על יוקר המחיה בישראל.

כבר ביומו הראשון, דרש ממנו מנכ"ל החברה להציג את דוחותיה הכספיים של החברה ליום 31.12.2009, בהתבסס על מאזן הבוחן של החברה אשר הוגש לו כדקלמן:

סעיף	סכום
מזומן	1,000
לקוחות, ברוטו	50
מלאי	20
מכירות/הכנסות	100
הפרשה לחובות מסופקים	10
הוצאות מראש	5
עלות מכר	20
מחשבים, עלות	38
ספקים	150
הכנסות מראש	10
הוצאות מס	5
הלוואה לזמן ארוך	10
רכוש קבוע, פחת נצבר	8
הוצאות הנהלה וכלליות	10
עודפים, 31.12.2009	?
הוצאות מכירה ושיווק	10
הון מניות	10
פרמיה	5
עודפים, 01.01.2009	?

נדרש:

1. הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2009 וכן את דו"ח רווח והפסד לשנה זו.
2. השלם את סימני השאלה בתרגיל: חשבון עודפים יתרת פתיחה ויתרת סגירה.

שאלה מספר 12

חברת "הטכנו-דרום" הינה חברה העוסקת בחילוץ צבי נינג'ה אשר נקלעו לצרות בעת מאבק עם שרדר הרשע. חשב החברה החליט להכין את דוחותיה הכספיים ליום 31.12.2011. ביום זה הוא הסתכל במאזן הבוחן של החברה:

סכום	סעיף
10,000	עו"ש/קופה
28,000	לקוחות
10,000	הוצאות שכר דירה
20,000	קניות, 2011
5,000	מלאי, 31.12.2011
15,000	משיכת יתר
20,000	הכנסות מראש
5,000	הוצאות שכר לעובדים
14,000	הפרשה לחובות מסופקים (הלח"מ)
10,000	מלאי, 01.01.2011
5,000	הלוואות לזמן ארוך
10,000	הון מניות
100,000	הוצאות מראש
2,000	הוצאות פרסום
100,000	מחשבים, עלות
1,000	הוצאות מימון
20,000	מחשבים, פחת נצבר
3,000	הוצאות בגין עמלת סוכני מכירות
?	יתרת עודפים, 31.12.2011
80,000	מכירות
?	יתרת עודפים, 01.01.2011

נדרש:

1. הצג מאזן החברה ליום 31.12.2011
2. הצג דו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011
3. השלם את סימני השאלה החסרים

שאלה מספר 13

חברת "קייט וג'ק לנצח" החליטה לערוך את דוחותיה הכספיים ליום 31.12.2012. החברה הוקמה ביום 01.01.2010. להלן מאזן הבוחן של החברה ליום 31.12.2012

הערות	סכום	סעיף
	10,000	עו"ש/קופה
1	50,000	לקוחות
1	?	הפרשה לחובות מסופקים
	?	עודפים/יתרת רווח, 31.12.2010
	20,000	זכאים
2	?	הכנסות מראש
3	?	הוצאות מראש
4	100	הון מניות
4	?	פרמיה
5	5,000	רכוש קבוע, עלות
	5,000	הלוואות ז"א
6	5,000	מלאי, עלות
5	?	רכוש קבוע, פחת נצבר

נתונים נוספים :

1. החברה נוהגת להעמיד את ההפרשה לחומ"ס על 5% מיתרת הלקוחות כל שנה.
2. סעיף הכנסות מראש במאזן החברה מייצג הכנסה שקיבלה החברה בגין מבנה אשר בבעלותה, אותו היא משכירה לצד ג'. בהתאם לחוזה בין הצדדים, ביום 01.07.2012 השכירה החברה את המבנה לצד ג' בתמורה ל- 2,000 שקלים אשר שולמו במזומן באותו יום. תוקף החוזה הינו עד ליום 01.07.2014 (תקופת החוזה : שנתיים ימים)
3. סעיף הוצאות מראש במאזן החברה מייצג הוצאות פרסום מראש אותו שילמה החברה ביום 01.01.2012 לערוץ 2 בגין פרסומת אשר ישודרו בשנים 2012-2014.
4. ביום הקמתה של החברה הונפקו 100 מניות 1 ש"ח ערך נקוב בתמורה ל- 1,000 שקלים. מלבד הנפקה זו לא הנפיקה החברה מניות נוספות.
5. ביום הקמתה רכשה החברה מכונה בתמורה ל- 5,000 שקלים, אותה היא מפחיתה על פני 5 שנים בשיטת הקו הישר.
6. שווי שוק מלאי החברה לתאריך המאזן : 4,000 שקלים.

נדרש :

1. השלם את סימני השאלה החסרים
2. הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2012

שאלה מספר 14

חברת "סלוני פנינה" הוקמה ביום 01.01.2010, במטרה להביא לעולם את הצעקה החדש בתחום הסלונים. ביום 31.12.2010 הגיעה פנינה למשרדי החברה, ודרשה לקבל את דו"ח רווח והפסד לשנה הראשונה לפעילותה. אייל, חשב החברה, נבהל. לפניו מאזן בוחן אודות תוצאות החברה, אך הוא אינו יודע כיצד להכין ממאזן בוחן זה דו"ח רווח והפסד:

סכום	סעיף
100,000	מכירות
8,000	הוצאות שכר לעובדי ייצור
2,500	רכוש קבוע, נטו
2,000	הוצאות שכר לעובדי מחלקת פרסום
1,000	הוצאות חשמל
2,000	הוצאות מראש
2,000	הוצאות טלפוניה
1,500	הוצאות בגין שכר דירה
500	הוצאות בגין ארנונה
3,000	זכאים בגין ארנונה
2,500	ספקים
20,000	החזרות מלקוחות
10,000	קניות
-	מלאי יתרת פתיחה
1,000	הוצאות בגין ביטוח
1,500	לקוחות, נטו
500	הכנסות מראש
1,500	הלוואות, ז"א
2,000	הוצאות מימון
500	יתרת רווח/עודפים יתרת פתיחה
5,000	מלאי יתרת סגירה
3,000	הוצאות פרסום
13,500	הוצאות מס
?	יתרת רווח/עודפים יתרת סגירה

נדרשים:

- א. הצג דו"ח רווח והפסד לשנת 2010 בהתבסס על מאזן הבוחן המוצג
- ב. לאחרונה ניהלה פנינה ויכוח קולני עם חשב החברה בדבר תוצאת דו"ח רווח והפסד. לדעתה, אין שום קשר בין דו"ח רווח והפסד ומאזן החברה. חווה דעתך בנדון.
- ג. מהי יתרת הרווח/עודפים ליום 31.12.2010?

שאלה מספר 15

חברת צ'רלי וחצי שילמה ביום 01.01.2009 בעבור ביטוח החברה. החברה שילמה 100 שקלים לחברת הביטוח כלל, בתמורה לביטוח לתקופה של שנתיים ימים (2009-2010).

חשב החברה רשם ביום התשלום את פקודת היומן הבאה:

100	ח' הוצאות בגין ביטוח
100	ז' מזומן

נדרש: במידת הצורך, רשום פקודת יומן לתיקון הפקודה כפי שנרשמה על ידי החשב

שאלה מספר 16

חברת "אחרי המבול" שילמה ביום 31.12.2009 חשבונית כדקלמן: 200 שקלים בעבור חשבון חשמל לתקופה 31.03.2009 – 31.03.2010, וכן 150 שקלים בעבור חשבון מים לתקופה של 31.12.2009 – 31.03.2009

חשב החברה רשם ביום 31.12.2009:

200	ח' הוצאות בגין חשמל
150	ח' הוצאות בגין מים
350	ז' מזומן

נדרש: במידת הצורך, רשום פקודת יומן לתיקון פקודת היומן כפי שנרשמה על ידי חשב החברה

שאלה מספר 17

הקדמה לתרגיל: בשאלה זו משולב נושא "מלאי" ו"לקוחות" ברמה בסיסית. במידה וטרם עברת כלל על נושאים אילו, אני ממליץ לעשות כן בטרם מעבר על שאלה זו

להלן מאזן חברת "הירו נאקמורה" ליום 31.12.2009:

<u>סעיף</u>	<u>סכום</u>	<u>נתונים נוספים</u>
מזומנים	150,000	
לקוחות	80,000	1
מלאי	90,000	2
רכוש קבוע, נטו	100,000	
הוצאות מראש בגין שכירות	50,000	3
משיכת יתר	50,000	
הלוואות	20,000	
הון מניות	10,000	
פרמיה	5,000	
עודפים	?	

פרטים נוספים:

1. החברה נוהגת להפריש 5% מיתרת הלקוחות כהפרשה לחובות מסופקים. חשב החברה לא נתן ביטוי להפרשה לחובות מסופקים בשנת 2009.
2. מלאי החברה המוצג במאזן נכון ליום 31.12.2009 הינו לפי עלותו. שווי המימוש של המלאי ליום זה הינו 85,000 שקלים.
3. ביום 01.07.2009 הגיעה החברה להבנה עם בעל המבנה אותו היא משכירה, לפי תשלום החברה סכום של 200,000 שקלים, בעבור שכירת המבנה לתקופה - 01.07.2009 - 01.07.2010

חשב החברה רשם ביום 31.12.2009 פקודת יומן:

50,000	ח' הוצאות מראש
150,000	ח' הוצאות שכירות
200,000	ז' מזומן

נדרש: הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2009

שאלה מספר 18

הערה: בשאלה זו משולבים אלמנטים מנושאים כדוגמת מלאי, לקוחות ורכוש קבוע. במידת וטרם עברת כלל על נושאים אלה, מומלץ לבצע תרגיל זה לאחר לימוד נושאים אילו

חברת מקדרימי הינה חברה העוסקת בייעוץ לזוגות במצוקה. החברה נוהגת לפרסם את דוחותיה הכספיים ביום 31.12 לכל שנה. כמידי שנה, ביום 31.12.2010 ערכה החברה ישיבת דירקטוריון בה הוצג מאזן הבוחן של החברה. יו"ר הדירקטוריון זעם, ודרש מן החשב לפרסם במהרה מאזן ודו"ח רווח והפסד לשנה זו.

להלן מאזן הבוחן של החברה ליום 31.12.2010:

<u>נתונים נוספים</u>	<u>סכום</u>	<u>סעיף</u>
	10,000	קופה
1	30,000	לקוחות
1	1,500	הפרשה לחובות מסופקים
2	100,000	הכנסות/מכירות
2	6,000	בונוס לעובדים
3	15,000	הוצאות שכר לעובדים
4	5,000	בניין, עלות
5	2,000	הוצאות פרסום
	8,000	ספקים
	2,000	הון מניות
	1,000	פרמיה
	?	עודפים, 31.12.2010
	33,400	הוצאות מימון
	30,000	קניות
	5,000	מלאי, 01.01.2010
	20,000	מלאי, 31.12.2010
	10,000	הוצאות מס
	15,000	הלוואות ז"א

נתונים נוספים:

1. רואה החשבון המבקר של החברה בדק את מצבת הלקוחות, וגילה כי חוב של לקוח בסך 500 שקלים אינו בר גביה ולכן עליו להיות מוכר כחוב אבוד (החברה לא הכירה בחוב זה כאבוד). החברה נוהגת לבצע הפרשה לחובות מסופקים בשיעור של 5%. החברה טרם רשמה פקודת יומן בגין הפרשה לחובות מסופקים.

2. עוזר החשב בחברה זכאי לקבל בונוס כאחוז מן המכירות. לפי ההסכם, עד לסכום של 50,000 שקלים זכאי העובד לבונוס בגובה 1% מן המכירות, בעוד שעל כל מכירה בסכום הגבוה מ- 50,000 שקלים הוא זכאי לבונוס בגובה 2%. כל מכירות החברה השנה הינן על בסיס מזומן. חשב החברה לא זכר כי עוזרו זכאי לקבל בונוס בגין מכירות החברה.

3. הוצאות השכר כפי שרשומות במאזן החברה הינן בגין הוצאות שכר לתקופה של 01.01.2010-01.07.2011. הנח כי הוצאות השכר בחברה מתפלגות באופן שווה.

4. הבניין נרכש ביום 01.01.2009. החברה נוהגת להפחית מבנים בשיעור של 20% לשנה. החברה מעולם לא רשמה פקודת יומן בגין הפחתת הבניין.

5. ביום 31.03.2010 שכרה החברה את שירותי משרד הפירסום מקאן-אריסון, לצורך הובלת קמפיין עבור החברה. הקמפיין הינו בהיקף של 2,000 שקלים, אשר שולמו ביום 31.12.2010. הקמפיין עתיד להסתיים כעבור שנה, ביום 31.03.2011.

6. ביום 31.12.2010 התקבל במשרדי החברה דרישת תשלום מחברת החשמל. חשב החברה שכח מדרישה זו ולא נתן לה ביטוח במסגרת מאזן הבוחן

נדרש:

1. רשום פקודת יומן נדרשות לשנת 2010
2. הצג מאזן של חברת מקדרימי ליום 31.12.2010
3. הצג דו"ח רווח והפסד של חברת מקדרימי לשנת 2010

שאלה מספר 19

הערה: בשאלה זו משולבים אלמנטים מנושאים כדוגמת מלאי, לקוחות ורכוש קבוע. במידת טרם עברת כלל על נושאים אלה, מומלץ לבצע תרגיל זה לאחר לימוד נושאים אילו

לברון ג'יימס וחבריו החליטו להשבית את עונת הכדורסל לשנים 2011-2012. לטענתם, שכר של 20,000,000 דולר לעונה אינו מאפשר קיום בכבוד. על כן, החליט קינג ג'יימס לשבת עם רואה החשבון ולהכין דוחות כספיים לשנת 2011, על מנת להבין כמה זמן הוא יוכל להמשיך ולשבות.

מלבד הכנסות מכדורסל, לברון הינו הבעלים של חברת ייעוץ לספורטאים עניים.

להלן מאזן הבוחן של החברה ליום 31.12.2011:

<u>נתונים נוספים</u>	<u>סכום</u>	<u>סעיף</u>
7	10,000	קופה
1	200,000	לקוחות
1	10,000	הפרשה לחובות מסופקים, 01.01.2011
1	?	הוצאות בגין חובות מסופקים
2	5,000	הוצאות חשמל לשלם
2	5,000	הוצאות חשמל
3	2,000	הוצאות שכר לעובדים, מחלקת פרסום
	500	חייבים
3	1,000	זכאים
4	3,500	ספקים
	10,000	מלאי, 01.01.2011
5	20,000	מכונות, עלות
5	?	מכונות, פחת נצבר
	100,000	הכנסות
	5,000	קניות
6	5,000	מלאי, 31.12.2011
	2,000	החזרות מלקוחות
7	15,000	הוצאות בגין ביטוח
	174,250	עודפים, 01.01.2011
	2,500	הוצאות פרסום
	24,750	הוצאות מס
	1,000	הון מניות
	2,000	פרמיה
	?	עודפים, 31.12.2011

נתונים נוספים:

1. החברה נוהגת לבצע הפרשה בשיעור של 10% מיתרת הלקוחות בסוף השנה. יועציה המשפטיים של החברה קבעו כי חוב של לקוח בסכום של 5,000 הינו בגדר חוב אבוד. טרם נרשמה פקודת יומן בגין חוב אבוד זה.
2. ביום 31.12.2011 קיבלה החברה דרישת תשלום בעבור שנת 2011 בסכום של 4,000 שקלים. חשב החברה רשם בטעות כי התקבלה דרישה לתשלום בסך 5,000 שקלים.
3. ביום 31.12.2011 שילמה החברה סכום של 2,000 בגין שכר לעובדים. מתוך סכום זה, 500 שקלים הינן בגין חוב של החברה לעובד משנת 2010. החברה לא נתנה ביטוי במאזן הבוחן לתשלום ביום זה (לא נרשמה כלל הוצאה או תשלום).
4. ביום 30.06.2011 פרעה החברה חוב לספק, בסכום של 250 שקלים. ביום זה רשמה החברה:

ח' קופה	250
ז' ספקים	250
5. ביום 01.04.2011 רכשה החברה מכונות בסכום של 20,000 שקלים. החברה נוהגת להפחית מכונות על פני 3 שנים. החברה טרם רשמה פקודת יומן בגין הפחת אשר נצבר בשנת 2011.
6. מלאי החברה מוצג במאזן הבוחן לפי עלותו: 5,000 שקלים. שווי שוק המלאי ליום זה: 6,000 שקלים.
7. הוצאות הביטוח שנרשמו בשנת 2011 הינן בעבור ביטוח החברה לתאריך - 30.09.2011
30.09.201

נדרש:

1. רשום פקודת יומן נדרשות לשנת 2011
2. הצג מאזן של החברה ליום 31.12.2011
3. הצג דו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011

מלאי

שאלה מספר 1

דני ואייל, סטודנטים לפילוסופיה באוניברסיטה העברית, החליטו להרחיב את המעגל החברתי שלהם. השניים נרשמו במהרה לקורס "יסודות החשבונאות ללא חשבונאיים". השיעור הראשון בקורס עסק בנושא: מלאי, תקן חשבונאות בינלאומי מספר 2.

נדרש:

- א. מהי הגדרת מלאי?
- ב. כיצד מלאי מוצג במאזן החברה?

שאלה מספר 2

קבע, לגבי כל אחד מהבאים, האם מדובר במלאי או בנכס אחר:

1. מכונה לייצור קרמבואים במפעל לקרמבואים.
2. קרמבואים שטרם נמכרו במפעל לקרמבואים.
3. נייר כסף, המשמש להכנת העטיפות של הקרמבואים במפעל לקרמבואים.
4. ביצים, מצרך חיוני להכנת קרמבואים, במפעל לקרמבואים.
5. קרמבואים מוכנים, בפינת הקפה של משרד רו"ח.
6. דירת מגורים המשמשת כמשרד, במשרד עו"ד.
7. דירת מגורים המיועדת למכירה ושייכת למשרד עו"ד.
8. דירת מגורים המיועדת למכירה אצל קבלן שעסקו מכירת דירות מגורים.

שאלה מספר 3

נוחי הוא איש חיל אשר לו עסקים רבים: בין היתר, חנות מכולת ומפעל לייצור צעצועים.

ענה בקצרה:

1. מהי חברה יצרנית ומהי חברה מסחרית/קמעונאית?
2. מהו ההבדל בגין סוגי המלאי בחברה יצרנית וחברה מסחרית/קמעונאית?

שאלה מספר 4

דו"ח רווח והפסד הוא דו"ח תזרימי אשר מציג ביצועים של ישות לתקופה מסוימת.

ענה בקצרה :

1. מהו סעיף מכירות בדו"ח רווח והפסד ומה הוא מייצג?
2. מהו סעיף עלות מכר בדו"ח רווח והפסד ומה הוא מייצג?
3. מהו רווח הגולמי? מהו שיעור רווח גולמי?

שאלה מספר 5

אייל בן יהודה, סטודנט לחשבונאית במרכז האקדמי שבלול מונה לאחרונה למתמחה במשרד רואי החשבון איציק פרחי ושות'. אייל, מתוקף תפקידו כמתמחה החדש, נאלץ לעשות ביקורת לסעיף עלות המכר.

נדרש :

1. כיצד נקבע עלות המכר בתקופה מסוימת (לדוגמא, שנת 2010)?
2. מדוע עומדת חשיבות כה רבה לסעיף עלות המכר בעת ניתוח ביצועי ישות לתקופה מסוימת?

שאלה מספר 6

תקן חשבונאות בינלאומי מספר 2 קובע שיטות שונות להערכת מלאי.

נדרש :

1. מדוע לדעתך נדרשות שיטות שונות להעריך מלאי? (רמז : נסה לחשוב על ההבדלים במדידת מלאי של סוכנות רכב, יצרנית קרטוני חלב ואספן אומנות פרטי בעל גלריה קטנה).
2. מהן השיטות השונות להערכת מלאי המוכרות לך?

שאלה מספר 7

אייל הינו מנהל חשבונות מדופלם, אשר עובד בחברת קמעונאות גדולה. הסבר לאייל מהו ההבדל בין ניהול שיטת מלאי המכונה "תמידי" לעומת ניהול שיטת מלאי "תקופתי".

נדרש:

כיצד מתבטא ההבדל בבחירת שיטת ניהול ספרים לגבי המלאי באופן "תמידי" או "תקופתי" לשיטות השונות לקביעת ערך מלאי: פיפ"ו, ליפ"ו וממוצע משוקלל, תוך רישום פקודות יומן רלוונטיות לכל שאלה

שאלה מספר 8

חברת האופים מייצרת עוגות למכירה במהלך העסקים הרגיל. החברה קיבלה הזמנה להכנת עוגות שכבות מיוחדת לטובת חתונת הילה ויאיר, זוג צעיר אשר החליטו למסד את הקשר ביניהם (לאחר שהילה הכריזה ברבים שאחרת הוא יכול לחזור לישון אצל ההורים).

לחברה התהוו העלויות הבאות לצורך הכנת העוגה:

1. החברה רכשה בצק ב- 100 שקלים. מתוך סכום רכישת הבצק 5 שקלים הינו בגין מע"מ. ניתן לקבל את המע"מ בחזרה באופן מיידי.
2. החברה מרחה שוקולד מיוחד בעלות של 20 שקלים
3. החשמל בייצור העוגה הסתכם ל- 100 וולט. החברה משלמת 10 שקלים ל- 100 וולט.
4. משכורת למזכירת מנכ"ל חברת האופים בסך של 10 שקלים
5. החברה מאחסנת את העוגה במחסן עוגות. אין צורך לאחסן את העוגה במחסן עוגות לצורך תהליך הייצור. עלות האחסון: 5 שקלים.
6. החברה מעסיקה איש שיווק בעלות של 10 שקלים לחודש.

נדרש: קבע אילו סוגי עלויות יוכרו כחלק מעלות המלאי ואילו סוגי עלויות יוכרו כהוצאה (ולא כחלק מעלות המלאי).

שאלה מספר 9

תקן חשבונאות בינלאומי מספר 2 קובע כי מלאי יוצג לפי הנמוך מבין עלות ושווי מימוש נטו.

נדרש:

1. מהו שווי מימוש נטו ולמה הוא משמש?
2. מה ההבדל בין שווי מימוש נטו ושווי הוגן?
3. בחברת דני דין מלאי בסך של 100 שקלים. החברה מצאה כי שווי מימוש נטו של המלאי הינו 90 שקלים. מהי השפעת הבדיקה על דוחותיה הכספיים של החברה?

חלק ב'**שאלה מספר 10**

להלן נתונים על פעילות חברת "נירו" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006:

שיעור הרווח הגולמי מהמכירות: 40%.
 סך ההוצאות של חברת "נירו" בע"מ לשנת 2006 (ללא עלות המכר):
 220,000 ש"ח. שיעור הרווח הנקי: 8% מהמכירות.
 יש להניח כי למעט המכירות, לא קיימות הכנסות נוספות.

לפי הנתונים שלעיל, מהו סכום המכירות של חברת "נירו" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (בש"ח)?

- א. 275,000
- ב. 440,000
- ג. 687,500
- ד. 895,000
- ה. 1,375,000

שאלה מספר 11

חברת "נירו" בע"מ (להלן - החברה) ערכה ספירת מלאי ביום 15 בדצמבר 2007. עלות המלאי שנספר הינה 360,000 ש"ח. בתקופה שמיום 16 בדצמבר 2007 ועד ליום 31 בדצמבר 2007 הסתכמו קניות החברה לסכום של 140,000 ש"ח והמכירות לסכום של 282,000 ש"ח.

סכום המכירות כולל מכירה בסך של 102,000 ש"ח, אשר נרשמה בספרים בתאריך 18 בדצמבר 2007 אולם בפועל נשלחה ללקוח בתאריך 12 בדצמבר 2007. שיעור הרווח הגולמי בחברה הינו 33.33% על מחיר המכירה.

מהו ערך המלאי, כפי שיופיע בדוחות הכספיים של חברת "נירו" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (בש"ח)?

- א. 190,000
- ב. 218,000
- ג. 308,000
- ד. 380,000
- ה. 680,000

שאלה מספר 12

חברת "גייבורי" הינה חברה המוכרת מחשבוני פיננסיים. החברה רוכשת את המחשבוני הפיננסיים מספק בטבריה. הספק עצמו קובע את המחיר לפי שער הדולר לאותו יום, כך שהמחירים נוטים להשתנות מידי רכישה.

נכון ליום 31.12.2010 לחברת גייבורי אין מלאי מחשבוני פיננסיים למכירה.

להלן פעולות במלאי אשר ביצעה החברה בשנת 2011:

תאריך	אירוע	כמות	סכום
01.01.2011	רכישת מלאי	100	10
30.06.2011	רכישת מלאי	50	8
31.07.2011	מכירת מלאי	25	15
31.08.2011	רכישת מלאי	40	9
15.09.2011	מכירת מלאי	85	14
31.12.2011	רכישת מלאי	10	10

שווי מימוש יחידת מלאי ליום 31.12.2011: 9 שקלים

נדרש:

1. קבע את ערך מלאי הסגירה של החברה לפי השיטות הבאות:

- א. שיטת פיפו נע תמידי
- ב. שיטת פיפו תקופתי
- ג. שיטת ממוצע משוקלל תמידי
- ד. שיטת ממוצע משוקלל תקופתי

2. לגבי כל שיטה קבע:

- א. מהי עלות המכר
- ב. מהו הרווח הגולמי
- ג. מהו שיעור הרווח הגולמי

שאלה מספר 13

חברת "דניאל" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2006 במטרה למכור נרות ריחניים. להלן נתונים המתייחסים לתנועת המלאי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008:

תאריך	פעולה	כמות	עלות ליחידה (בש"ח)	מחיר מכירה (בש"ח)
01.01.2008	יתרת פתיחה	3,500	5	
27.01.2008	מכירה	1,800		8
12.03.2008	רכישה	2,200	6	
16.05.2008	רכישה	1,000	8	
20.07.2008	מכירה	3,400		12
15.09.2008	רכישה	2,500	10	
28.10.2008	מכירה	1,200		15
12.12.2008	רכישה	2,600	12	

-מחיר המכירה בשוק של נר ריחני הסתכם ליום 31 בדצמבר 2008 ל - 12 ש"ח.
-החברה נושאת בהוצאות מכירה בסך 2 ש"ח עבור כל נר.

מהי יתרת המלאי של החברה ליום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח), אם החברה מנהלת את המלאי בשיטת פיפ"ו תמידי?

- א. 49,000
- ב. 54,000
- ג. 55,064
- ד. 58,000
- ה. 58,600

מהו הרווח הגולמי של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח), בהינתן כי החברה מנהלת את המלאי בשיטת הממוצע המשוקלל התקופתי?

- א. 21,729
- ב. 32,300
- ג. 33,364
- ד. 43,429
- ה. 51,471

מהי עלות המכר של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח), אם החברה מנהלת את המלאי בשיטת הממוצע המשוקלל הנע(התמידי)?

- א. 39,836
- ב. 40,900
- ג. 51,000
- ד. 54,000
- ה. 58,600

שאלה מספר 14

חברת "דני-דין" הוקמה בינואר 2008 ועוסקת בייבוא קפסולות קפה מאיטליה. להלן נתונים המתייחסים למלאי החברה בשנת 2008:

תאריך	פרטים	כמות קפסולות	מחיר לקפסולה (בש"ח)(*)
מרץ 2008	רכישה	4,000	2
אפריל 2008	רכישה	???	1.5
אפריל 2008	מכירה	3,500	
יוני 2008	רכישה	3,000	2.5
ספטמבר 2008	מכירה	2,500	

*המחירים לפני הנחות

נתונים נוספים:

- במידה והחברה תרכוש מעל 5,000 יחידות בשנה, היא זכאית להנחת בסך 10% על כל היחידות אשר רכשה במהלך השנה
- עלות הובלת משלוח מסתכמת ל-150 שקלים
- בשנת 2008 הסתכמה עלות רכישת המלאים נטו (בניכוי הנחות וכולל עלויות הובלה) ב-18,450
- הרווחה הגולמי של החברה לשנת 2008 הסתכם ל-30%
- שווי מימוש נטו המלאי ליום 31.12.2008: 8,100 שקלים

נדרש: בהנחה כי החברה מחשבת את עלות המלאי לפי שיטת ממוצע נע (תמיד), מהו ערך המלאי של החברה כפי שייכלל במאזן לשנת 2008?

- 15,140 ₪
- 8,465 ₪
- 7,550 ₪
- 7,800 ₪
- 8,838 ₪

הנח כעת כי שווי המימוש של המלאי ליום 31.12.2008 הינו 7,200 שקלים. באיזה סכום יוצג המלאי במאזן החברה?

- 81,000
- 7,200
- 7,800
- 7,000
- 7,199

בהנחה כי ערך המלאי ליום 31.12.2008 הינו 7,800 שקלים, מהי עלות המכר של החברה לשנה זו?

- 10,650
- 10,000
- 9,650
- 10,550
- 11,100

מהו הרווח הגולמי אותו הציגה החברה בשנת 2008?

- א. 4,565
- ב. 4,000
- ג. 3,965
- ד. 3,565
- ה. 7,900

שאלה מספר 15

חברת "EZ100" הקומה ביום 01 בינואר 2008 ועוסקת בייבוא סרטוני וידאו ללימודים אקדמאיים.

להלן נתונים לגבי פעולותיה של החברה ביחס למלאי הסרטונים בשנת 2008:

- א. החברה מנהלת את המלאי לפי שיטת ממוצע משוקלל – תקופתי.
- ב. החברה חתמה עם ספקיה בחו"ל על הסכם לפיו במידה ותרכוש מעל 3,000 יחידות בהזמנה, תקבל הנחה של 5% על כל המשלוח (באותה הזמנה).
- ג. עלויות הייבוא כוללות מכסים (שאינם מוחזרים) בסך 1,800 שקלים.
- ד. עלויות הובלה בארץ הן בסך 3 שקלים ליחידה.
- ה. איילת, מזכירת החברה, השקיעה 20 שעות עבודה בתיאום ההזמנה. שכרה לשעה מסתכם ל- 20 שקלים.
- ו. החברה שילמה לדני, סוכן המכירות של החברה, 5,000 שקלים בשנת 2008.
- ז. ברכישה מיום 01 ביולי 2008 החברה נאלצה לשאת בדמי אחסון הסחורה בחו"ל בסך 2,000 שקלים, וזאת עקב שביתת עובדי הנמל (רמז: האם לדעתך מדובר בעלות הכרחית על מנת להביא את המלאי למצבו? האם כל אחד אחר אשר היה רוכש את המלאי היה נדרש לשאת בעלות זו?)

להלן נתונים לגבי רכישות החברה מספקים בשנת 2008

עלות יחידה (בש"ח)	כמות	תאריך
250	1,000	01.02.2008
300	5,000	01.07.2008

במהלך שנת 2008 החברה מכרה כ- 5,000 סרטונים במחיר של 2,007,800 שקלים.

נדרש: מהו שיעור הרווח הגולמי של החברה?

- א. 29.6%
- ב. 29.5%
- ג. 29.7%
- ד. 28.9%
- ה. 30%

שאלה מספר 16

חברת EZ100 נוהגת לרכוש כדורי סל לצורך מכירתם בשוק. להלן נתונים לגבי רכישת כדורי סל בשנת 2010:

מחיר	כמות	תאריך
3	200	פברואר 2010
2.5	500	מאי 2010
4	300	דצמבר 2010

נתונים נוספים:

1. בביקורת שנערכה לחברה ביום 01.01.2011 נתגלה כי החברה רכשה מלאי בחודש מרץ 2010, אך שכחה לרשום אותו בספרים. הרכישה כללה 2,000 כדורי-סל במחיר של 2 ש"ח לכדור.
2. החברה מנהלת את מלאי הכדורים שלה לפי שיטת פיפ"ו תקופתי
3. נכון ליום 31.12.2009 לחברה מלאי של 100 כדורי סל. עלות המלאי 6,850. שווי מימוש המלאי ליום זה: 7,000 שקלים.
4. בשנת 2010 מכרה החברה כ- 400 כדורי סל.

נדרש:

מהו ערך מלאי הסגירה של החברה לתאריך המאזן 31.12.2010?

- א. 6,150
- ב. 6,250
- ג. 7,000
- ד. 5,995
- ה. 6,200

הנח כי החברה מנהלת את מלאי הכדורים לפי שיטת פיפ"ו תמידי, מהו ערך מלאי הסגירה של

החברה לתאריך המאזן 31.12.2010?

- א. 6,150
- ב. 6,250
- ג. 7,000
- ד. 5,995
- ה. 6,200

הכנסות, תקן חשבונאות בינלאומי מספר 18

שאלה מספר 1

דני ודנה הם קטקטים בני 5, שבעיקר נהנים מהחיים. לאחרונה פרץ בגן ויכוח נקוב, לאחר

שדנה טענה כי ההכנסה של אבא שלה גבוהה מההכנסה של אבא של דני. דני, בתגובה, טען כי

הרווח הנקי של אבא שלו גבוהה יותר.

נדרש:

1. הגדר: הכנסה
2. מהי הסוגיה המרכזית עימה אנו מתמודדים כאשר אנו דנים ב"הכנסה"
3. מנה 3 סוגים של הכנסות

שאלה מספר 2

הכנסה ממכירת סחורות היא הכנסה ממכירת פריט שיוצר על ידי החברה או שנרכש על ידה בעבר.

נדרש:

1. מהם התנאים להכרה בהכנסה ממכירת סחורות?
2. מהם המגבלות על הכרה בהכנסה ממכירת סחורות?

חברת החשמל "זיל- בזול" יצאה במבצע חדש: החברה נותנת אחריות בת שנה לכל מוצריה. כמו כן, כאשר לקוח משלם באשראי, החברה אינה מוסרת את המוצר עד שהיא בודקת כי האשראי אכן ניתן לגבייה.

נדרש:

3. האם מתן אחריות למוצרים מגביל את היכולת של החברה להכיר בהכנסה ממכירת סחורה?
4. האם העובדה כי החברה אינה מוסרת מוצריה עד לבדיקת טיב האשראי פוגעת ביכולתה להכיר בהכנסה ממכירת אותה סחורה?

שאלה מספר 3

הכנסה ממתן שירותים היא הכנסה מביצוע מטלה שביצועה לרוב מעוגנת בחוזה מחייב

נדרש:

1. מהם התנאים להכרה בהכנסה ממתן שירותים?
2. מהו ההבדל העיקרי כאשר אנו עוסקים בהכרה בהכנסה ממכירת סחורות והכרה בהכנסה ממתן שירותים?
3. מהו "שלב ההשלמה" או "שיטת שיעור ההשלמה" כאשר אנו עוסקים בהכרה בהכנסה ממתן שירותים (רמז: היעזר בתשובתך לשאלה מספר 2)
4. חברת "הנביא הידוע" אינו מסוגלת לקבוע את תוצאתה של עסקה למתן שירותי חיזוי העתיד: היא אינה בטוחה האם העסקה תסתיים ברווח או בהפסד. מהו הטיפול החשבונאי בהכנסות חברת הנביא הידוע כתוצאה ממתן השירותים מעסקה זו?

שאלה מספר 4

הכנסה פסיבית היא הכנסה המתקבלת כתוצאה מכך שאחרים עושים שימוש בנכסי הישות.

נדרש:

1. מנה סוגים שונים של הכנסות פסיביות
2. מהם התנאים להכרה בהכנסה פסיבית?
3. כיצד נכיר בסוגים השונים של הכנסה פסיבית?

שאלה מספר 5

ענה בקצרה:

1. כיצד יש למדוד הכנסה?
2. הסבר בקצרה אודות הטיפול החשבונאי בהכרה בהכנסה במסגרת עסקת אשראי

שאלה מספר 6

1. מהו הטיפול החשבונאי בעסקה מעורבת למכר סחורה ומתן שירותים?
2. מהו הטיפול החשבונאי לגבי תמורה המתקבלת עבור צד שלישי?
3. מהו עיקרון ההקבלה החשבונאי וכיצד הוא מתקשר לסוגיית ההכרה בהכנסה?
4. מהי עסקה מסוג "חייב והחזק"?
5. הסבר אודות סוגיית "סוכן" או "ספק עיקרי". בתשובתך יש להתייחס לתנאים בהם נראה ישות כסוכן או ספק עיקרי.

שאלה מספר 7

להלן שלוש משפטים בנושא הכרה בהכנסה:

- כאשר תוצאתה של עסקה הכרוכה בהספקת שירותים אינה ניתנת לאמידה באופן מהימן, יוכרו I ההכנסות עד לגובה ההוצאות בנות השבה שהוכרו.
- II הכנסות הן תזרים חיובי ברוטו של הטבות כלכליות במהלך התקופה, הנובע מהפעולות הרגילות של הישות, כשתזרימים אלה גורמים לגידול בהון העצמי, למעט גידול בהון העצמי הנובע מהשקעות בעלים.
- III שווי הוגן הוא הסכום שבו ניתן להחליף נכס או לסלק התחייבות בעיסקה בתום לב, בין קונה מרצון למוכר מרצון, הפועלים בצורה מושכלת.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 18 בדבר הכנסות ?

- א. כל המשפטים
- ב. רק משפטים I ו- II
- ג. רק משפטים II – III
- ד. רק משפט I
- ה. רק משפט II

שאלה מספר 8

להלן ארבעה משפטים בנושא הכנסות:

- I הכנסות הן תזרים חיובי ברוטו של הטבות כלכליות במהלך התקופה, הנובע ממכלול הפעילויות של הישות כשתזרימים אלה גורמים לגידול בהון העצמי, למעט גידול בהון העצמי הנובע מהשקעות בעלים.
- II הכנסות הן תזרים חיובי נטו של הטבות כלכליות במהלך התקופה, הנובע מהפעילויות הרגילות של הישות שתזרימים אלה גורמים לגידול בהון העצמי, למעט גידול בהון העצמי הנוגע מהשקעות בעלים.
- III הכנסות הן תזרים חיובי ברוטו של הטבות כלכליות במהלך התקופה, הנובע מהפעילויות הרגילות של הישות שתזרימים אלה גורמים לגידול בהון העצמי, כולל גידול בהון העצמי הנובע מהשקעות בעלים.
- IV הכנסות הן תזרים חיובי ברוטו של הטבות כלכליות במהלך התקופה, הנוגע מהפעילויות הרגילות של הישות כשתזרימים אלה גורמים לגידול בהון העצמי, למעט גידול בהון העצמי הנובע מהשקעות בעלים.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 18?

- א. רק משפט IV
- ב. רק משפט II
- ג. כל המשפטים שגויים
- ד. רק משפט III
- ה. רק משפט I

שווי הוגן דרך רווח והפסד

שאלה מספר 1

חברת "מניות זה אנחנו" נוהגת להשקיע במניות ובאיגרות חוב של חברות רבות במשק. לאחרונה החברה גייסה את דני לתפקיד סמנכ"ל הכספים של החברה וכן רכשה החברה מספר ניירות ערך ודני מתלבט לגבי הטיפול החשבונאי בניירות ערך אילו.

נדרש:

1. מהן האפשרויות העומדות בפני דני באשר לסיווג נכס פיננסי? (הבחן בין מכשירי הון ומכשירי חוב)
2. מהם התנאים לסיווג נכס פיננסי לקבוצת "שווי הוגן דרך רווח והפסד"?

שאלה מספר 2

במסגרת הסכם לרכישת מניות, התהוו לחברת "מניות זה אנחנו" עלויות שונות:

1. החברה שילמה עמלת מכירה לבורסה בסך של 20 שקלים
2. בעסקה אחרת החברה שילמה לעורכי דין 10 שקלים בקשר למכירת מניות.
3. במסגרת עסקה זו, השקיעה עובד של החברה 10 שעות עבודה בהכנת מסמך המפרט את תנאי המכירה. העובד מרוויח סך של 20 שקלים לשעת עבודה.

נדרש:

1. מהן עלויות עסקה?
2. אילו סוגי עלויות ייחשבו כעלויות עסקה ואילו סוגי עלויות לא ייחשבו כעלויות עסקה?
3. דון בטיפול החשבונאי בעלויות השונות שהתהוו לחברת "מניות זה אנחנו"

שאלה מספר 3

נדרש:

1. כיצד נמדד נכס פיננסי אשר סווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד?
2. האם יש צורך לבצע בדיקה לירידת ערך של נכס פיננסי שסווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד?

שאלה מספר 4

לאחרונה השקיעה חברת "בורסה – כסף קל" ברכישה מניות ואיגרות חוב של חברה המנפיקים.

חשב החברה קרא לאחרונה בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 39 כי עליו להציג נכס פיננסי אשר סווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד לפי השווי ההוגן של נייר הערך ליום המאזן. עם זאת, מתלבט החשב כיצד יגלה את השווי ההוגן של מניות ושל איגרות חוב.

נדרש:

1. כיצד נקבע השווי ההוגן של מכשיר הון?
2. כיצד נקבע השווי ההוגן של מכשיר חוב?

חלק ב'שאלה מספר 5

חברת "הברבור" רכשה ביום 01.01.2010 מניות של חברת "הברווז" המניות נרכשו במטרה לסחור בהם לטווח קצר. לחברה התהוו עלויות עסקה בגין רכישת המניות בסך 10 שקלים.

להלן מחיר מניית חברת הברווז בבורסה לתאריכים שונים:

100	01.01.2010
120	31.12.2010
80	31.12.2011

נדרש:

1. רשום פקודת יומן לתאריכים הבאים: 01.01.2010, 31.12.2010 ו- 31.12.2011
2. הצג את השפעת רכישת המניות על הדוחות הכספיים של חברת הברבור לשנים 2010 ו- 2011

שאלה מספר 6

חברת "ישראלי" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה יום 01 בינואר 2008.

להלן נתונים ביחס להשקעת החברה במניות חברת "ברקת" הכלולה במאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו- 2009: מניות חברת "ברקת" נרכשו ביום 01 במאי 2008 בעלות של 700,000 ₪. בנוסף נבעו לחברה עלויות רכישה של 1% מעלות הרכישה. ביום 31 ביולי 2008 מכרה החברה מחצית מכמות המניות שהוחזקה על ידה בבורסה. בגין מכירה זו היו לחברה עלויות מכירה של 1% מהתמורה שנתקבלה.

ביום 30 בנובמבר 2008 רכשה החברה בבורסה 15,000 מניות נוספות (*)

ביום 30 ביוני 2009 מכרה החברה רבע מכמות המניות שהיו ברשותה במחיר הגבוה ב- 15% ממחיר הבורסה באותו יום.

ביום 30 באוקטובר 2009 רכשה החברה 8,000 מניות נוספות (*).

* בגין כל רכישה של מניות חברת "ברקת" נבעו לחברה עלויות רכישה של 1% מעלות הרכישה.

כל הרכישות של מניות חברת "ברקת" בוצעו מתוך מטרה לגרוף רווחים בטווח הקצר.

החברה מיישמת את תקן בינלאומי מספר 39.

להלן נתונים ביחס למחיר מניית חברת "ברקת" בבורסה:

<u>מחיר מניה</u> <u>בש"ח</u>	<u>תאריך</u>
33	01.01.08
35	01.05.08
33	31.07.08
30	30.11.08
37	31.12.08
34	30.06.09
37	30.10.09
40	31.12.09

מהו סך ההשפעה של ההשקעה במניות על דו"ח רווח והפסד של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 90,200 ₪
- ב. 97,200 ₪
- ג. 100,500 ₪
- ד. 101,700 ₪
- ה. 105,000 ₪

מהי יתרת ההשקעה כפי שתיכלל במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009?

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

א.	₪ 869,790
ב.	₪ 884,710
ג.	₪ 936,250
ד.	₪ 1,000,000
ה.	₪ 1,070,000

שאלה מספר 7

חברת השודדים רכשה ביום 01.01.2010 איגרות חוב של חברה א'. החברה ביצעה את הרכישה לפי השווי ההוגן של איגרת החוב. איגרת החוב הינה חלק מקבוצת נכסים אשר לגביהם החברה נוקטת באסטרטגיה של מדידה לפי שווי הוגן.

להלן נתונים אודות איגרת החוב: ערך נקוב 100,000 שקלים. איגרת החוב משלמת ריבית נקובה בסך 5% ומועד פירעונה בעוד כ- 5 שנים.

להלן נתונים לגבי שיעורי ריבית להיוון תזרימי מזומנים לתאריכים שונים:

6%	01.01.2010
7%	31.12.2010
5%	31.12.2011

נדרש:

1. רשום פקודת יומן לתאריכים הבאים: 01.01.2010, 31.12.2010 ו- 31.12.2011
2. הצג את השפעת רכישת המניות על הדוחות הכספיים של חברת השודדים לשנים 2010 ו- 2011

שאלה מספר 8

להלן נתונים מדוחותיה הכספיים של חברת "אקירוב":

31.12.2009	31.12.2010	השקעה לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד
90	120	

ההשקעה נרכשה על ידי החברה ביום 01.01.2009: 30 מניות של חברה א'. ליום הרכישה מחיר כל מנייה היה 2 שקלים. החברה לא ביצעה רכישות נוספות בשנה זו.

ביום 02.01.2010 רכשה החברה 10 מניות נוספות של חברת א', מחיר של שקל למנייה.

נדרש:

1. רשום פקודות יומן הנוגעות לרכישת מניות חברה א' לתאריכים 01.01.2009, 31.12.2009, 02.01.2010 ו- 31.12.2010
2. הצגת את השפעת ההשקעה על הדוחות הכספיים של חברת אקירוב לשנים 2009 ו- 2010?

שאלה מספר 9

ביום 01.02.2006 רכשה חברת "בידי-בם" 5,000 מניות 1 ₪ ערך נקוב של חברת דונטלו למטרות מסחר.

ביום 01.04.2006 מכרה החברה 1,000 מניות של חברת דונטלו. ביום 30.06.2006 רכשה החברה 1,500 מניות של חברת דונטלו. ביום 01.07.2006 חילקה חברת דונטלו דיבידנד בשיעור של 0.5 ₪ למניה 1 ₪ ערך נקוב.

לאור התוצאות העגומות של חברת דונטלו בשנת 2006, החליטה חברת בידי-בם לממש את השקעתה בחברת דונטלו, ואכן עשתה כן ביום 31.12.2006.

להלן נתונים אודות מחיר מניית חברת דונטלו לתאריכים שונים:

2 ₪	01.02.2006
3 ₪	01.03.2006
4 ₪	01.04.2006
3.5 ₪	30.05.2006
3.5 ₪	30.06.2006
1.5 ₪	31.12.2006

נדרש:

1. רשום פקודות יומן בגין השקעת חברת "בידי-בם" במניות חברת "דונטלו" לשנת 2006
2. מהי השפעת השקעתה של חברת "בידי-בם" במניות חברת "דונטלו" על דוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2006?

שאלה מספר 10

מניות חברת "תמירוס" נסחרות בבורסה בניו-יורק. חברת אסף החליטה לרכוש ביום 01.03.2006 מניות חברת תמירוס: החברה רכשה 100 מניות של חברת תמירוס. ביום 01.07.2006 רכשה החברה מניות נוספות של חברת תמירוס. כל הרכישות בוצעו במטרה להפיק רווחים בטווח הקצר. ליום 31.12.2006 ההשקעה מוצגת לפי 2,400 שקלים.

שנת 2007

ביום 01.01.2007 מכרה החברה 50 מניות של חברת תמירוס. ביום 01.02.2007 חילקה חברת תמירוס דיבידנד בשיעור של 24%. חברת אסף נקלעה לקשיים ועל כן החליטה למכור 50 מניות מסך השקעתה בחברת תמירוס. אכן, ביום 01.09.2007 החברה מכרה את השקעתה בלב כבד, שכן היא מאמינה כי מניית חברת תמירוס עתידה להכפיל את עצמה בטווח הקצר.

ביום 31.10.2007 רכשה החברה מניות נוספות של חברת תמירוס. ביום 31.12.2007 חילקה חברת תמירוס דיבידנד בשיעור של 10% לבעלי מניותיה. חברת אסף קיבלה דיבידנד בסכום של 80 שקלים. מלבד אירועים אלה החברה לא רכשה או מכרה מניות נוספות.

להלן נתונים על מחיר מניית תמירוס לתאריכים שונים:

<u>מחיר</u>	<u>תאריך</u>
<u>מניה</u>	
1 ₪	01.03.2006
5 ₪	01.07.2006
8 ₪	31.12.2006
8 ₪	01.01.2007
6 ₪	01.02.2007
4 ₪	01.09.2007
5 ₪	31.10.2007
15 ₪	31.12.2007

גדרש:

1. כמה מניות של חברת תמירוס נרכשו על ידי חברת אסף ביום 01.07.2006?
2. כמה מניות רכשה החברה ביום 31.10.2007?
3. רשום פקודות יומן בגין השקעת חברת אסף במניות חברת תמירוס לשנים 2006-2007
4. הצג את השפעת ההשקעה במניות חברת תמירוס כפי על דוחותיה הכספיים של חברת אסף לשנים 2006-2007

אירועים לאחר תאריך המאזן, תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10

שאלה מספר 1

חברת "טוב-לי" מוכרת משקאות מוגזים ובייגלה בהיכל נוקיה, אולמה הביתי של מכבי תל אביב בכדורסל. דני, אוהד שרוף של הקבוצה, אכל בייגלה במהלך משחק יורוליג, סבל מהרעלת קיבה ואף הובהל לבית חולים במצב קל עד בינוני.

הרעלת הקיבה, שלוותה בהפסד צורב של מכבי במשחק היורוליג, גרמה לדני להגיש תביעה נגד חברת "טוב-לי". החברה מעריכה כי דני יזכה במשפטו נגדה.

הנחה א': המשחק נערך ביום 01.11.2009, התביעה הוגשה ביום 31.11.2009
הנחה ב': המשחק נערך ביום 01.11.2009, התביעה הוגשה ביום 01.02.2010
הנחה ג': המשחק נערך ביום 12.01.2010, התביעה הוגשה ביום 31.02.2010

חברת "טוב-לי" נוהגת לפרסם את דוחותיה הכספיים השנתיים ב- 31.03.2010

נדרש: תחת הנחות א'-ג', האם וכיצד תקבל תביעתו של דני ביטוי בדוחותיה הכספיים של חברת "טוב-לי" לשנת 2010, לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10 "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

שאלה מספר 2

איציק, בעל חנות מכולת מצליחה ברחוב המסגר, מיווד עם מספר לקוחות שנוהגים לפקוד את חנות המכולת ולשוחח עימו על פילוספיה מערבית והסכסוך הישראלי-פלסטיני. כאות תודה, הוא נוהג להניח ללקוחות נבחרים אלה "לרשום" את רכישותיהם במהלך השנה, ולשלם באמצע ינואר את החוב שנצבר במהלך השנה.

ב- 10 לינואר 2009 נדהם איציק לגלות כי יואב, לקוח אמיד, ירד מנכסיו והכריז על פשיטת רגל.

איציק נוהג לפרסם את דוחותיה הכספיים השנתיים ב- 31.03.2010

נדרש: כיצד, אם בכלל, יקבל ביטוי הנתון לפיו יואב ירד מנכסיו בדוחותיו הכספיים של איציק לשנת 2008, לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10 "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

שאלה מספר 3

איציק, בעל חנות מכולת מצליחה ברחוב המסגר (ראה שאלה מספר 2) נוהג להחזיק מלאי גדול של אורז בחנותו. רואה החשבון של איציק מזכיר לו לקראת תאריך המאזן השנתי כי מלאי מוצג לפי הנמוך מבין עלות ושווי שוק. איציק סבר כי נכון לתאריך המאזן שווי השוק של מלאי האורז שברשותו 100 שקלים, בעוד שעלות הרכישה הייתה 90 שקלים, ועל כן דיווח לרואה החשבון שלו כי יש להציג את המלאי בדוחות הכספיים של שנת 2009 בסכום של 90 שקלים.

ביום 15 לינואר 2010, לאחר שלא הצליח למכור את מלאי האורז ב- 100 שקלים (שווי שוק, לטענתו), הסכים איציק למכור את מלאי האורז ב- 60 שקלים בלבד.

איציק נוהג לפרסם את דוחותיה הכספיים השנתיים ב- 31.03.2010

נדרש: כיצד, אם בכלל, יקבל ביטוי הנתון לפיו יואב ירד מנכסיו בדוחותיו הכספיים של איציק לשנת 2009, לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10 "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

שאלה מספר 4

אייל, רואה חשבון בתחילת דרכו, קיבל את דוחות חברת "פרחי הבר" באמצע חודש ינואר 2010. אייל עבר על דוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2009, ומצא מספר טעויות בסעיף ההכנסות.

נדרש: כיצד, אם בכלל, עירנותו של אייל (בהנחה שהערוותיו נכונותיו) תקבל ביטוי בדוחות הכספיים של החברה לשנת 2009? לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10 "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

שאלה מספר 5

חברת "הנגב" נוהגת להשקיע את יתרת כספיה העודפים במניות חברת טבע. החברה הינה בעלת 100 מניות של חברת טבע. להלן ציטוט מחיר מניית טבע תאריך שונים:

100	31.11.2010
110	31.12.2010
90	15.02.2011
30	31.03.2011

נדרש: כיצד תוצג בדוחותיה הכספיים של חברת "הנגב" השקעתו במניית טבע במאזן החברה לשנת 2010, לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10 "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

שאלה מספר 6

ביום ה- 01 בפברואר 2010 התכנס דירקטוריון חברת "דיבידנדים זה נחמד" והחליט על חלוקת דיבידנד לבעלי מניות החברה. כמו כן, החליט הדירקטוריון על העלאה דרמטית בשכר המנכ"ל, סמנכ"ל הכספים וחברי הדירקטוריון. במקביל, יפוטר 20% מעובדי החברה.

נדרש: כיצד, אם בכלל, תוצג בדוחותיה הכספיים של חברת "דיבידנדים זה נחמד" לשנת 2009 החלטת הדירקטוריון לחלק דיבידנד לבעלי מניותיה, לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10 "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

שאלה מספר 7

מהם הגילויים הנדרשים לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10, "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

שאלה מספר 8

חברת "שלומית" בע"מ הינה חברה פרטית העוסקת בייצור מטבחים. בעקבות חילוקי דעות שהתעוררו בין בעלי המניות במהלך חודש פברואר 2007 הוחלט להפסיק את פעילות החברה.

נכון ליום 31 בדצמבר 2006, לא היו לבעלי המניות כוונות כלשהן בדבר הפסקת פעילות החברה. בחודש אפריל 2007 פירסמה החברה את דוחותיה הכספיים לשנת 2006.

כיצד תבוא לידי ביטוי ההחלטה על הפסקת פעילות החברה בדוחות הכספיים של חברת "שלומית" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 10, "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

- א. ההחלטה לא תקבל כל ביטוי בדוחות הכספיים לשנת 2006
- ב. תקן חשבונאות מספר 7 אינו עוסק באירועים הקשורים להנחת העסק החי
- ג. הנחת העסק החי מתקיימת מאחר והדוחות הכספיים נערכו ליום 31 בדצמבר 2006
- ד. בהתאם לתקן חשבונאות מספר 7, תאגיד לא יערוך את דוחותיו הכספיים על בסיס הנחת העסק החי אם ההנהלה קובעת לאחר תאריך המאזן כי היא מתכוונת לחסל את עסקי החברה.
- ה. כל התשובות האחרות שגויות

שאלה מספר 9

במהלך חודש פברואר 2007, החליטה הממשלה באופן מפתיע על הורדת שיעור המס מ- 34% ל- 32% החל משנת 2007 ואילך. דירקטוריון חברת "שי", אשר התכנס ביום 31 במרץ 2007 לאישור הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006, בחן את השלכת שינוי שיעור המס על יתרות המיסים הנידחים במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2006. בנסיבות המתוארות, איזו מבין הטענות הבאות נכונה?

- א. הורדת שיעור המס התרחשה לאחר תאריך המאזן ולכן היא אינה משפיעה על יתרות המיסים הנידחים ליום 31 בדצמבר 2006.
- ב. מדובר באירוע חייב התאמה רק במקרה שהשפעה של שינוי שיעור המס היא הקטנה בנכסי מיסים נידחים או בהגדלת התחייבויות מיסים נידחים.
- ג. בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 12, יש ליצור ייחוס מיסים לפי שיעור המס הידוע לתאריך פירסום הדוחות הכספיים.
- ד. בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 7, מדובר באירוע חייב התאמה מכיוון שמדובר באירוע שאינו בשליטת התאגיד.
- ה. כל הטענות האחרות שגויות.

שאלה מספר 10

ביום 1.1.06 נטלה חברת "ניו בילדינג" בע"מ הלוואה דולרית בסך 9 מיליון דולר מבנק בניו יורק. בתחילת שנת 2007 בוצע פיחות משמעותי במשק. מועד אישור הדוחות הכספיים של החברה הינו ב' 28 בפברואר 2007. להלן נתונים בהקשר לשינויים בשער החליפין של הדולר.

בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 10, באיזה סכום תוצג ההלוואה במאזן חברת "ניו בילדינג" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

<u>שע"ח של הדולר</u>	<u>תאריך</u>
4.0	01.01.06
4.1	31.12.06
4.8	03.01.07
4.9	28.02.07

בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 10, באיזה סכום תוצג ההלוואה במאזן חברת "ניו בילדינג" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 36,000,000
- ב. 36,900,000
- ג. 41,000,000
- ד. 43,200,000
- ה. 44,100,000

שאלה מספר 11

חברת "גבע" בע"מ נוהגת לערוך הפרשה לחובות מסופקים באופן ספציפי בגין חובות שלדעת ההנהלה, גבייתם מוטלת בספק. ביום 15 בפברואר 2007, לפני מועד החתימה על הדוחות הכספיים, נודע לחברה כי מונה ללקוח עיקרי שלה כונס נכסים והוא נכנס להליכי פירוק. בעקבות כך צופה הנהלת החברה כי לא תצליח לגבות את יתרת החוב של הלקוח.

בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10, ולאור המידע שהתקבל לאחר תאריך המאזן, האם נדרשת החברה לבצע הפרשה מלאה לחובות מסופקים בגין חוב הלקוח העיקרי, במאזן ליום 31 בדצמבר

2006?

- א. כן. מדובר באירוע חייב התאמה, אם מקור הקשיים שבגינם נדרשה הבקשה לפירוק הם מאירוע ספציפי מזוהה שהתרחש לאחר תאריך המאזן.
- ב. כל התשובות האחרות שגויות.
- ג. לא. מדובר באירוע שאינו חייב התאמה, שכן הבקשה לפירוק הוגשה לאחר תאריך המאזן.
- ד. כן. מדובר באירוע חייב התאמה, אם הקשיים בעקבותיהם הגיש הלקוח העיקרי את הבקשה לפירוק היו קיימים כבר ליום המאזן.
- ה. לא. מדובר באירוע שאינו חייב התאמה, כיוון שהחברה יצרה הפרשה ספציפית בהתאם למידע שהיה ידוע לה בתאריך המאזן.

שאלה מספר 12

להלן ארבעה משפטים בנושא 'אירועים לאחר תאריך המאזן':

- I תאגיד יערוך את דוחותיו הכספיים על בסיס הנחת העסק החי, גם אם ההנהלה קובעת לאחר תאריך המאזן כי היא מתכוונת לחסל את עסקי התאגיד או להפסיק את פעילותו, או שאין לה אפשרות ריאלית אחרת מלבד לעשות כן.
- II תאגיד לא יערוך את דוחותיו הכספיים על בסיס הנחת העסק החי, אם ההנהלה קובעת לאחר תאריך המאזן כי היא מתכוונת לחסל את עסקי התאגיד או להפסיק את פעילותו, או שאין לו אפשרות ריאלית אחרת מלבד לעשות כן.
- III אם דיבידנדים מוצעים או מוכרזים למחזיקי מכשירים הוניים לאחר תאריך המאזן, התאגיד לא יכיר בדיבידנדים אלו כהתחייבות לתאריך המאזן.
- IV אם דיבידנדים מוצעים או מוכרזים למחזיקי מכשירים הוניים לאחר תאריך המאזן, התאגיד יכיר בדיבידנדים אלו כהתחייבות לתאריך המאזן.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים, בהתאם להנחיות תקן חשבונאות מספר 7 של המון הישראלי לתקינה בחשבונאות?

- א. רק משפט I
- ב. רק משפטים II ו-IV
- ג. רק משפטים I ו-III
- ד. רק משפטים I ו-IV
- ה. רק משפטים II ו-III

שאלה מספר 13

להלן ארבעה היגדים בנושא אירועים לאחר תקופת הדיווח:

- I על ישות לתת גילוי לתאריך בו אושרו הדוחות הכספיים לפרסום ועל ידי מי אושרו. אם לבעלי הישות או לאחרים הסמכות לתקן את הדוחות הכספיים לאחר פרסומם, על הישות לתת גילוי לעובדה זו.
- II על ישות לתת גילוי לתאריך בו אושרו הדוחות הכספיים לפרסום ועל ידי מי אושרו. אם לבעלי הישות או לאחרים הסמכות לתקן את הדוחות הכספיים לאחר פרסומם, אין הישות צריכה לתת גילוי לעובדה זו.
- III אם ישות מקבלת מידע לאחר תקופת הדיווח בדבר תנאים ששררו בסוף תקופת הדיווח, עליה לעדכן את הגילויים המתייחסים לתנאים אלה, לאור המידע החדש.
- IV אם ישות מקבלת מידע, לאחר תקופת הדיווח, בדבר תנאים ששררו בסוף תקופת הדיווח, אין עליה לעדכן את הנתונים הכספיים המתייחסים לתנאים אלה, אלא על הישות לתת גילוי למידע בלבד.

איזה/אילו מההיגדים נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 10?

- א. רק היגד I.
 ב. רק היגד II.
 ג. רק היגדים I ו- III.
 ד. רק היגד III.
 ה. רק היגדים II ו- IV.

טעויות, אומדנים ומדיניות חשבונאית

שאלה מספר 1

חברה הקוקילידה רכשה קבוע ביום 01.01.2010. סכום הרכישה 1,000 ₪, והחברה מפחיתה

את הרכוש הקבוע על פני 10 שנים.

ביום 31.05.2011 גילתה החברה כי חשב החברה רשם את עלויות ההובלה של הרכוש

הקבוע, בסכום של 100 ₪, כהוצאה בדו"ח רווח והפסד.

נדרש:

1. קבע מהו הטיפול החשבונאי הנכון ביחס לעלויות הובלה
2. קבע את השפעת פעולת החשב על הדוחות הכספיים לשנים 2010-2011

שאלה מספר 2

חברה הקוקילידה רכשה קבוע ביום 01.01.2010. סכום הרכישה 1,000 ₪, והחברה מפחיתה

את הרכוש הקבוע על פני 4 שנים.

ביום 31.03.2011 החליטה החברה כי נכון יותר להפחית את הרכוש הקבוע על פני יתרת אורך חיי

מאותו היום – שנתיים ותשעה חודשים.

נכון ליום 01.01.2010, בהתבסס על המידע אשר היה בידי החברה, נכון היה להפחית את המכונה

על פני 4 שנים.

נדרש:

קבע את השפעת הפעולה על הדוחות הכספיים לשנים 2010 ו- 2011

שאלה מספר 3

חברה הקוקילידה רכשה קבוע ביום 01.01.2010. סכום הרכישה 1,000 ₪, והחברה מפחיתה

את הרכוש הקבוע על פני 4 שנים.

ביום 31.03.2011 החליטה החברה לשנות את שיטת הפחת שלה לשיטת הסכום ספרות שנים יורד.

נדרש:

קבע את השפעת הפעולה על הדוחות הכספיים לשנים 2010 ו- 2011

מענק השקעה

שאלה מספר 1

מדינת ישראל נוהגת להעניק סיוע לחברות אשר מקימות עסקים בדרום הארץ. הסיוע מתבטא במגוון אופנים: החל מהחזר בגין הוצאות, תוספת להכנסות או מענקים ספציפיים בגין נכסים הנרכשים על ידי החברות.

נדרש:

1. מהם התנאים הבסיסיים להכרה במענק ממשלתי?
2. מנה 4 סוגי מענקים ממשלתיים

שאלה מספר 2

מדינת ישראל החליטה לאחרונה להעניק 300 שקלים לחברות אשר ירכשו נכסים שיוצרו במדינת ישראל, בסכום הגבוה מ- 1,000. אורך חייה הנכסים: 10 שנים תקן חשבונאות בינלאומי מספר 20 מתיר לחברות לבחור אחת מבין שתי אפשרויות לטיפול במענק המתייחס לנכס ספציפי:

1. הכרה במענק כהכנסה נדחית
2. הכרה במענק בקיזוז מן הנכס

לגבי כל שיטה, נדרש:

1. רשום את פקודת היומן ביום קבלת המענק
2. רשום פקודת יומן המתייחס לנכס ולמענק ההשקעה כעבור שנה אחת
3. הצג את השפעת הטיפול החשבונאי לפי השיטות השונות על הדוחות הכספיים של חברות אשר מקבלות את מענק ההשקעה

שאלה מספר 3

לאחרונה קיבלה חברת תעופה חדשה, "שמיים כחולים", את הזכות לנחות בנמל תעופה אל-על בחינם. מדינת ישראל העניק זכות זו לחברה על מנת לעודד תחרות בתחום זה. אילו הייתה נדרשת החברה לשלם למדינה בעבור זכות זה, השווי ההוגן של הזכות היה מסתכם ל- 100,000 שקלים. כמו כן, קיבלה החברה קרקע במתנה בסמוך לשדה התעופה. שוויה ההוגן של הקרקע: 5,000.

נדרש: הצג את החלופות השונות לטיפול חשבונאי בזכות שהוענקה לחברה

שאלה מספר 4

נדרש: הצג בקצרה את הטיפול החשבונאי בסוגים השונים של מענקי ממשלה הבאים:

1. מענק ממשלתי המתייחס להכנסה
2. מענק ממשלתי שהוא פיצוי בגין הפסדים או הוצאות

שאלה מספר 5

מדינת ישראל קובעת תנאים נוקשים לקבלת מענק ממשלתי. לעיתים, ישות מקבלת מענק ממשלתי, אך נדרשת להחזיר את חלקו, או את כולו, כאשר מתברר בהמשך כי התנאים לקבלת המענק לא הושלמו.

נדרש: קבע את הטיפול החשבונאי בהחזר ממשלתי המתייחס ל-

1. מענק ממשלתי אשר התקבל בגין הכנסה
2. מענק ממשלתי אשר התקבל בגין נכס (הבחן בין הכרה במענק לפי שיטת ההכנסה הנדחית או לפי שיטת קיזוז מהנכס)

שאלה מספר 6

דון בקצרה בסוגיות הבאות:

1. הטיפול החשבונאי בסיוע ממשלתי שהוא מתן הלוואה בריבית נמוכה מריבית השוק
2. מועד ההכרה במענק ממשלתי (שמירה על עיקרון ההקבלה)
3. הגדרה של מענק ממשלתי : דגשים
4. חשבונאות על בסיס צבירה ולא על בסיס מזומן : מענק השקעה

שאלה מספר 7

שאלה זו עוסקת בטיפול החשבונאי בהחזר מענק ממשלתי המתייחס לנכס

שאלה מספר 8

חברת "רועי" בע"מ (להלן "החברה") רכשה ביום 1 במרץ 2005 מכונה בעלות של 680,000 ש"ח. המכונה מופחתת בשיטת הקו הישר על פני 8 שנים. עדך הגרט שהוערך ביום הרכישה הינו 80,000 ש"ח.

החברה בחרה להציג את המכונה בספרים לפי מודל העלות.

ביום 1 ביולי 2006 קיבלה החברה זכאות למענק השקעה בסך 25% מעלות רכישת המכונה. במהלך שנת 2008 הפרה החברה את התנאים שזיכו אותה במענק ונאלצה להחזיר את כל המענק בתום שנת 2008. עד לתום שנת 2007 לא צפתה החברה כי היא תיאלץ להחזיר את המענק. החברה טיפלה במענק בהתאם להוראות גילוי דעת מספר 35 של לשכת רואי החשבון בישראל.

מהי העלות המופחתת של המכונה, כפי שתוצג במאזן חברת "רועי" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 372,500
- ב. 385,250
- ג. 463,125
- ד. 542,500
- ה. 555,250

מהן סך הוצאות הפחת בגין המכונה, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "רועי" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 38,250
- ב. 62,250
- ג. 62,500
- ד. 75,000
- ה. 113,250

שאלה מספר 9

חברת "רפואת חירום" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 באוקטובר 2006. להלן נתונים בדבר

הציוד הרפואי של החברה:

1. ביום 1 בינואר 2007 רכשה החברה ציוד רפואי בעלות כוללת של 240,000 ש"ח.
  2. הציוד הרפואי מופחת בשיטת הסו הישר על פני 12 שנים. לציוד הרפואי ערך שייר כולל בסך 8,000 ₪.
  3. ביום 1 ביוני 2007, קיבלה החברה זכאות ממרכז ההשקעות למענק השקעה בגובה של 10% מעלות הציוד הרפואי. המענק התקבל ב- 1 בספטמבר 2007.
  4. ביום 1 באוקטובר 2009, התברר שהחברה אינה מסיימת את מלוא התנאים שזיכו אותה במענק ולכן המענק לו היא זכאית הינו בגובה של 5% מהעלות המקורית של הציוד הרפואי בלבד (במקום 10% מעלות הציוד שאושרו בעבר). החברה החזירה בפועל את סכום המענק העודף שקיבלה, בתוספת ריבית (פשוטה) בשיעור של 6% לשנה, החל ממועד סבלת המענק ועד למועד החזרתו, ביום 31 בדצמבר 2009.
  5. החברה מיישמת את מודל העלות בקשר עם הציוד הרפואי שברשותה.
  6. החברה נוהגת לנכות את המענק מהנכס כדי להגיע לער* בספרים של הנכס (בנטו).
- מהי סך ההשפעה של הציוד הרפואי על דוח רווח והפסד של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 18,000 ש"ח.
- ב. 18,125 ש"ח.
- ג. 18,500 ש"ח.
- ד. 18,729 ש"ח.
- ה. 20,000 ש"ח.

הניחו כי העלות המופחתת של הציוד הרפואי, כפי שהוצג במאזן של החברה ליום 31 בדצמבר 2008, הינה 180,614 ש"ח. מהי סך ההשפעה של הציוד הרפואי על דוח רווח והפסד של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. 18,297 ש"ח.
- ב. 18,941 ש"ח.
- ג. 19,938 ש"ח.
- ד. 21,618 ש"ח.
- ה. 21,680 ש"ח.

מהן סך הוצאות הפחת בגין הציוד הרפואי, כפי שייכללו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 18,297 ש"ח.
- ב. 18,988 ש"ח.
- ג. 19,333 ש"ח.
- ד. 19,938 ש"ח.
- ה. 20,000 ש"ח.

אילו הייתה החברה רושמת את המענק בספריה כהכנסה נדחית בגין המענק (בברוטו), מהי סך ההשפעה של הציוד הרפואי על דוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 18,000 ש"ח.
- ב. 18,125 ש"ח.
- ג. 18,500 ש"ח.
- ד. 18,729 ש"ח.
- ה. 19,333 ש"ח.

רכוש קבוע

שאלה מספר 1

חברת "שרב אפילו בדצמבר" החליטה להרחיב את תחומי פעילותה, ולשווק מוצרים בתחום החקלאות. החברה מעוניינת לרכוש מכונה לניסור עצים, אותם תמכור החברה לחברות אשר צריכות עצים לצורכיהם. ביום 01.01.2010 רכשה החברה מכונה חדישה לניסור עצים בסכום של 100 שקלים. המכונה עתידה לשמש את החברה למשך מספר שנים. חשב החברה מתלבט כיצד תסווג המכונה בספרי החברה, ובאיזה תנאים ניתן להכיר במכונה כנכס בספרים.

ענה בקצרה:

- א. באילו מקרים המכונה תסווג כ"רכוש קבוע" במאזן החברה?
ב. מהו התנאי הנוסף בו נדרשת החברה לעמוד על מנת שתוכל להכיר במכונה בספריה?
-

שאלה מספר 2

חברת "ייצור ישראלי" עוסקת בייצור תפוחי עץ במפעל החברה בחדרה. לאחרונה, רכשה החברה מכונה אשר תשמש אותה לצורך ייצור תפוחים. בעת רכישת המכונה, אשר עומדת בתנאים בהגדרתה כרכוש קבוע, התהוו לחברה סוגים שונים של עלויות.

חשב החברה התלבט מה לעשות עם עלויות אלה.

נדרש:

1. הבחן בין הסוגים השונים של עלויות שעשויות להתהוות במועד רכישת רכוש קבוע, וקבע האם יש להכיר בהם כחלק מעלות הרכוש הקבוע או כהוצאה בספרים
2. קבע לגבי כל עלות האם היא חלק מעלות הרכוש הקבוע או הוצאה בספרים:

<u>מספור</u>	<u>מהות הרכישה</u>
א.	עלות רכישת המכונה הסתכמה ל- 100 שקלים.
ב.	מיסים ששולמו בגין המכונה הסתכמו ל- 20 שקלים. 5 שקלים ניתן לקבל כהחזר מרשויות המס.
ג.	החברה שילמה לעורך הדין שניסח את עסקת הרכישה 3 שקלים.
ד.	דני הוא מהנדס, יועץ מקצועי אשר מסייע לחברה בהקשר לרכישת המכונה וגובה שכ"ט קבוע של 2 שקלים.
ה.	החברה פרסמה בעיתונות בריש גלי אודות רכישת מכונה חדשה וביצועים מצוינים לשנת 2009. עלויות הפרסום הסתכמו ל- 15 שקלים.
ו.	החברה בדקה את תפקוד המכונה וייצרה באמצעותה יחידת מלאי אחת. עלות בדיקת התקינות הסתכמה ל- 30 שקלים. השווי הוגן של יחידת מלאי אחת הוא 10 שקלים.
ז.	רווית, מזכירת המנכ"ל, סייעה לרכישה בפן הלוגיסטי. שכרה מסתכם ל- 1,000 שקלים.

שאלה מספר 3

חברת "שמופי" החליטה לרכוש מכונית אשר תשמש אותה לצורך העובדים בעסק: במהלך היום הרכב יהיה בחנייה וישמש עובד הנזקק לתחבורה. בערבים הרכב יחזור כל יום עם עובד אחר הביתה. הדבר צפוי לשפר באופן דרמטי את המורל של עובדי החברה.

החברה מתבלטת בין רכישת הנכס במזומן ורכישת הנכס באשראי. סמנכ"ל הכספים של החברה בעיקר מודאג מהשפעת הרכישה באשראי על הדוחות הכספיים של החברה.

נדרש א'

מהו הטיפול החשבונאי בעסקאות אשראי של פריטי רכוש קבוע לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16? (רמז: הבחן בין תנאי אשראי רגילים ואשראי שאיננו רגיל)

נדרש ב'

אירוע מספר 1:

ביום 01.01.2010 רכשה חברת היובל רכוש קבוע בסך של 104.5 שקלים. נקבע כי תמורת הרכישה תשולם כחודש לאחר מועד הרכישה (ביום 31.01.2010). שיעור הריבית להיוון עסקאות דומות: 5%.

אירוע מספר 2:

ביום 01.01.2010 רכשה חברת היובל רכוש קבוע בסך של 104.5 שקלים. נקבע כי תמורת הרכישה תשולם כשנה לאחר מועד הרכישה (ביום 31.12.2010). שיעור הריבית להיוון עסקאות דומות: 5%.

נדרש:

רשום פקודות יומן לשנת 2010 בגין רכישת הרכוש הקבוע

שאלה מספר 4

לפני כשלוש שנים, רכשה חברת "סלולר-לי" מספר מחשבים ניידים לטובת עובדיה הזמניים של החברה. לאחרונה החלו המחשבים לעשות בעיות: זמן התגובה שלהם היה בעייתי, ולעיתים הם פשוט הפסיקו לעבוד ללא סיבה. המחשבים שימשו את עובדי החברה במהלך השנים האחרונות, וזאת לצורך מתן שירות ללקוחותיה הרבים של החברה.

בלית ברירה, החברה זרקה את המחשבים לפח ושוקלת רכישת מחשבים חדשים.

ענה בקצרה:

1. מהו ההיגיון הכלכלי מאחורי הכרה בהוצאות פחת בגין רכוש קבוע?
2. מהו ההיגיון החשבונאי מאחורי רישום הוצאות פחת בספרי החברה כהוצאה בדו"ח רווח והפסד?
3. מנה את שיטות הפחת המוכרות לך וציין בקצרה את אופן ההפחתה המוצע על ידי כל שיטה
4. האם עומד צורך לבחון בעתיד נכונות של שיטת פחת שנקבעה ביום רכישת הרכוש הקבוע?
5. האם ניתן לשנות שיטת הפחתה של רכוש קבוע? במידה והתשובה חיובית, מהו הטיפול החשבונאי בשינוי שיטת פחת.

הערה: תרגול הטיפול החשבונאי בשיטות הפחת השונות יובא בהרחבה בהמשך ספר התרגילים

שאלה מספר 5

דני, סמנכ"ל הכספים של חברת "הנדיב הידוע", לא האמין שזה קורה: מספר רכבי החברה נזקקו לטיפול במוסך. החברה, שגם ככה מצויה בקשיים כספיים, נדרשה לשלם סכומי כסף משמעותיים

למוסך. רכבי החברה נרכשו כולם לפני כ- 3 שנים.
נדרש:

1. באילו מקרים עלינו לסווג עלות עוקבת כהוצאה בספרים ובאילו מקרים עלינו לסווג עלות עוקבת כחלק מעלות רכוש קבוע
2. הבחן בין שני מקרים ורשום פקודת יומן מתאימה:
  - א. העלות העוקבת בסך 10 שקלים הינה לצורך התחזוקה השוטפת של הרכוש הקבוע
  - ב. העלות העוקבת בסך 10 שקלים שיפרה את הרכוש הקבוע, האריכה את חיי והעלתה את שווי.
3. במידה וסיווגנו עלות עוקבת כחלק מעלות רכוש קבוע, כיצד עלינו להפחית את הרכוש הקבוע ואת העלות העוקבת בעתיד

שאלה מספר 6

חברת "קונה רכבים לפירוק" עוסקת ב... רכישת רכבים לפירוק. החברה רוכשת מכוניות "מתות": כאלה שעבר זמנן. החברה לוקחת את אותם רכבים כגרוטאה, ועושה שימוש ברכיבים השונים, אשר להם ערך גם כאשר המכונית עצמה אינה נוסעת יותר.

נדרש:

1. מהו ערך גרט של רכוש קבוע?
2. כיצד ערך גרט חזוי משפיע על הפחתת פריט רכוש קבוע לאורך חייו?

שאלה מספר 7

ביום 01.01.2009 רכשה חברת אל-הל רכשה מטוס מנהלים יוקרתי בסך של 100 מיליון שקלים. המטוס כולל **מנוע** (עלות 50 מיליון שקלים), שאורך חייו המשוער 20 שנה, **מושבי כסאות** (עלות 20 מיליון שקלים), שאורך חייהן המשוער 10 שנים, ו**מסכי טלוויזיה** (עלות 30 מיליון שקלים) שאורך חייהן 5 שנים.

נדרשים:

1. כיצד תקבע חברת אל-הל את אורך חיי המטוס לצורך רישום הוצאות פחת?
2. מה סכום הוצאות הפחת שתירשום החברה, בהנחה שהחברה בחברה בשיטת פחת בקו ישר?
3. האם לצורך הצגה במאזן החברה, נבחין בין הרכיבים השונים של המטוס?

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

שאלה מספר 8

חברת "נוילנד" הינה חברה תעשייתית אשר עושה שימוש בפריטי רכוש קבוע רבים, כדוגמת משאיות ומכונות. לאחרונה, התמנה למשרת עוזר החשב דני בלישע, סטודנט במכללה ידועה. דני, נרגש ממשרתו החדשה, חיש מיהר לרשום פקודת יומן בגין פחת בגין משאית שברשות החברה

דני רשם:

100	ח' הוצאות פחת
100	ז' פחת נצבר

ענה בקצרה:

1. כיצד פקודת יומן זו תקבל ביטוי בדוחות "נוילנד" לשנת 2009?
2. כיצד פקודת יומן זו תשפיע על דוחות חברת "נוילנד" בשנת 2010?

שאלה מספר 9

חברת "הסבון בכה מאוד" עוסקת בהובלת סבונים לבתי עסק שונים. רכבי החברה סווגו במאזנה כרכוש קבוע, שכן הם משמשים אותה לטובת הספקת סחורות ומתן שירותים. לאחרונה, החליטה החברה כי יש צורך בשדרוג מערך הרכבים. בישיבת הנהלה בנושא התקבלו ההחלטות הבאות:

1. החברה תמכור את צי המכוניות הנוכחי של החברה
2. החברה תרכוש צי רכבים חדש

מכירת הרכבים תתבצע לפי מחיר המחירון של אותם רכבים בהתאם למחירון יצחק לוי.

ענה בקצרה:

1. כיצד משפיעה מכירת רכוש קבוע על דוחות כספיים של חברה?
2. כיצד נבחן האם מכירת רכוש קבוע יצרה רווח או הפסד בספרים?
3. רשום פקודת יומן למכירת רכוש קבוע. הבחן בין האפשרויות השונות.

שאלה מספר 10

חברת "הלו בייבי" עוסקת בייצור צעצועים לילדים. החברה מייצרת מידי שנה אלפי בובות כדוגמת צבי הני'נגה, רובוטריקים ובובות ברבי וקן.

לאחרונה, רכשה החברה מכונה חדישה לייצור בובות של גיבורי הסדרה "אבודים". מכיוון שהעונה השלישית עתידה לעלות בקרוב במסגרת שידורים חוזרים, החליטה החברה להתחיל ולייצר את הבובות בעוד כ- 3 חודשים.

המכונה נרכשה בתמורה ל- 1,000 שקלים, והיא עתידה לשמש את החברה בעשר השנים הקרובות.

סמנכ"ל הכספים של החברה מתלבט: האם הוא יתחיל לרשום הוצאות פחת בגין המכונה ביום הרכישה, או ביום ההפעלה?

ענה בקצרה:

1. מתי נתחיל לבצע הפחתה שיטתית (רישום הוצאות פחת) של רכוש קבוע?
2. מתי נפסיק לבצע הפחתה שיטתית של רכוש קבוע?

שאלה מספר 11

חברת "טיולים בטבע – הנאה בשפע" עוסקת בארגון טיולים משפחתיים ברחבי ארץ ישראל. לדבריי מנכ"ל החברה: "למה לנסוע לחו"ל כשיש לנו ארץ כל כך יפה?" לאחרונה רכשה החברה אוטובוס נוסף אשר ישמש אותה לטובת טיולים. כמו כן, רכשה החברה:

1. גלגלים רזרביים למקרה של פנצ'ר
2. ציוד נוסף אשר מקטין את רמת הזיהום של האוטובוס

ענה בקצרה:

1. מהו הדין החשבונאי לגבי חלקי חילוף וציוד עזר? האם אלה יסווג כפריטי רכוש קבוע?
2. האם ניתן לסווג פריט שנרכש משיקולי איכות הסביבה או בטיחות כפריט רכוש קבוע?

שאלה מספר 12

חברת "אפריקה זה ישראל" עוסקת בכמה תחומי פעילות הקשורים לנדל"ן: החברה רוכשת בניינים למכירה, מקימה בעצמה בניינים ומוכרת אותם, רוכשת בניינים ומשכירה אותם ולעיתים אף רוכשת בניין ומחזיקה בו עד לעליית ערכו.

חשב החברה מתלבט כיצד יסווגו הבניינים במאזן החברה

נדרש:

עזור לו!

חלק ב'

שאלה מספר 13

מר וימן עוסק בשיווק מוצרי ספורט ברחבי תל אביב. האדון הנכבד הקים את העסק בתאריך 01.01.2005. להלן נתונים לגבי הרכוש הקבוע בחברה:

מכונות

ביום הקמת העסק רכש מר וימן 3 מכונות זהות. ערך גרט בגין כל מכונה מסתכם לסך של 100 שקלים. נכון ליום 31.12.2005 סך המכונות מוצגות בסכום של 1,500 שקלים במאזן החברה. החברה נוהגת להפחית מכונות בשיעור של 10% לשנה.

כלי רכב

ביום 31.03.2005 רכש מר וימן מכונת אשר תשמש את העסק. עלות רכישת הרכב (מחיר מחירון) הסתכמה ל- 295 שקלים. באותו יום החליט מר וימן לקחת את הרכב למוסך הקרוב לביתו:

- מר וימן שילם 5 שקלים בעבור טיפולים שוטפים ברכב
- מר וימן שילם 105 שקלים בעבור החלפת המנוע ברכב.
- אורך חיי האוטו (לאחר הטיפול במוסך) הסתכם ל- 5 שנים.

ביום 31.06.2006 מכר מר וימן את הרכב בתמורה ל- 295 שקלים.

נדרש:

מכונות:

1. שחזר את העלות המקורית של המכונות
2. רשום פקודות יומן בגין המכונות כפי שנרשמו בספרי החברה בשנת 2005.
3. הצג את השפעת המכונות על דוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2005

כלי רכב:

4. רשום פקודות יומן בגין כלי הרכב כפי שנרשמו בספרי החברה בשנים 2005-2006
5. הצג את השפעת כלי הרכב על דוחותיה הכספיים של החברה לשנים 2005-2006

שאלה מספר 14

חברת "דין דין" הוקמה ביום 01.01.2006 ועוסקת בייצור חצוצרות.

להלן נתונים מתוך סעיף רכוש קבוע של החברה ליום 31.12.2008:

<u>נתונים</u>	<u>עלות מופחתת</u>	<u>פחת נצבר</u>	<u>עלות</u>	
1	?	?	100,000	מבנה
2	?	400,000	?	מכונות
3	?	?	?	מחשבים

נתונים נוספים:

1. מבנה

המבנה נרכש ביום הקמת החברה. הנח כי המבנה היה "מוכן להפעלה"/"מוכן לשימוש" החלק מיום 31.03.2006. עלות הקרקע מהווה 25% מעלות המבנה והוא חסר ערך גרט. החברה מפחיתה מבנים על פני 20 שנה.

ביום 31.12.2009 המבנה נמכר בתמורה ל- 90,000.

2. מכונות

המכונות נרכשו ביום 01.01.2007. החברה החלה להפחית את המכונות ביום רכישתן, והן מופחתות בשיעור של 20% לשנה. למכונות ערך גרט בסך 100,000 שקלים.

3. מחשבים

המחשבים נרכשו ביום הקמת החברה, בעלות כוללת של 25,000 שקלים. ביום הרכישה החברה שילמה סכומים נוספים:

- א. 1,000 שקלים בעבור התקנת המחשבים
- ב. 1,000 שקלים בעבור הובלת המחשבים
- ג. 500 שקלים שכר לרואית המזכירה שביצעה את הזמנת המחשבים

החברה מפחיתה את המחשבים בשיעור של 10% לשנה. הנח כי אין ערך גרט למחשבים.

מחצית מן המחשבים נמכרו ביום 31.10.2009 בתמורה לסכום של 9,000 שקלים.

נדרש:מבנה

- 1. רשום פקודות יומן בגין המבנה בשנים 2008-2009
- 2. כיצד יוצג המבנה במאזן החברה לתאריכים 12.2008 ו- 12.2009
- 3. מהי השפעת המבנה על דו"ח רווח והפסד של החברה לשנים 2008 ו- 2009?

מכונות

- 1. באיזה סכום נרכשו המכונות ביום 01.01.2007?
- 2. רשום פקודת יומן להפחתת המחשבים ליום 31.12.2008

מחשבים

1. רשום פקודות יומן בגין העלויות אשר התהוו בהקשר לרכישת המחשבים
2. רשום פקודות יומן בגין מכירת המחשבים ביום 31.12.2009
3. באיזה סכום יופיעו המחשבים במאזן החברה ביום 31.12.2009?

שאלה מספר 15

חברת "פרו רבולשיין" הוקמה ביום 01.07.2002 ועוסקת בפיתוח משחקי מחשב.

להלן נתונים מתוך סעיף הרכוש הקבוע של החברה ליום 31.12.2004:

<u>סעיף</u>	<u>מועד רכישה</u>	<u>עלות רכישה</u>	<u>פחת נצבר</u>	<u>נתון נוסף</u>
מחשבים	01.07.2002	100	?	1
מכונות	01.01.2003	?	120	2
שולחנות	01.03.2003	?	?	3

נתונים נוספים:

1.מחשבים

ביום הקמת החברה נרכשו שני מחשבים לצורך פעילותה השוטפת. החברה מפחיתה מחשבים על פני 3 שנים. כעבור שנה מיום הרכישה בוצע טיפול שוטף במחשבים בעלות של 5 שקלים.

ביום 31.09.2004 מכרה החברה מחשב אחד ברווח של 30 שקלים.

2.מכונות

בסוף שנת 2002 רכשה החברה מכונות לצורך פעילות ייצור משחקי מחשב. החברה מאריכה את אורך החיים השימושיים של המכונות בסך של 4 שנים.

3.שולחנות

החברה רכשה שתי שולחנות בתמורה ל- 150 שקלים. עלות הובלת השולחנות הסתכמה ל- 20 שקלים. השולחנות היו מוכנות לשימוש ביום 01.04.2003. החברה מפחיתה שולחנות על פני 7 שנות שימוש. ערך הגרט של כל שולחן: 10 שקלים.

נדרש:

מחשב

1. רשום פקודת יומן למכירת המחשב ביום 31.09.2004

2. באיזה סכום יופיע המחשב השני (שלא נמכר) במאזן החברה ליום 31.12.2005?

מכונות

1. באיזה סכום רכשה החברה את המכונות?
2. רשום את פקודות היומן אותם תרשום החברה בגין המכונה בשנת 2003?

שולחנות

1. באיזה סכום מוצגות השולחנות בספרי החברה ביום 31.12.2003?

שאלה מספר 16

חברת "ליבי" הוקמה ביום 01.01.2008 ועוסקת בייצור צעצועים.

להלן נתונים ממאזן החברה ליום 31.12.2008:

נתון נוסף	ערך גרט	פחת נצבר	שיעור פחת שנתי	עלות	תאריך רכישה	
1	100	?	2%	10,000	31.03.2008	מבנה
2	-	?	?	1,500	01.07.2008	מכונה
3	50	80	20%	?	01.01.2008	ריהוט
4	-	?	?	?	?	מחשבים
5	-	?	10%	?	31.03.2008	כלי רכב

מבנה

מעבר לערך הגרט של המבנה, ישנו מרכיב קרקע המהווה 1/3 מעלות המבנה.

מכונה

בשנת 2008 רשמה החברה פחת בסך של 75 שקלים בגין המכונה.

ריהוט

ביום 30.06.2008 בוצע טיפול שוטף לריהוט בעלות של 20 שקלים.

מחשבים

ביום רכישת המחשבים התהוו לחברה העלויות הבאות:

1. החברה רכשה את המחשבים מחנות אלקטרוניקה ב- 1,000 שקלים כולל מע"מ
2. החברה שילמה לדני, מתקין המחשבים, 100 שקלים בעבור ההתקנה
3. החברה פרסמה מודעה בעיתון שבו הכריזה לקהל לקוחותיה כי היא מצטיידת במחשבים חדשים על מנת לתת להם שירות טוב יותר. עלות המודעה: 100 שקלים.
4. עלות הובלת המחשבים ממשרדי החנות למשרדי החברה הסתכמה ב- 200 שקלים
5. עלות שכרו של העובד אשר טיפל בעסקת רכישה מסתכם ל- 50 שקלים ליום. העובד השקיע חצי יום עבודה בגין עסקת הרכישה.

כלי רכב

נכון ליום 31.12.2008 מוצגים הכלי רכב (עלות בניכוי פחת נצבר) במאזן החברה בסכום של 1,000 שקלים

ביום 01.01.2009 נמכרו כלי הרכב בתמורה בהפסד הון של 100 שקלים.

גדרש:מבנה

1. מהו סך הפחת אשר יירשם בגין המבנה בשנת 2008?
2. באיזה סכום יוצג המבנה במאזן החברה בתאריך המאזן 31.12.2008?

מכונה

1. מהו אורך החיים השימוש של המכונה?
2. רשום פקודת יומן בגין הוצאות פחת שנרשם למכונה בשנת 2009

ריהוט

1. מהי עלות הריהוט כפי שנרכש ביום 01.01.2008
2. רשום פקודת יומן בגין הטיפול השוטף שבוצע בריהוט

מחשבים

1. באיזה סכום יוצגו המחשבים בספרי החברה ביום רכישתם?

כלי רכב

1. מהו סכום רכישת כלי הרכב?
2. מה הייתה תמורת המכירה של כלי הרכב ביום 01.01.2009?

שאלה מספר 17

חברת "רומן" הוקמה ביום 01.01.2002. החברה עוסקת בייבוא מוצרי חשמל ממדינות אירופה. להלן

נתונים ממאזן החברה ליום 31.12.2003:

<u>נתון נוסף</u>	<u>עלות מופחתת</u>	<u>פחת נצבר</u>	<u>עלות</u>	<u>סעיף</u>
1	?	?	?	מבנה
2	40,000	10,000	?	שולחנות
3	?	?	?	מחשבים

נתונים נוספים:

1. מבנה

החברה רכשה את המבנה ביום הקמת החברה. ביום 01.07.2003 מכרה החברה את המבנה ורשמה את פקודת היומן הבאה:

20,000	ח' הפסד הון
100,000	ח' קופה
30,000	ח' פחת שנצבר
150,000	ז' מבנה עלות

2. שולחנות

ברשות החברה 4 שולחנות, זהות לחלוטין אשר נרכשו יחדיו כחבילה ביום 31.03.2003. ביום 01.07.2004 נמכרו 2 שולחנות מתוך ה- 4, ולחברה נוצר רווח הון בסך 20,000 שקלים כתוצאה מן המכירה.

3. מחשבים

ביום הקמת החברה רכשה החברה 2 מחשבים, בעלות של 25,000 שקלים כל אחד. והצפי הוא שבעוד 3 שנים הם יחדלו משמש את החברה. חצי שנה לאחר הקמת החברה עלה צורך במחשב נוסף, ואכן, באותו יום רכשה החברה מחשב נוסף בעלות של 10,000 שקלים. המחשב היה מוכן להפעלה מאותו יום, והוא גם מופחת על פני 3 שנים. עם תום השימוש במחשבים (מכל סוג) ניתן למכור את סוללת המחשב בתמורה ל- 1,000 שקלים.

נדרש:

1. באיזה סכום מוצג המבנה ליום 31.12.2002?
2. כמה כסף קיבלה החברה בתמורה למכירת השולחן ביום 01.07.2004?
3. באיזה סכום יוצגו המחשבים ליום במאזן החברה ביום 31.12.2003?

שאלה מספר 18

חברת "דניאל" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2003 ועוסקת בייצור קופסאות גפרורים מעוצבות לאלפיון העליון. להלן נתונים מתוך סעיף הרכוש הקבוע של החברה:

<u>נתון נוסף</u>	<u>ערב גרט</u>	<u>פחת נצבר</u>	<u>שיעור פחת שנתי</u>	<u>עלות</u>	<u>תאריך רכישה</u>	
(1)	0	?	2%	?	01 במרץ 2008	מבנה
(2)	50,000	?	5%	220,000	30 ביוני 2003	מכונה
(3)	0	?	20%	?	30 במאי 2005	מחשבים

נתונים נוספים:

1. מרכיב הקרקע של המבנה מהווה 1/3 מהעלות הכוללת של המבנה והקרקע. הוצאות הפחת שנרשמו בגין המבנה בשנת 2008 הסתכמו ל- 4,600 ש"ח.
2. המכונה נמכרה ביום 31 בדצמבר 2008 ברווח של 35,000 ש"ח.
3. ביום 30 במאי 2005 רכשה החברה 10 מחשבים תמורת סכום של 5,000 ש"ח לכל מחשב. ביום רכישתם, הותקנו והופעלו המחשבים. עלות ההתקנה לכל מחשב הסתכמה ל- 200 ש"ח.

מהי עלותו המקורית של המבנה, כולל מרכיב הקרקע, כפי ששילמה החברה ביום 1 במרץ 2008 (בש"ח)?

א. 230,000

ב. 276,000

ג. 345,000

ד. 414,000

ה. 450,000

מהי התמורה שקיבלה החברה בגין מכירת המכונה ביום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

א. 208,250

ב. 216,750

ג. 220,000

ד. 246,500

ה. 255,000

מהן הוצאות הפחת בגין מחשבים, כפי שהוצגו בדוח רווח והפסד של חברת "דניאל" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

א. 5,000

ב. 5,200

ג. 10,000

ד. 10,400

ה. 15,000

שאלה מספר 19

להלן נתונים ממאזני חברת "הגבעות" בע"מ:

<u>31 בדצמבר 2006</u>	<u>31 בדצמבר 2007</u>	
200,000	240,000	מכונות נטו (עלות בניכוי פחת נצבר)

כל המכונות במאזן ליום 31 בדצמבר 2006 נקנו ביום 1 בינואר 2005. המכונות מופחתות בשיטת הקו הישר ושיעור הפחת הינו 10% לשנה. ביום 1 בינואר 2007 נמכרה מכונה שעלותה המופחתת היא 40,000 ש"ח, ברווח הון של 15,000 ש"ח. בתאריך 31 בדצמבר 2007 נקנתה מכונה חדשה.

מהי יתרת הפחת הנצבר של המכונות, כפי שהוצגה במאזן חברת "הגבעות" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (בש"ח)?

א. 15,000

ב. 25,000

ג. 40,000

ד. 50,000

ה. 60,000

בהינתן כי לא נרכשו או נמכרו מכונות במהלך 2008, מהי יתרת העלות המופחתת של המכונות, כפי שהוצגה במאזן חברת "הגבעות" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

א. 162,000

ב. 210,000

ג. 280,000

ד. 342,000

ה. 372,000

שאלה מספר 20

חברת "עדי" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2003 ועוסקת בייצור צעצועים לגיל הרך.

להלן נתונים מתון סעיף הרכוש הקבוע של החברה ליום 31 בדצמבר 2007:

נתון נוסף	ערך ט"ב ש"ח	פחת נצבר ליום 31.12.07 ש"ח	שיעור פחת שנתי	עלות ש"ח	תאריך רכישה/ הפעלה	
(1)	100,000	?	4%	1,800,000	1.1.03	בניינים
(2)	60,000	270,000	?	600,000	1.1.03	מכונות וציוד
(3)	?	180,900	12%	350,000	1.7.03	כלי רכב

נתונים נוספים:

- (1) מרכיב הקרקע מהווה 1/3 מהעלות הכוללת של הבניינים.
  - (2) ב- 1 ביולי 2008 רכשה החברה מכונה בעלות של 200,000 ש"ח. למכונה ערן גרט בסך 25,000 ש"ח ואורך חייה הכלכליים הינו 7 שנים.
  - (3) מחצית מכלי הרכב נמכרו ביום 1.4.08 תמורת סכום של 115,000 ש"ח.
  - (4) פרט לאמור לעיל לא בוצעו ברכוש הקבוע פעולות נוספות במהלך שנת 2008.
- מהי העלות המופחתת של הבניינים, כפי שתופיע במאזן ליום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

- א. 736,000
- ב. 1,436,000
- ג. 1,536,000
- ד. 1,580,000
- ה. 1,646,000

לכמה מסתכמות הוצאות הפחת בגין המכונות והציוד, כפי שהוצגו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

- א. 45,000
- ב. 54,000
- ג. 57,500
- ד. 66,500
- ה. 79,000

מהו הפסד ההון שיוצג בדוח רווח והפסד של החברה בגין מכירת כלי הרכב, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

- א. 42,375
- ב. 44,050
- ג. 51,375
- ד. 72,625
- ה. 115,000

שאלה מספר 21

להלן פירוט העיסקאות שביצעה חברת "עדינול" בע"מ בסעיף הרכוש הקבוע ממועד הקמתה:

* **מכונה** - המכונה נרכשה ביום 1 בינואר 2005 בעלות של 300,000 ש"ח. באותו יום קיבלה חברת "עדינול" בע"מ מענק ממרכז ההשקעות עבור רכישת המכונה, בסכום של 50,000 ש"ח. הוצאות ההתקנה של המכונה הסתכמו ל- 12,000 ש"ח. המכונה מופחתת בשיטת הקו הישר על פני 15 שנה. ערך הגרט של המכונה הינו 10,000 ש"ח.

* **כלי רכב** - ביום 30 ביוני 2004 נרכשו שבעה כלי רכב בעלות של 90,000 ש"ח כל אחד. ביום 1 בספטמבר 2006 רכשה חברת "עדינול" בע"מ כלי רכב נוסף בעלות של 120,000 ש"ח ובאותו יום מכרה החברה את אחד מכלי הרכב שנרכשו ביום 30 ביוני 2004, בתמורה ל- 60,000 ש"ח. החברה מפחיתה את כל כלי הרכב בשיעור של 15% לשנה, ללא ערך גרט.

* **מחשבים** - ביום 1 בינואר 2005 רכשה חברת "עדינול" בע"מ ארבעה מחשבים משרדיים זהים בעלות של 15,000 ש"ח לכל מחשב, ומחשב נייד אחד בעלות של 30,000 ש"ח. ביום 30 ביוני 2006 מכרה החברה את המחשב הנייד תמורת 8,000 ש"ח. החברה מפחיתה את כל מחשביה על פני 3 שנים בשיטת סכום ספרות יורד. למחשבים המשרדיים יש ערך גרט בשיעור של 10% מהעלות המקורית. למחשב הנייד אין כל ערך גרט.

מהי העלות המופחתת של המכונה, כפי שתירשם במאזן חברת "עדינול" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (בש"ח)?

א. 227,067

ב. 228,400

ג. 233,333

ד. 234,200

ה. 271,733

מהי ההשפעה של המכירה וההפחתה של כלי הרכב על הרווח לפני מס בדוח רווח והפסד של חברת "עדינול" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (בש"ח)?

א. (87,750)

ב. (90,000)

ג. (90,750)

ד. (96,000)

ה. (96,750)

מהו הרווח/הפסד הון שנוצר לחברת "עדינול" בע"מ ממכירת המחשב הנייד ביום 30 ביוני 2006 (בש"ח)?

א. הפסד הון בסך של 2,000

ב. הפסד הון בסך של 5,333

ג. רווח הון בסך של 1,333

ד. רווח הון בסך של 2,000

ה. רווח הון בסך של 4,667

מהו סכום הפחת הנצבר בגין המחשבים המשרדיים ליום 31 בדצמבר 2006 כפי שהוצג במאזן חברת "עדינול" בע"מ (בש"ח)?

א. 27,000

ב. 30,000

ג. 40,000

ד. 45,000

ה. 60,000

שאלה מספר 22

להלן הרכוש הקבוע של חברת "המטפס" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006:

<u>הערות</u>	<u>עלות נטו</u>	<u>פחת נצבר</u>	<u>עלות</u>	<u>פריט</u>
הפחתה בשיטת הקו הישר למשך 10 שנים	320,000	80,000	400,000	בניין
הפחתה בשיטת הקו הישר למשך 5 שנים	80,000	20,000	100,000	ריהוט

כל הריהוט נרכש באותו מועד.

ביום 1 ביולי 2007 מכרה חברת "המטפס" בע"מ ריהוט בעלות מקורית של 44,000 ש"ח תמורת 30,000 ש"ח.

ביום 1 באוקטובר 2007 רבשה החברה מכונית בעלות של 30,000 ש"ח. המכונית מופחתת במשך 5 שנים בשיטת סכום ספרות השנים היורד.

לכל פריטי הרכוש הקבוע אין ערך גרט. יש להתעלם ממרכיב הקרקע של הבניין.

מהו הרווח/ההפסד שנוצר לחברת "המטפס" בע"מ ממכירת הריהוט ביום 01 ביוני 2007 (בש"ח)?

א. הפסד של 5,200

ב. הפסד של 800

ג. לא נוצר רווח/הפסד מהמכירה

ד. רווח של 5,200

ה. רווח של 14,000

לכמה מסתכם סעיף הרכוש הקבוע נטו, כפי שיופיע במאן חברת "המטפס" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (בש"ח)?

א. 313,600

ב. 341,100

ג. 343,600

ד. 364,800

ה. 394,800

שאלה מספר 23

חברת "אור-אל" הוקמה ב- 01.01.00.

להלן נתונים על הרכוש הקבוע של החברה ליום 31.12.05, לפני נתונים נוספים:

<u>נתון נוסף</u>	<u>ערך גרט</u>	<u>עלות מקורית</u>	
<u>(א)</u>	<u>60,000</u>	<u>510,000</u>	<u>ציוד</u>
<u>(ב)</u>	<u>=</u>	<u>180,000</u>	<u>מכונות</u>

נתונים נוספים:

(א) ציוד - הציוד נרכש במועד הקמת החברה והוא מופחת על פי שיטת הקו הישר על פני 8 שנים. בחודש יוני 2005 גילה חשב החברה כי עלויות ההובלה והתקנת הציוד שהתהוו כעת רכישתו בסך כולל של 70,000 ש"ח, נזקפו לדוח רווח והפסד. כמו כן, עלויות החזקה שוטפות של הציוד, שהתהוו בשנת 2004, בסך של 40,000 ש"ח, נזקפו לעלות הציוד.

(ב) מכונות - בתאריך 30.6.01 נרכשו שלוש מכונות זהות, אשר מופחתות בשיטת סכום ספרות השנים היורד על פני 5 שנים. ב- 1 לינואר 2005 מכרה החברה את אחת המכונות תמורת 60,000 ש"ח.

מהי יתרת העלות המופחתת של הציוד, כפי שתופיע במאזן החברה ליום 31.12.2005 (בש"ח)?

- א. 95,250
- ב. 112,500
- ג. 120,000
- ד. 65,000
- ה. 101,250

מהו רווח ההון בגין מכירת המכונה שנזקף לדוח רווח והפסד של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2005 (בש"ח)?

א. 48,000

ב. אפס

ג. 60,000

ד. 52,000

ה. 40,000

החלפת נכסים

שאלה מספר 1

ענה בקצרה: מהי עסקה ל"החלפת נכסים"?

שאלה מספר 2

לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16, ישות נדרשת לבחון האם לעסקה להחלפת נכסים יש מהות

כלכלית.

מהם התנאים הקבועים בתקן לבחינת המהות הכלכלית מאחורי עסקה להחלפת נכסים?

שאלה מספר 3

מהו הטיפול החשבונאי בעסקה להחלפת נכסים עם מהות כלכלית

הבחן בין שלושה סוגי עסקאות:

1. עסקת החלפת נכסים ללא זרימת מזומן
2. עסקת החלפת נכסים עם תשלום מזומן
3. עסקת החלפת נכסים עם קבלת מזומן

שאלה מספר 4

מהו הטיפול החשבונאי בעסקה להחלפת נכסים ללא מהות כלכלית

הבחן בין שלושה סוגי עסקאות:

1. עסקת החלפת נכסים ללא זרימת מזומן
2. עסקת החלפת נכסים עם תשלום מזומן
3. עסקת החלפת נכסים עם קבלת מזומן

שאלה מספר 5

ביום 31.03.2006 רכשה חברת "אברם" שלושה אוטובוסים. עלות כל אוטובוס 1,500 שקלים. כל אוטובוס מוכן להפעלה החל מיום 01.01.2007. אורך חיי אוטובוס: 8 שנים והוא בעל ערך גרט של 500 שקלים. החברה מפחיתה אוטובוסים לפי שיטת הקו הישר.

ביום 31.12.2008 החליפה החברה אוטובוס אחד. החברה קיבלה בתמורה לאוטובוס שתי צמיגי אוטובוסים. שווי הוגן אוטובוס ליום ההחלפה 2,000 שקלים.

בהנחה כי החברה לא שילמה או קיבלה מזומן במסגרת עסקת ההחלפה, כיצד יוצג כל צמיג בספרי החברה ביום 31.12.2008?

- א. 900
- ב. 1,000
- ג. 800
- ד. 700
- ה. 600

בהנחה כי החברה שילמה 200 שקלים במסגרת הסכם ההחלפה, מהו רווח או הפסד הון שתרשום החברה כתוצאה מעסקת החלפת הנכסים?

- א. 750
- ב. 850
- ג. 950
- ד. 650
- ה. 550

בהנחה כי החברה קיבלה 200 שקלים במסגרת הסכם ההחלפה, כיצד יוצג כל צמיד בספרי החברה ביום 31.12.2008?

- א. 900
- ב. 800
- ג. 700
- ד. 600
- ה. 500

שאלה מספר 6

חברת "גלי-זמר" הינה חברה העוסקת בשיווק כלי נגינה. החברה הוקמה ביום 01.01.2006.

ביום 01.06.2007 רכשה החברה פסנתר, בעלות של 1,200,000 שקלים. אורך החיים השימושיים

של הפסנתר הוערך ב- 10 שנים וערך הגרט נאמד בסך של 23,000 שקלים. הפסנתר מופחת

בשיטת הקו הישר.

ביום 01.01.2009 התקשרה החברה בהסכם להחלפת נכסים: לפי ההסכם, החברה תעביר את

הפסנתר בתמורה לחליל ומזומן בסך 95,000 שקלים אותם תקבל מחברה "מוזיקה זה החיים".

החליל מופחת בשיטת סכום ספרות שנים יורד, 3 שנים, החל מיום החלפת הנכסים. לחליל

אין ערך גרט.

לחברת "כלי-זמר" נוצר רווח הון כתוצאה מהעסקה החלפת נכסים בסך של 10,000 שקלים.

הנח כי לעסקה ההחלפה מהות מסחרית.

נדרש:

מהו השווי ההוגן של הפסנתר ביום החלפת הנכסים?

- א. 1,023,641 ₪
- ב. 991,678 ₪
- ג. 928,641 ₪
- ד. 1,113,641 ₪
- ה. 1,000,000 ₪

באיזה סכום יוצג החליל בספרי החברה בתאריך המאזן 31.12.2009?

- א. 456,341 ₪
  - ב. 400,001 ₪
  - ג. 511,682 ₪
  - ד. 464,321 ₪
  - ה. 345,678 ₪
-

שאלה מספר 7

חברת "גידי" הוקמה בינואר 2006 ועוסקת במסחר בעטים וכדורי רגל. במועד הקמת החברה רכשה

חברת גידי עט. אורך חיי העט הינו 5 שנים. העט מופחת בשיטת הקו הישר.

ביום 01.01.2010 התקשרה החברה בעסקת החלפת נכסים עם מהות מסחרית עם חברת "דני-דין":

החברה תמסור עט ומזומן בסך של 30,000 ובתמורה תקבל כדור רגל. ליום החלפת הנכסים השווי

ההוגן של העט מוערך ב- 750,000 שקלים. הפסד ההון שנוצר לחברת "דני-דין" מוערך בסכום של

20,000 שקלים.

כדור הרגל הינו בעל אורך חיים שימושי של 5 שנים והוא מופחת בשיטת "סכום ספרות שנים עולה".

נדרש:

מהו סכום העלות המקורית של העט אותו רכשה חברת "גידי" ביום 01.01.2006?

- א. 1,987,500 ₪
- ב. 2,900,000 ₪
- ג. 3,850,000 ₪
- ד. 4,000,000 ₪
- ה. 4,050,000 ₪

באיזה סכום יוצג כדור הרגל בספרי חברת "גידי" ביום 31.12.2010?

- א. 119,000 שקלים
- ב. 728,000 שקלים
- ג. 198,700 שקלים
- ד. 672,000 שקלים
- ה. 581,000 שקלים

עלויות פירוק ופינוי רכוש קבוע, תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16

שאלה מספר 1

ענה בקצרה:

1. מהן עלויות פירוק ופינוי בגין רכוש קבוע?
2. מהו הטיפול החשבונאי בעלויות בגין פירוק ופינוי רכוש קבוע ביום ההכרה הראשוני?

שאלה מספר 2

ענה בקצרה:

1. באיזה סכום תוצג התחייבות לפירוק ופינוי במועד ההכרה הראשוני?
2. מהו הטיפול העוקב בהתחייבות בגין פירוק ופינוי רכוש קבוע?

שאלה מספר 3

חברה "אין נביא בעירו" רכשה רכוש קבוע ב- 100 שקלים. החברה צופה כי בעוד 50 שנה עליה לפרק את הרכוש הקבוע. עלות הפירוק המוערכת על ידה: 100 שקלים. שיעור ריבית להיוון: 5%.

נדרשים:

1. רשום פקודת יומן ליום רכישת הרכוש הקבוע
2. רשום פקודת יומן לתום השנה הראשונה, בגין:
  - א. רישום הוצאות פחת
  - ב. התחייבות בגין פירוק ופינוי (הצג שתי שיטות לחישוב הסכום)
3. הצג יתרות מאזניות לתום השנה הראשונה והצגה בדוח רווח והפסד

שאלה מספר 4

ביום 01.01.2010 החליטה חברת "אין נביא בעירו" על רכישת רכוש קבוע ב- 100 שקלים. החברה צופה כי בעוד 50 שנה עליה לפרק את הרכוש הקבוע. עלות הפירוק המוערכת על ידה: 100 שקלים. שיעור ריבית להיוון: 5%. החברה בחרה לנקוט בשיטת מודל העלות באשר לרכוש הקבוע אשר ברשותה.

ביום 31.12.2010, שינתה החברה את הערכותיה באשר לפירוק הרכוש הקבוע וכעת היא צופה כי עלות הפירוק העתידית תעמוד על סך של 150 שקלים.

ביום 31.12.2011 שינתה החברה את הערכותיה באשר לשיעור ההיוון הנדרש בגין ההתחייבות לפירוק ופינוי. שיעור ההיוון החדש בו עושה החברה שימוש: 20%

נדרש:

1. רשום פקודת יומן ליום רכישת הרכוש הקבוע
2. רשום פקודת יומן לתום השנה הראשונה, בגין:
  - א. רישום הוצאות פחת
  - ב. התחייבות בגין פירוק ופינוי (הצג שתי שיטות לחישוב הסכום)
3. קבע את השפעת שינוי האומדן אותה ביצעה החברה בתום השנה הראשונה
4. רשום פקודת יומן לתום השנה השנייה, בגין:
  - א. רישום הוצאות פחת
  - ב. התחייבות בגין פירוק ופינוי (הצגת שתי שיטות לחישוב הסכום)
5. קבע את השפעת השינוי בשיעור ההיוון

שאלה מספר 5

ביום 01.01.2010 החליטה חברת "אין נביא בעירו" על רכישת רכוש קבוע ב- 100 שקלים. החברה צופה כי בעוד 50 שנה עליה לפרק את הרכוש הקבוע. עלות הפירוק המוערכת על ידה: 100 שקלים. שיעור ריבית להיוון: 5%. החברה בחרה לנקוט בשיטת מודל הערכה מחדש באשר לרכוש הקבוע אשר ברשותה.

ביום 31.12.2010, שינתה החברה את הערכותיה באשר לפירוק הרכוש הקבוע וכעת היא צופה כי עלות הפירוק העתידית תעמוד על סך של 150 שקלים.

ביום 31.12.2011 שינתה החברה את הערכותיה באשר לשיעור ההיוון הנדרש בגין ההתחייבות לפירוק ופינוי. שיעור ההיוון החדש בו עושה החברה שימוש: 20%

נדרש:

6. רשום פקודת יומן ליום רכישת הרכוש הקבוע
7. רשום פקודת יומן לתום השנה הראשונה, בגין:
  - ג. רישום הוצאות פחת
  - ד. התחייבות בגין פירוק ופינוי (הצג שתי שיטות לחישוב הסכום)
8. קבע את השפעת שינוי האומדן אותה ביצעה החברה בתום השנה הראשונה
9. רשום פקודת יומן לתום השנה השנייה, בגין:
  - ג. רישום הוצאות פחת
  - ד. התחייבות בגין פירוק ופינוי (הצגת שתי שיטות לחישוב הסכום)
10. קבע את השפעת השינוי בשיעור ההיוון

שאלה מספר 6

חברת "אצבעוני" נוקטת במודל הערכה מחדש באשר לרכוש קבוע אשר בבעלותה. בתחילת שנת 2010 החברה רכשה רכוש קבוע בסכום של 100 שקלים. החברה צופה כי אורך חיי הרכוש הקבוע יסתכם ל- 20 שנה. שיעור ריבית להיוון – 10%. עלות פירוק ופינוי הרכוש הקבוע בתום התקופה: 100 שקלים.

החברה מבצעת שיערוך רכוש קבוע בתום כל שנה.

איציק, חשב החברה, ודני, מתמחה בפירמת ביג4, דנו בטיפול החשבונאי ברכוש הקבוע:

1. איציק סבור כי השווי ההוגן של הרכוש הקבוע כולל בתוכו את ההתחייבות פירוק הרכוש הקבוע.
2. דני סבור כי השווי ההוגן של הרכוש הקבוע אינו כולל בתוכו את ההתחייבות בגין פירוק הרכוש הקבוע.

נדרש:

- א. קבע מי מהצדדים צודק
- ב. בהנחה שאיציק חישב כי השווי ההוגן של הרכוש הקבוע בניכוי יתרת ההפרשה לפירוק רכוש קבוע ליום הערכה עומד על 500 שקלים.

באיזה סכום יוצג הרכוש הקבוע אשר בבעלות אצבעוני?

ירידת ערך

שאלה מספר 1

תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 קובע כי בכל תאריך מאזן עלינו לבחון קיום של "סימנים לירידת ערך".

נדרש: הבחן בין שני סוגים של סימנים לירידת ערך ומנה 2 דוגמאות לכל סימן.

שאלה מספר 2

ענה בקצרה:

- א. מהו סכום בר השבה ולשם מה הוא משמש?
 ב. כיצד נקבע סכום בר השבה?

שאלה מספר 3

סכום בר השבה נקבע כגבוה מבין:

1. שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה
2. שווי שימוש

נדרש:

- א. כיצד נקבע השווי ההוגן?
 ב. להלן רשימת סוגי עלויות. לגבי כל עלות קבע האם היא בגדר "עלות מכירה" לצורך חישוב סכום בר השבה.
 עלויות משפטיות; עלויות הטבה בגין פיטורין של עובד; מס בולים; הוצאות מס; עלויות מימון; עלויות העתקת נכס; עלויות הקשורות לארגון מחדש של העסק

שאלה מספר 4

אייל ואהוד, שני סטודנטים מוצלחים יחסית לחשבונאות (עברו עד עכשיו את כל המבחנים בציון 60) מנהלים דיון סוער בנושא "השווי ההוגן" של נכס לצורך בדיקה לירידת ערכו.

אייל: "השווי ההוגן של נכס מושפע מזהות הבעלים של הנכס. הרי ברור שאנשים שונים עושים עם הנכסים שלהם דברים שונים, וזה משפיע על השווי ההוגן של הנכס"

אהוד: "שווי הוגן הוא מדד אובייקטיבי. זה לא משנה אם חברה א', חברה ב' או החברה שלי מחזיקה את הנכס – השווי ההוגן הוא באותה סכום"

נדרש: חווה דעתך בנושא וקבע מי מהצדדים צודק

שאלה מספר 5

סכום בר השבה נקבע כגבוה מבין:

1. מחיר מכירה בניכוי עלויות מכירה
2. שווי שימוש

דני, החשב הכושל של חברת "הנביאים", מתלבט כיצד עליו לערוך את תזרים המזומנים של מכונה שברשות החברה לצורך בחינת הצורך בהכרה בירידת ערכה. המכונה צפויה להפיק הכנסות במשך 3 שנים ואז ניתן למכור אותה בשוק כערך גרט.

שיעור היוון:
ריבית לפני מס : 5%
ריבית אחר מס : 3%

עזור לו!

תזרים א' – התזרים לא משקלל תוכניות עתידיות של החברה ביחס לשיפוץ המכונה

שנה 3	שנה 2	שנה 1	
120	80	100	הכנסות
40	30	50	עלויות
15	15	15	ערך גרט
12	10	15	עלויות מימון
5	4	5	הוצאות מס

תזרים ב' – תזרים המשקלל תוכניות עתידיות של החברה לשפץ את המכונה בעוד שנה. השיפוץ צפוי לשפר את המכונה מאוד ולהגדיל את ההכנסות הצפויות.

שנה 3	שנה 2	שנה 1	
130	150	200	הכנסות
40	30	50	עלויות
15	15	15	ערך גרט
12	10	15	עלויות מימון
5	4	5	הוצאות מס

שאלה מספר 6

האם כל הנכסים הינם בתחולת תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36?

שאלה מספר 7

חברת היובל בדקה בתאריך המאזן וגילתה כי יש סימנים המצביעים על ירידת ערך של מכונת הייצור שלה. המכונה, שמוצגת בספרי החברה בסכום של 50, נבדקה ונמצא כי הסכום בר השבה שלה עומד על 30.

נדרש:

א. רשום פקודת יומן בגין ירידת ערך (כולל סכומים)
 ב. רשום את פקודת היומן שתרושום החברה בשנה הבאה (ללא הסכומים). הסבר כיצד עליך לחשב כל סכום במסגרת פקודת היומן.

שאלה מספר 8

ענה בקצרה:

האם ניתן לבטל הפרשה לירידת ערך שנרשמה בעבר למול רווח?

במידה וניתן לבטל הפרשה לירידת ערך שהוכרה בעבר, מהו החסם העליון לסכום שניתן להכיר כרווח?

שאלה מספר 9

בהנחה כי בעבר הוכרה ירידת ערך, וכעת יש סימנים לעליית ערך: קבע כיצד נבחן מהו הסכום בו ניתן להכיר בעליית ערך של נכס.

שאלה מספר 10

ענה בקצרה:

1. מהי בעיה במדידה של ירידת ערך לגבי סוגי נכסים מסוימים?
2. מהי יחידה מניבת מזומנים?
3. כיצד מודדים סכום בר השבה של יחידה מניבת מזומנים?
4. כיצד מייחסים ירידת ערך לנכסים שהם חלק מיחידה מניבת מזומנים?

פרק ב

שאלה מספר 11

חברת "אנרג'י" בע"מ (להלן "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2000. החברה עוסקת בייצור חשמל באמצעות תחנת אנרגיה שהוקמה בדרום. החברה סיימה את הקמת תחנת האנרגיה ביום 1 בינואר 2002 והחלה בהפעלתה ביום זה. עלות תחנת האנרגיה הסתכמה ב- 350,000 ש"ח. תחנת האנרגיה מופחתת בשיטת הקו הישר על פני 10 שנים.

נתונים נוספים:

- א. ערך הגרט הניתן למימוש בתום חיי הנכס הוערך בסכום של 13,000 ש"ח. הניחו כי אומדן ערך הגרט בתום כל שנה לא השתנה.
- ב. בשנת 2006, עקב השיפור במצב הביטחוני, נכנס מתחרה משמעותי לתחום אספקת החשמל בדרום ולפיכך חלה ירידה חדה במכירות החברה.
- ג. להלן נתונים (בש"ח) מתון תחזית תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים מהפעלת תחנת האנרגיה ליום 31 בדצמבר 2006:

2011	2010	2009	2008	2007	
134,000	136,000	137,000	140,000	138,000	תקבולים
100,500	102,000	102,750	105,000	103,500	תשלומים
(2,500)	(2,500)	(2,500)	(2,500)	(2,500)	עלויות מימון (2)
(5,220)	(5,060)	(5,800)	(5,430)	(5,600)	מיסים על הכנסה

- (1) הניחו כי תזרימי המזומנים נטו מתקבלים בתום כל שנה.
- (2) עלויות המימון מתייחסות להלוואה שהתקבלה למימון הקמת תחנת האנרגיה.
- ד. בשנת 2007 לא התקיימו סימנים המצביעים על ירידת ערך נוספת של תחנת האנרגיה או סימנים המצביעים על כן שההפסד מירידת ערך של תחנת האנרגיה, במידה והוכר בשנים קודמות, אינו קיים עוד, או קטן.
- ה. ביום 30 בדצמבר 2008 המתחרה של החברה בדרום פשט את הרגל. בהתאם לאמור, ערכה החברה תחזית (בש"ח) לרווח הצפוי מהפעלת תחנת האנרגיה כדלקמן (1):

2011	2010	2009	
38,300	37,600	37,150	תקבולים נטו
(2,500)	(2,500)	(2,500)	עלויות מימון (2)
(2,220)	(2,060)	(1,800)	מיסים על הכנסה

- (1) הניחו כי תזרימי המזומנים נטו מתקבלים בתום כל שנה.
- (2) עלויות המימון מתייחסות להלוואה שהתקבלה למימון הקמת תחנת האנרגיה.
- ו. להלן מחירי המכירה נטו של המכונה, כפי שהוערכו על ידי שמאי (בש"ח):
- 31 בדצמבר 2006: 140,000
- 31 בדצמבר 2008: 110,000
- ז. שיעור הריבית להיוון לפני מיסים הינו 5%. שיעור ההיוון אחרי מיסים הינו 3%.

- מהו הערך בספרים של תחנת האנרגיה, כפי שיוצג במאזן חברת "אנרג'י" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?
- א. 140,000
- ב. 148,410
- ג. 157,942
- ד. 158,595
- ה. 181,500

בהנחה שסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 140,000 ₪, לכמה יסתכמו הוצאות הפחתת התחנה (והשפעת ירידת/עליית הערך, אם בכלל) כפי שיכללו בדוח רווח והפסד של חברת "אנרג'י" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 10,524
- ב. 25,400
- ג. 28,000
- ד. 29,119
- ה. 33,700

בהנחה שסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 181,500 ₪, מהו הערך בספרים של תחנת האנרגיה, כפי שיוצג במאזן חברת "אנרג'י" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 105,000
- ב. 110,000
- ג. 112,735
- ד. 113,800
- ה. 114,100

שאלה מספר 12

חברת "עידו" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2004 ועוסקת בייצור תחליפי חלב. ביום הקמתה רכשה החברה מכונה בעלות של 800,000 ש"ח. המכונה מופחתת בשיטת הקו הישר על פני 8 שנים וערך הגרט שלה הוערך בסכום של 75,000 ש"ח.

נתונים נוספים:

- * בשנת 2006 נכנסו מתחרים חדשים לשוק ולפיכך חלה ירידה חדה במכירות החברה.
- * להלן תחזית תזרימי המזומנים נטו הצפויים מהפעלת המכונה לאורך חייה השימושיים ליום 31 בדצמבר 2006 (בש"ח):

<u>2011</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	
202,000	223,000	216,000	232,000	225,000	הכנסות
(105,000)	(128,000)	(118,000)	(124,000)	(112,000)	הוצאות
(24,250)	(23,750)	(25,480)	(29,160)	(31,640)	מיסים על הכנסה

- הניחו כי תזרימי המזומנים מתהווים בתום כל שנה.
- מחיר המכירה נטו של המכונה ליום 31 בדצמבר 2006, כפי שהוערך על ידי שמאי, הינו 460,000 ש"ח.
- * הריבית להיוון לפני מיסים הינה 6%, הריבית להיוון לאחר מיסים הינה 5%.
- * שיעורי המס הידועים ליום 31 בדצמבר 2006 הינם כדלקמן:

<u>שיעור המס</u>	<u>שנה</u>
<u>29%</u>	<u>עד וכולל 2006</u>
<u>28%</u>	<u>2007</u>
<u>27%</u>	<u>2008</u>
<u>26%</u>	<u>2009</u>
<u>25%</u>	<u>2010</u>

- * החברה מיישמת את הוראות תקן חשבונאות מספר 15 בדבר ירידת ערך נכסים.
- * לצורכי רשויות המס, המכונה מופחתת באופן זהה לספרים (קו ישר על פני 8 שנים וערך הגרט הוערך בסכום של 75,000 ש"ח). שלטונות המס אינם מכירים בירידת ערך נכסים.

מהו הערך בספרים של המכונה, כפי שיוצג במאזן חברת "עידו" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 382,499 ש"ח
- ב. 528,125 ש"ח
- ג. 460,000 ש"ח
- ד. 488,783 ש"ח
- ה. 432,479 ש"ח

בהנחה שהסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 492,000 שקלים, מהי יתרת נכס/(התחייבות) המיסים הנדחים בגין המכונה, כפי שתוצג במאזן חברת "עידו" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. התחייבות מיסים נדחים 9,031 ש"ח
- ב. נכס מס נדחה 9,465 ש"ח
- ג. נכס מס נדחה 10,308 ש"ח
- ד. נכס מס נדחה 3,729 ש"ח
- ה. התחייבות מיסים נדחים 9,754 ש"ח

הניחו כי בשנת 2008 התקיימו סממנים לעליית ערך וכי הסכום בר ההשבה לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2008 הינו 485,000 ו-330,000, בהתאמה. בכמה יסתכמו הוצאות הפחתת המכונה והשפעת ירידת/עליית הערך (אם בכלל) בדוח רווח והפסד של חברת "עידו" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 97,000 ש"ח
- ב. 90,625 ש"ח
- ג. 65,500 ש"ח
- ד. 73,000 ש"ח
- ה. 82,000 ש"ח

שאלה מספר 13

חברת "מיץ-לי" בע"מ (להלן – "החברה") העוסקת בייצור תרכיזים למשקאות קלים, הוקמה ביום 1 בינואר 2005. החברה רכשה ביום הקמתה מכונה לייצור תרכיזים בעלות של 150,000 ₪. אורך החיים השימושיים של המכונה הוא 7 שנים והיא מופחתת בשיטת הקו הישר. ערך הגרט הניתן למימוש בתום חיי הנכס הוערך בסכום של 15,000 ₪.

נתונים נוספים

בעקבות המשבר הכלכלי בעולם חלה ירידת במכירות החברה במהלך שנת 2006. להלן נתונים לגבי תחזית תזרימי המזומנים נטו הצפויים מהפעלת המכונה ליום 31 בדצמבר 2006:

2011	2010	2009	2008	2007	
33,050	34,100	35,100	36,400	37,000	הכנסות (₪)
(13,700)	(13,100)	(12,000)	(11,300)	(11,000)	הוצאות בייצור (₪)
(2,160)	(1,950)	(2,520)	(2,850)	(2,850)	הוצאות מימון (₪)
7.5%	7.5%	7.5%	7.5%	7.5%	שיעור ריבית להיוון לפני מיסים
5.5%	5.5%	5.5%	5.5%	5.5%	שיעור ריבית להיוון לאחר מס

הניחו כי ההכנסות וההוצאות בגין המכונה מתקבלות בתום כל שנה. מחיר המכירה נטו של המכונה, כפי שהוערך על ידי שמאי ליום 31 בדצמבר 2006, הינו 103,205 ₪. הניחו כי במידה וחלה ירידת ערך, ערך הגרט אינו נפגם. במהלך שנת 2007 לא התקיימו סימנים המצביעים על ירידת ערך אפשרית של המכונה, או סימנים המצביעים על כך שההפסד מירידת הערך של המכונה, במידה והוכר בשנים קודמות, אינו קיים עוד או קטן.

שיעור מס חברות הינו 27%. החברה מיישמת את מודל העלות לרכוש קבוע שברשותה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16. החברה מיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 בדבר ירידת ערך נכסים.

מה הערך בספרים נטו של המכונה, כפי שיוצג במאזן חברת "מיץ לי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 96,429 ש"ח.
- ב. 103,205 ש"ח.
- ג. 104,152 ש"ח.
- ד. 111,429 ש"ח.
- ה. 123,727 ש"ח.

בהנחה שהסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 105,000 ש"ח, בכמה תסתכמה הוצאות הפחתת המכונה (והשפעת ירידת/עליית הערך אם בכלל) כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "מיץ-לי" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 18,000 ש"ח.
- ב. 18,368 ש"ח.
- ג. 19,285 ש"ח.
- ד. 20,000 ש"ח.
- ה. 21,000 ש"ח.

בהנחה שהסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 105,000 ש"ח, מהי יתרת המס הנדחה בגין המכונה, כפי שתוצג במאזן חברת "מיץ-לי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 1,389 ש"ח.
- ב. 1,736 ש"ח.
- ג. 2,387 ש"ח.
- ד. 5,143 ש"ח.
- ה. 6,429 ש"ח.

הניחו כי התקיימו סימנים לירידת ערך בשנים 2008 ו-2009 וכי הסכום בר השבה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009 הינו מחיר המכירה נטו, ומחירי המכירה נטו לימים אלה הם 70,000 ש"ח ו-50,000 ש"ח בהתאמה.

בכמה תסתכמנה הוצאות הפחתת המכונה (והשפעת ירידת/עליית הערך אם בכלל) כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "מיץ-לי" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

א. 18,334 ש"ח.

ב. 19,286 ש"ח.

ג. 20,000 ש"ח.

ד. 21,904 ש"ח.

ה. 33,571 ש"ח.

שאלה מספר 14

חברת "ברקת" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 ביולי 2002 במטרה לייצר ולשווק מוצרי קוסמטיקה. ביום 31 במרץ 2003 רכשה החברה מכונות ייצור בסך כולל של 1 מיליון ש"ח. ערך הגרט של המכונות ליום הרכישה מוערך ב- 50,000 ש"ח. החברה מפחיתה את המכונות בקו ישר על פני 5 שנים. המכונות החלו לפעול ביום 1 באפריל 2003.

נתונים נוספים:

* בחודש דצמבר 2003 התפרסמו תוצאות מחקר, בעקבותיו אסר מכון התקנים על שימוש בחומו גלם המהווה את חומר הגלם העיקרי המשמש בייצור מוצרי הקוסמטיקה. החברה החליפה מיידית את חומר הגלם בחומר גלם אחר, אשר עלותו גבוהה באופן משמעותי.

כתוצאה מכך, ביום 31.12.03 התכנס דירקטוריון החברה ועדכן את הרווח התפעולי שיופק מן המכונות לשנים הקרובות (הניחו כי כל ההכנסות וההוצאות הכלולות ברווח התפעולי, למעט הוצאות הפחת, הינן במזומן ומתהוות בסוף כל תקופה):

הערות	רווח תפעולי (ש"ח)	שנה
	45,000	2004
	35,000	2005
	30,000	2006
	25,000	2007
תקופה 01.01.08 – 31.03.08	8,000	2008

הנהלת חברת "ברקת" בע"מ מעריכה כי המכונות יימכרו תמורת 50,000 ש"ח בתום תקופת אורך חייהן.

* לקראת סוף שנת 2004 השקיעו מדעני החברה מאמצים רבים במציאת תחליפים זולים יותר לחומר הגלם. לקראת סוף שנת 2005 הושק בהצלחה חומר גלם חילופי זול יותר, אשר צפוי לשמש בייצור מוצרי החברה. דירקטוריון החברה התכנס ביום 31.12.05 ודיווח על הצלחה זו. כמו כן הציג דירקטוריון החברה את הרווח התפעולי המעודכן שיופק ממכונות הייצור, המשקף את ההטבה הצפויה בתוצאות (הניחו כי כל ההכנסות וההוצאות הכלולות ברווח התפעולי, למעט הוצאות הפחת, הינן במזומן ומתהוות בסוף כל תקופה):

הערות	רווח תפעולי (ש"ח)	שנה
	120,000	2007
	150,000	2007
תקופה 01.01.08 – 31.03.08	50,000	2008

הנהלת חברת "ברקת" בע"מ מעריכה כי המכונות יימכרו תמורת 50,000 ש"ח בתום תקופת אורך חייהן.

* להלן מחירי המכירה של מכונות הייצור, כפי שהוערכו על יד שמאי בכל מועד. הניחו כי עלויות המימוש מהוות 1.5% ממחיר המכירה הנקוב:

<u>שנה</u>	<u>מחיר מכירה (ש"ח)</u>
31.12.03	812,183
31.12.04	700,000
31.12.05	500,000

* שיעור הריבית במשק הינו 7% אחרי מס ו- 10% לפני מס.

מהו הערך הפנקסני של המכונות כפי שיוצג במאזן חברת "ברקת" ליום 31 בדצמבר 2003?

- א. 777,230 ש"ח
- ב. 782,035 ש"ח
- ג. 790,000 ש"ח
- ד. 800,000 ש"ח
- ה. 857,500 ש"ח

בהנחה שהסכום בר ההשבה של המכונות ליום 31 בדצמבר 2003 הינו 800,000 ש"ח, מהו הערך הפנקסני של המכונות כפי שיוצג במאזן חברת "ברקת" ליום 31 בדצמבר 2004?

- א. 573,525 ש"ח
- ב. 610,000 ש"ח
- ג. 611,765 ש"ח
- ד. 617,500 ש"ח
- ה. 623,530 ש"ח

בהנחה שהסכום בר ההשבה של המכונות ליום 31 בדצמבר 2003 הינו 800,000 ש"ח, לכמה תסתכמנה הוצאות הפחתת המכונות והשפעת ירידת הערך (אם בכלל) בדוח רווח והפסד של חברת "ברקת" לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005?

- א. 146,030 ש"ח
- ב. 176,741 ש"ח
- ג. 190,000 ש"ח
- ד. 201,070 ש"ח
- ה. 206,912 ש"ח

שאלה מספר 15

חברת "נועה" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2008 ועוסקת בייצור חטיפי שוקולד. ביום הקמתה רכשה החברה מכונה בעלות של 60,000 ש"ח. אורך חייה השימושיים של המכונה הינו 8 שנים והיא מופחתת בשיטת הקו הישר. ערך השייר של המכונה הוערך ב- 8,000 ש"ח. אומדן ערך השייר ואומדן אורך החיים השימושי של המכונה לא השתנו עד ליום 31 בדצמבר 2011.

נתונים נוספים:

- * בשנת 2010 נכנסו מתחרים חדשים לשוק ולפיכך חלה ירידה חדה במכירות החברה.
- * להלן תחזית תזרימי המזומנים נטו הצפויים מהפעלת המכונה ליום 31 בדצמבר 2010 במצבה הנוכחי:

2015	2014	2013	2012	2011	
ש"ח					
16,000	18,000	18,000	20,000	20,000	הכנסות
(10,800)	(11,700)	(13,100)	(12,100)	(11,520)	הוצאות בייצור
(2,280)	(2,160)	(1,950)	(2,520)	(2,850)	הוצאות מימון

- * ביום 31 בדצמבר 2010 קיבל הדירקטוריון את המלצת מהנדס החברה לפיה תשופץ המכונה בסוף שנת 2012 בסכום כולל של 9,000 ש"ח. שיפוץ זה יאפשר להגדיל את תפוקת המכונה משנת 2013 ועד תום חיי המכונה ב- 30%, ובמקביל ייווצר גידול בשיעור זהה בהכנסות השנתיות ממכונה זו. ההוצאות הן הוצאות קבועות ולא צפוי בהן שינוי לאור הגידול בהכנסות.
- * מחיר המכירה נטו של המכונה, כפי שהוערך על ידי שמאי ליום 31 בדצמבר 2010, הינו 34,000 ש"ח.
- * בשנת 2011 לא התקיימו סימנים המצביעים על ירידת ערך אפשרית של המכונה, או סימנים המצביעים על כך שההפסד מירידת ערך של המכונה, במידה והוכר בשנים קודמות, אינו קיים עוד, או קטן.
- * שיעור הריבית להיוון תזרימי מזומנים לפני מיסים הינו 5% ושיעור הריבית להיוון תזרימי מזומנים אחרי מיסים הינו 4%.
- * הניחו תזרימי מזומנים נטו מתהווים בתום כל שנה.
- * שיעור המס החל על החברה הינו 20%.
- * החברה מיישמת את הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 בדבר ירידת ערך נכסים.

מהו הערך לפיו תוצג המכונה במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 24,752 ש"ח.
- ב. 28,732 ש"ח.
- ג. 34,000 ש"ח.
- ד. 35,000 ש"ח.
- ה. 40,500 ש"ח.

בהנחה שסכום בר ההשבה של המכונה ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 36,500 ש"ח, בכמה תסתכמנה הוצאות הפחתת המכונה, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011?

- א. 3,685 ש"ח.
- ב. 3,933 ש"ח.
- ג. 4,485 ש"ח.
- ד. 5,133 ש"ח.
- ה. 5,700 ש"ח.

הניחו כי תקופת ההפחותה, שיטת ההפחותה וערך השייר זהים לצורכי מס. מס הכנסה לא מתיר לקזז מההכנסה החייבת הפסד מירידת ערך אלא במימוש המכונה. בנוסף הניחו כי הסכום בר השבה ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 36,500 ש"ח.

מהי יתרת המס הנדחה בגין המכונה, כפי שתוצג במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2011?

- א. 640 ש"ח.
- ב. 730 ש"ח.
- ג. 800 ש"ח.
- ד. 880 ש"ח.
- ה. 1,100 ש"ח.

שאלה מספר 16

חברת שלוק בע"מ (להלן – "החברה") עוסקת בייצור בקבוקי פלסטיק ובקבוקים קלים. לחברה שני מפעלים,

האחד לייצור בקבוקי הפלסטיק והשני לייצור המשקאות הקלים. חומר האריזה המהותי המשמש את המשקאות הקלים

הינו בקבוקי פלסטיק הנרכשים ממפעל בקבוקי הפלסטיק שברשות החברה. 100% מהתוצרת הסופית של מפעל

בבקבוקי הפלסטיק נמכרת למפעל המשקאות הקלים. בקבוקי הפלסטיק נמכרים למפעל המשקאות הקלים

במחיר העברה שמתיר רווח למפעל בקבוקי הפלסטיק.

לצורכי בדיקת הצורך בירידת ערך נכסי החברה, טוען רואה החשבון של החברה כי מפעל בקבוקי הפלסטיק הוא

יחידה מניבת מזומנים.

איזו מהטענות הבאות נכונה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 בדבר ירידת ערך נכסים?

- א. רואה החשבון של החברה טועה, כי שני המפעלים מנוהלים ביחד, תחת אותה חברה
- ב. תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 אינו עוסק בירידת ערך נכסים המשמשים את תהליך הייצור לשלב הביניים
- ג. אם לבקבוקי הפלסטיק קיים שוק פעיל – רואה החשבון של החברה צודק
- ד. תשובות א' ו- ב' נכונות
- ה. כל הטענות הנ"ל שגויות

שאלה מספר 17

להלן שלושה משפטים המתייחסים ליחידה מניבת - מזומנים :

- I אם לא ניתן לקבוע את הסכום בר השבה לנכס בודד, ישות מזהה את הצירוף הגדול ביותר של נכסים, המפיק תזרימי מזומנים חיוביים בלתי תלויים בעיקרם.
- II אם קיים שוק פעיל למוצרים המיוצרים על ידי נכס או על ידי קבוצת נכסים, נכס זה או קבוצת נכסים זו יזוהו כיחידה מניבת מזומנים, גם אם חלק או כל המוצרים הם לשימוש פנימי
- III יחידות מניבות - מזומנים צריכות להיות מזהות באופן עקבי מתקופה לתקופה לאותם נכסים או סוגי נכסים, אלא אם קיימת הצדקה לשינוי

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 בדבר ירידת ערך נכסים ?

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

- א. רק משפט I
- ב. רק משפט II
- ג. רק משפט III
- ד. רק משפטים I ו-III
- ה. רק משפטים II ו-III

מודל הערכה מחדש

שאלה מספר 1

תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 מאפשר לישות בעלת רכוש קבוע לבחור בשני מודלים שונים לטיפול ברכוש הקבוע אשר בבעלותה. לגבי כל מודל אפשרי קבע:

ח. מהו המודל?

ט. מהו הטיפול החשבונאי ברכוש הקבוע לפי מודל זה?

שאלה מספר 2

חברת "אלי, אלי – שלא יגמר לעולם" הינה בעלת רכוש קבוע רב: בניינים, מכונות ומחשבים. חשב החברה בוחן אפשרויות שונות למדוד את הרכוש הקבוע השונה.

נדרש:

א. במידה והחברה בוחרת ליישם את מודל הערכה מחדש על הרכוש הקבוע, האם היא חייבת לעשות כן על כל הרכוש הקבוע אשר ברשותה?

ב. מהי "קבוצת רכוש קבוע"?

שאלה מספר 3

גילי וגילה הינם מתמחים במחלקה מקצועית של משרד ביג4. במסגרת יום עיון שעורכת המחלקה נתבקשו השניים להכין מצגת בנושא הערכה מחדש.

גילי: "מודל הערכה מחדש הוא מודל פשוט נפלא! אנחנו רושמים רכוש קבוע לפי שווי ההוגן, ולאחר מכן לא נדרש יותר לרשום הוצאות פחת בגין הרכוש הקבוע. זה יחסוך לחברות הוצאות פחת משמעותיות מידי שנה"

גילה: "אני מסכימה שבמודל הערכה מחדש רכוש קבוע מוצג לפי שווי הוגן.. אך וודאי שממשיכים לרשום הוצאות פחת בגין הרכוש הקבוע גם במודל זה!"

גילי: "אה, את בטוחה? נו טוב. בכל מקרה במידה והשווי ההוגן עולה אז הרווח משיערוך רכוש קבוע יתקזז עם הוצאות פחת שחברות ירשמו"

גילה: "אהמ.. לפי מודל הערכה מחדש, שינויים כלפי מעלה נזקפים לקרן הונית בשם קרן הערכה מחדש ולא נזקפים כלל לדו"ח רווח והפסד. רק במקרה של ירידת ערך הערכה מחדש תקבל ביטוי בדוח רווח והפסד, וגם זה לא תמיד"

נדרש:

א. חווה דעתך על טענות הצדדים, תוך התייחסות לסוגיות אשר הועלו על ידי הצדדים:

- רישום הוצאות פחת במודל הערכה מחדש
- הערכה מחדש ודו"ח רווח והפסד

www.GooL.co.il לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל-

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

שאלה מספר 4

לפי מודל הערכה מחדש רכוש קבוע מוצג לפי "שווי הוגן"

נדרש:

- ב. כיצד נקבע השווי ההוגן?
- ג. האם שווי הוגן הוא מדד "אובייקטיבי" או "סובייקטיבי" – האם השווי ההוגן משתנה במידה והרכוש הקבוע הוא ביד אדם א' או ביד אדם ב' או שמדובר בערך "קבוע"?

שאלה מספר 5

הערכה מחדש, שנה ראשונה

חברת הנביא הידוע הינה מכונית אשר מסווגת כרכוש קבוע בספריה. החברה מבצעת הערכה מחדש זה השנה הראשונה. נכון למועד ביצוע הערכה מחדש (בפעם הראשונה, כאמור), ערך המכונית בספרים הינו 50 שקלים ואילו השווי ההוגן של המכונית הינו 60 שקלים. יתרת אורך חיי המכונית ליום ביצוע הערכה מחדש – 6 שנים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן אשר תרשום החברה בגין ביצוע הערכה מחדש בלבד? כיצד פקודת יומן זו משפיע על מאזן החברה ועל דו"ח רווח והפסד של החברה?
- ב. האם החברה נדרשת להכיר בהוצאות פחת לאחר ביצוע הערכה מחדש? במידה שכן – מה יהיה סכום הוצאות הפחת אשר יוכרו על ידי החברה לאחר ביצוע הערכה מחדש?

שאלה מספר 6

הערכה מחדש, שנה ראשונה

חברת הנביא הידוע הינה בעלת מכונית אשר מסווגת כרכוש קבוע בספריה, ומטופלת לפי מודל הערכה מחדש. החברה מבצעת הערכה מחדש זה השנה הראשונה. נכון למועד ביצוע הערכה מחדש (בפעם הראשונה, כאמור), ערך המכונית בספרים הינו 50 שקלים ואילו השווי ההוגן של המכונית הינו 30 שקלים. יתרת אורך חיי המכונית ליום ביצוע הערכה מחדש – 6 שנים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן אשר תרשום החברה בגין ביצוע הערכה מחדש בלבד? כיצד פקודת יומן זו משפיע על מאזן החברה ועל דו"ח רווח והפסד של החברה?
- ב. האם החברה נדרשת להכיר בהוצאות פחת לאחר ביצוע הערכה מחדש? במידה שכן – מה יהיה סכום הוצאות הפחת אשר יוכרו על ידי החברה לאחר ביצוע הערכה מחדש?

שאלה מספר 7

הערכה מחדש, לאחר השנה הראשונה

חברת הנביא הידוע החלה לשערך רכוש קבוע בשנת 2010. בשנה זו יצרה החברה קרן הערכה מחדש בסך של 50 שקלים (כלומר, בשנה הראשונה החברה ביצעה שיערוך כלפי מעלה)

החברה מתעתדת לבצע הערכה מחדש בשנה 2011.

נדרש:

- א. במידה והשווי ההוגן של הרכוש הקבוע יעלה על ערכו בספרים, מה תהיה פקודת היומן של החברה?
- ב. במידה והשווי ההוגן של הרכוש הקבוע קטן מערכו בספרים, מה תהיה פקודת היומן של החברה? (הבחן בין שני מצבים אפשריים)

שאלה מספר 8

הערכה מחדש, לאחר השנה הראשונה

חברת הנביא הידוע החלה לשערך רכוש קבוע בשנת 2010. בשנה השווי ההוגן של הרכוש הקבוע היה נמוך מערכו בספרים, בסך של 50 (כלומר, בשנה הראשונה החברה ביצעה שיערוך כלפי מטה)

החברה מתעתדת לבצע הערכה מחדש בשנה 2011.

נדרש:

- א. במידה והשווי ההוגן של הרכוש הקבוע יהיה נמוך מערכו בספרים, מה תהיה פקודת היומן של החברה?
- ב. במידה והשווי ההוגן של הרכוש הקבוע יעלה על ערכו בספרים, מה תהיה פקודת היומן של החברה? (הבחן בין שני מצבים אפשריים)

שאלה מספר 9

תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 קובע כי עליית ערך במודל הערכה מחדש נרשמת למול גידול ב"קרן הערכה מחדש": קרן הונית אשר נזקפת להון העצמי, ולא לדו"ח רווח והפסד.

התקן קובע שתי חלופות אפשריות לטיפול בקרן הערכה מחדש.

נדרש: מה החלופות האפשריות לפי מודל הערכה מחדש?

שאלה מספר 10

נדרש: מה החלופות האפשריות לטיפול בפחת נצבר לפי מודל הערכה מחדש?

שאלה מספר 11**מודל הערכה מחדש, שנה ראשונה, פקודות יומן**

נדרש:

- א. מנה 3 פקודות יומן אשר יירשמו בגין רכוש קבוע הנמדד לפי מודל הערכה מחדש בשנה הראשונה
- ב. לאחר ביצוע הערכה מחדש, מהו המשך הטיפול החשבוני ברכוש הקבוע?

שאלה מספר 12**מודל הערכה מחדש, לאחר השנה הראשונה, פקודות יומן**

נדרש:

- א. מנה 4 פקודות יומן אשר יירשמו בגין רכוש קבוע הנמדד לפי מודל הערכה מחדש לאחר השנה הראשונה (הנחה: החברה בוחרת להפחית את קרן הערכה מחדש לעודפים בקצב הפחת)
- ב. לאחר ביצוע הערכה מחדש, מהו המשך הטיפול החשבוני ברכוש הקבוע?

שאלה מספר 13**ענה בקצרה:**

א. מהו מועד ביצוע הערכה מחדש?

ב. האם צריך לבצע הערכה מחדש לכל פריטי הרכוש הקבוע בו זמנית?

חלק ב'שאלה מספר 14

בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 בדבר רכוש קבוע, חברה יכולה לבחור בין שתי חלופות לטיפול החשבונאי ברכוש קבוע:

- שיטת הערכה מחדש
- שיטת העלות.

להלן ארבעה היגדים באשר ליישום תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16:

- I בשיטת הערכה מחדש אין צורך בהפחתה שיטתית של הרכוש הקבוע, כפי שנדרש בשיטת העלות, שכן יתרת הרכוש הקבוע עומדת כל עת על פי השווי ההוגן שלה.
- II בהנחה שלא חלה ירידת ערך בעבר אך כן חלה עליית ערך, יישום שיטת ההערכה מחדש יגרום להגדלת רווחי החברה בדוח רווח והפסד בתקופות עוקבות.
- III בהנחה שלא חלה ירידת ערך בעבר אך כן חלה עליית ערך, במידה והרכוש יימכר ברווח, יישום שיטת ההערכה מחדש יניב רווחי הון נמוכים יותר בדוח רווח והפסד לעומת יישום מודל העלות
- IV במידה וקיימת ירידת ערך, כאשר בעבר לא חלה עליית ערך בגין הרכוש הקבוע, בשתי השיטות יתרת הרכוש הקבוע במאזן תהא זהה וכן השפעה על דוח רווח והפסד במהלך השנים תהיה זהה.

א. היגדים I ו-IV בלבד

ב. היגדים II ו-III בלבד

ג. היגדים III ו-IV בלבד

ד. היגד I בלבד

ה. היגדים II ו-IV בלבד

שאלה מספר 15

חברת "האחים המסורים" הינה בעלת מכונה לייצור מסורים. החברה החליטה לטפל במכונה לפי מודל הערכה מחדש. המכונה נרכשה ביום 01.01.2003, בסכום של 150 שקלים. המכונה מופחתת על פני 10 שנים, בקו ישר.

להלן נתונים על השווי ההוגן של המכונה לתאריכים שונים:

<u>שווי הוגן של המכונה</u>	<u>תאריך</u>
160	31.12.2003
130	31.12.2004
90	31.12.2005
100	31.12.2006

הנחות:

1. החברה מבצעת איפוס פחת נצבר
2. החברה בוחרת להפחית את קרן הערכה מחדש לעודפים

נדרש:

- א. פקודות יומן לתאריכים 31.12.2003, 31.12.2004, 31.12.2005
- ב. השפעה המכונה על הדוחות הכספיים לשנים 2003-2006

שאלה מספר 16

חברת "האופר" בע"מ רכשה ביום 01 בינואר 2007 מבנה בעלות של 300,000 ₪. תקופת אורך חייו השימושיים של המבנה נאמדה ב- 10 שנים. החברה מפחיתה את המבנה בשיטת הקו הישר. יש להתעלם ממרכיב הקרקע. בתאריך 01 בינואר 2011 החליטה הנהלת החברה לשערך את המבנה לפי הערכת שמאי, שקבע שהשווי ההוגן של המבנה הוא 1,080,000 ₪ ואין שינוי באורך החיים השימושיים שלו. לא היה שינוי בשווי ההוגן של הכנס במהלך שנת 2011.

החברה נוקטת בגישה של העברת קרן להערכה מחדש לעודפים במהלך השימוש בכנס.

מה הסכום שיופיע בקרן הערכה מחדש במאזן חברת "האופר" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2011 (בש"ח)?

- א. 750,000
- ב. 800,000
- ג. 900,000
- ד. 950,000
- ה. 1,080,000

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

שאלה מספר 17

חברת "רון" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2007 ועוסקת בהערכות שווי לחפצי אמנות.

עם הקמתה רכשה חברת "רון" בע"מ מבנה משרדים בן שלוש קומות בירושלים, שישמש את משרדי החברה, תמורת 300,000 אלפי ש"ח. בהתאם להערכת חברת "רון" בע"מ, אורך החיים השימושיים של הבניין הינו 20 שנה, ומרכיב הקרקע מהווה 1/3 מהתמורה.

להלן נתונים על השווי ההוגן של המבנה בירושלים לתאריכים הבאים (בש"ח):

<u>מבנה בירושלים</u> <u>באלפי ש"ח</u>	<u>תאריך</u>
300,000	1.1.07
305,000	31.12.07
285,000	31.12.08
250,000	31.12.09
250,000	31.12.10
255,000	31.12.11

הנחות נוספות:

- חברת "רון" בע"מ בוחרת להציג את הרכוש הקבוע שבבעלותה, המשויך לקבוצת הקרקעות והבניינים לפי מודל הערכה מחדש.
- חברת "רון" בע"מ מפחיתה את הרכוש הקבוע שבבעלותה לפי שיטת הקו הישר. חברת "רון" בע"מ מבצעת הערכה מחדש בתום כל שנה.
- בעת הערכה מחדש חברת "רון" בוחרת בגישה של איפוס הפחת הנצבר.
- חברת "רון" בע"מ בוחרת להפחית את קרן הערכה מחדש בקצב הפחת.
- הניחו כי מרכיב הקרקע נשאר ללא שינוי ממועד הרכישה, והשינוי בשווי ההוגן נובע ממרכיב הבניין בלבד.

מהי יתרת קרן הערכה מחדש בגין מבנה המשרדים, כפי שתכלול במאזן חברת "רון" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 10,789 אלפי ש"ח
- ב. 20,000 אלפי ש"ח
- ג. 12,511 אלפי ש"ח
- ד. 19,211 אלפי ש"ח
- ה. 5,000 אלפי ש"ח

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

הניחו כי יתרת ההפרשה להפסד ליום 31 בדצמבר 2009 הינה 20,000 אלפי ₪. מהן ההכנסות מעליית ערך, בגין מבנה המשרדים, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת רון בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 10,000 אלפי ש"ח
- ב. 18,824 אלפי ש"ח
- ג. 20,000 אלפי ש"ח
- ד. 1,176 אלפי ש"ח
- ה. 8,824 אלפי ש"ח

הניחו כי יתרת ההפרשה להפסד ליום 31 בדצמבר 2010 הינה 10,000 אלפי ₪. מהי יתרת קרן הערכה מחדש, בגין מבנה המשרדים, כפי שתיכלל במאזן חברת "רון" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2011?

- א. 9,375 אלפי ש"ח
- ב. 14,375 אלפי ש"ח
- ג. 5,000 אלפי ש"ח
- ד. 7,895 אלפי ש"ח
- ה. 0 אלפי ש"ח

מהי יתרת נכס המס הנדחה/(ההתחייבות מיסים נדחים) בגין מבנה המשרדים, כפי שתיכלל במאזן חברת "רון" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007? (הניחו כי שיעור המס הינו 30% וכי לצורכי מס מיושמת שיטת העלות).

- א. (4,500) אלפי ש"ח
- ב. 4,500 אלפי ש"ח
- ג. (15,000) אלפי ש"ח
- ד. 0 אלפי ש"ח
- ה. 15,000 אלפי ש"ח

שאלה מספר 18

חברת "טוהר" בע"מ (להלן: "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2008 ועוסקת בתחום הביוטכנולוגיה. החברה מיישמת את תקן בינלאומי מספר 16.

להלן נתונים אודות מכונת מיחזור של החברה:

- * מכונת המיחזור נרכשה והופעלה ב- 1 בינואר 2008.
- * אומדן אורך חייה השימושיים של המכונה למועד ההפעלה הינו 7 שנים.
- * החברה בחרה להפחית את המכונה בשיטת סכום ספרות השנים היורד.
- * החברה נוקטת בשיטת הערכה מחדש בתדירות של אחת לשנה, בסוף כל שנה.
- * בעת הערכה מחדש נוקטת החברה בגישה של איפוס הפחת הנצבר. קרן הערכה מחדש מועברת לעודפים בקצב הפחת.
- * הוצאות הפחת כפי שנרשמו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 הסתכמו לסך של 400,000 ש"ח.
- * העברת קרן הערכה מחדש לעודפים בשנת 2009 הסתכמה לסך של 78,571 ש"ח.
- * שווייה ההוגן של המכונה ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 1,260,000 ש"ח.
- * ביום 1 באפריל 2010 נמכרה המכונה תמורת 1,200,000 ש"ח במזומן. יש להתעלם מהשפעת המס.
- * יש לעגל סכומים לש"ח הקרוב

מהי העלות המקורית של המכונה כפי שנרכשה ביום 1 בינואר 2008?

- א. 1,125,002 ש"ח.
- ב. 1,400,000 ש"ח.
- ג. 1,500,002 ש"ח.
- ד. 2,250,003 ש"ח.
- ה. 2,352,000 ש"ח.

הניחו כי שווייה ההוגן של המכונה ליום 31 בדצמבר 2008 הינו 1,400,000 ש"ח וכי יתרת קרן הערכה מחדש ליום 31 בדצמבר 2008 הינה 274,999 ש"ח. מהו הגידול/הקיטון בקרן הערכה מחדש בגין המכונה בשנת 2009?

- א. 78,571 ש"ח קיטון.
- ב. 0 ש"ח.
- ג. 181,429 ש"ח גידול.
- ד. 260,000 ש"ח גידול.
- ה. 400,000 ש"ח גידול.

הניחו כי יתרת קרן הערכה מחדש ליום 31 בדצמבר 2009 הינה 534,999 ש"ח. מהו סך ההשפעה נטו בגין המכונה, על דוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- ג. 60,000 ₪ הוצאות
- ז. 105,000 ₪ הוצאות
- ז. 150,000 ₪ הוצאות
- ז. 45,000 ₪ הכנסות
- ז. 60,000 ₪ הכנסות

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

נכסים בלתי מוחשיים

שאלה מספר 1

נכס בלתי מוחשי מוגדר כ"נכס לא כספי, ניתן לזיהוי וחסר מהות פיזית"

א. מהם התנאים לכך שנכס בלתי מוחשי יוגדר כ"ניתן לזיהוי"?

ב. מהם התנאים להכרה בנכס בלתי מוחשי?

שאלה מספר 2

תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 מבצע הבחנה בגין שתי סוגים של נכסים בלתי מוחשיים: כזה שפותח על ידי הישות (פותח פנימית) וכזה שנרכש מחיצוניים.

מדוע התקן מבצע הבחנה בין נכס בלתי מוחשי שיוצר פנימית וכזה שנרכש מחיצוניים?

שאלה מספר 3

כאשר ישות מפתחת נכס בלתי מוחשי, יש לבצע הבחנה בין שתי שלבים:

א. מהם השלבים השונים במסגרת פיתוח נכס בלתי מוחשי?

ב. מהם מאפייני כל שלב במסגרת פיתוח נכס בלתי מוחשי?

ג. מדוע מבצעים הבחנה בין השלבים השונים?

ד. מהו השפעת כל שלב על דוח רווח והפסד והמאזן?

ה. מתי נעבור משלב אחד לשלב השני?

שאלה מספר 4

התקן מאפשר לישות לבחור אחת מבין שתי שיטות לטיפול בנכס בלתי מוחשי

א. מהן השיטות?

ב. האם קיים הבדל בגין השיטות כפי שמתיר 38 לעומת השיטות כפי שמתיר 16

שאלה מספר 5

האם עומד הצורך לבצע הפחתה שיטתית של נכס בלתי מוחשי?

שאלה מספר 6

האם קיים ערך שייר (גרט) לנכס בלתי מוחשי?

שאלה מספר 7

להלן 3 היגדים בנושא נכסים בלתי מוחשיים:

- I העלות של נכס בלתי מוחשי אשר נוצר פנימית הוא סכום היציאות המתהוות מתחילת השנה שבה הנכס הבלתי מוחשי מקיים לראשונה את הקריטריונים להכרה
- II נכס בלתי מוחשי הנובע ממחקר (או משלב המחקר של פרויקט פנימי) לא יוכר. יציאה בגין מחקר (או משלב המחקר של פרויקט פנימי) תוכר כהוצאה בעת התהוותה, אלא אם כן בשלב המחקר של פרויקט פנימי, ישות יכולה להוכיח שקיים נכס בלתי מוחשי אשר יפיק הטבות כלכליות עתידיות צפויות
- III מותגים, זכויות הוצאה לאור, רשימת לקוחות ופריטים דומים במהותם, אשר נוצרו פנימית, לא יוכרו כנכסים בלתי מוחשיים.

איזה/אילו מההיגדים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. רק היגד I
- ב. רק היגד II
- ג. רק היגד III
- ד. היגדים I ו-II
- ה. היגדים I ו-III

שאלה מספר 8

להלן שלושה משפטים בנושא נכסים בלתי מוחשיים:

- I** עלויות אשר לא ניתן לייחסן לשלב המחקר או לשלב הפיתוח, תיזקפנה לדוח רווח והפסד.
- II** ביישום מודל הערכה מחדש, נכס בלתי מוחשי יוצג בסכום משוערך שהוא השווי ההוגן, כאשר השווי ההוגן ייקבע בהתייחס רק לשוק פעיל.
- III** נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר, לא יופחת באופן שיטתי.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. רק משפטים I ו-II
- ב. רק משפטים I ו-III
- ג. רק משפט I
- ד. כל המשפטים
- ה. רק משפט III

שאלה מספר 9

להלן שלושה משפטים בנושא נכסים בלתי מוחשיים:

- I   לאחר ההכרה הראשונית ניתן להציג נכס בלתי מוחשי בסכום משוער, שהוא שוויו ההוגן בהתייחס לשוק פעיל בלבד.
- II   יציאה עוקבת בגין מותגים וזכויות הוצאה לאור (שנרכשו מחיצוניים או אשר נוצרו פנימית) יוכרו כנכסים בלתי מוחשיים בעת התהוותה.
- III   יציאה בגין פריט גלתי מוחשי שהוכרה לראשונה כהוצאה, לא תוכר בחלק מהעלות של נכס בלתי מוחשי במועד מאוחר יותר.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. כל המשפטים נכונים
 ב. רק המשפטים I ו- III
 ג. רק משפטים I ו- II
 ד. רק משפט III
 ה. רק משפט I

שאלה מספר 10

תקן בינלאומי מספר 38 הדין בנכסים בלתי מוחשיים, קובע את הקריטריונים להכרה בנכס בלתי מוחשי וכיצד יש למדוד את ערכו בספרים. להלן ארבעה היגדים באשר להכרה ומדידה של נכס בלתי מוחשי:

- I ניתן להכיר במוניטין שנוצר פנימית בישות רק אם הוא ניתן למדידה באופן מהימן.
- II מותג אשר נוצר פנימית ביישות, בשונה ממוניטין, יכול להיות מוכר כנכס בלתי מוחשי, משום שניתן לזהות אותו ביחס לפיתוח שאליו הוא שייך.
- III העלות של נכס בלתי מוחשי, אשר נוצר פנימית, הוא סכום העלויות הישירות והכשרת עובדים לתפעול הנכס, שהתהוו מהמועד שבו הנכס הבלתי מוחשי מקיים את הקריטריונים להכרה כנכס ועד לשימוש בו.
- IV אם ישות אינה יכולה להבדיל בין שלב המחקר לשלב הפיתוח של פרויקט פנימי ליצירת נכס בלתי מוחשי, הישות מטפלת ביציאה בגין פרויקט זה כאילו התהוותה בשלב המחקר בלבד.

איזה/אילו מהמשפטים נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. רק משפט I.
- ב. רק משפט II.
- ג. רק משפט III.
- ד. רק משפט IV.
- ה. רק משפטים II ו- III.

שאלה מספר 11

חברה " לוסט- טורר- דבאי" זכתה במרכז בלעדי להפעלת קו רכבת מחיפה לתל אביב. החברה תשלם

100 שקלים מידי שנה, לתקופה של 10 שנים. עם תום התקופה, החברה יכולה לחדש את הזיכיון

הבלעדי ללא תמורה. לדעת החברה, צפוי לה הטבות כלכליות כתוצאה מהפעלת קו הרכבת לתקופה

בלתי מוגבלת.

נדרש: לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 -

א. האם הזכות הבלעדית להפעלת קו הרכבת היא בגדר נכס בלתי מוחשי?

ב. הנחה: קו הרכבת הוא בגדר נכס בלתי מוחשי. האם יש להפחית נכס בלתי מוחשי זה?

ג. הנחה: קו הרכבת הוא בגדר נכס בלתי מוחשי. עם זאת, בתום התקופה אין וודאות לכך שניתן יהיה

לחדש את הזיכיון. במידה וניתן יהיה לחדשו, הדבר יהיה כרוך בעלות משמעותית. האם יש להפחית נכס

בלתי מוחשי זה?

שאלה מספר 12

חברת ההיי טק "אקזיט לכולם" מבצעת פעילות מחקר ופיתוח. לחברה שני מוצרים:

מוצר א' – למוצר אב טיפוס מוגמר. החברה צופה כי ביכולתה לסיים באופן מוחלט את ייצורו: הן

מבחינה טכנולוגית והן מבחינה כספית. החברה ערכה מספר סקרים אשר הצביעו על דרישה בשוק

למוצר זה.

מוצר ב' – החברה עדיין מנסה להשלים את פיתוח המוצר, אך צופה כי כאשר זה יושלם, החברה תוכל

למוכרו ביוקר.

נדרש: לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 -

א. לגבי כל מוצר בנפרד – האם המוצר בשלב המחקר או הפיתוח?

ב. בהתבסס על תשובתך לסעיף א', כיצד יסווגו עלויות עוקבות בגין מוצר א' ומוצר ב'?

שאלה מספר 13

חברת "משעמם-לי בחשבונאות" רכשה זיכיון להפעלת קו גלידות תמורת 500 שקלים. החברה צופה כי

תעשה שימוש בזיכיון במשך 4 שנים, ולאחר מכן ניתן יהיה למכור את הזיכיון ב- 100 שקלים.

הנח כי הזיכיון להפעלת קו גלידות עומד בהגדרת נכס בלתי מוחשי.

נדרש: לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 -

1. האם יש להפחית נכס בלתי מוחשי, ואם כן על פני כמה שנים?

2. הנח כי נדרש להפחית נכס בלתי מוחשי, מהו סכום ההפחתה השנתית?

נדל"ן להשקעה

שאלה מספר 1

חברת "קרקעות במזרח אירופה כסף קל" משקיע בנדל"ן ברחבי מזרח אירופה. חשב החברה מתלבט

לגבי התנאים להגדרת נדל"ן כנדל"ן להשקעה. עזרו לו!

נדרש:

- י. מהם התנאים להגדרת נדל"ן כנדל"ן להשקעה (2 תנאים רגילים, 2 תנאים חריגים)
- יא. בצע הבחנה בין הגדרת נדל"ן להשקעה, רכוש קבוע ומלאי.

שאלה מספר 2

ענה בקצרה השאלות הבאות:

- א. מנה את מרכיבי העלות של נדל"ן להשקעה (האם עלויות עסקה הן בגדר הוצאה או חלק מעלות הנדל"ן להשקעה – התייחס לכך בתשובתך)
- ב. מהו הטיפול החשבונאי בנדל"ן להשקעה הנרכש באשראי? (האם קיים הבדל בין הוראות תקן חשבונאי מספר 40 באשר לנדל"ן להשקעה שנרכש באשראי לבין הוראות תקן חשבונאי מספר 16 שנרכש באשראי?)
- ג. האם נדל"ן בהקמה יכול להיות מטופל כנדל"ן להשקעה?

שאלה מספר 3

תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 מתיר לבעל נדל"ן להשקעה לבחור אחד משני מודלים לטיפול בנדל"ן להשקעה.

נדרש: מנה את שני המודלים לטיפול חשבונאי בנדל"ן להשקעה. פרט אודות הטיפול החשבונאי בנדל"ן להשקעה לפי כל מודל.

שאלה מספר 4

ענה בקצרה השאלות הבאות:

- א. כיצד מגדיר תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 "שווי הוגן"?
- ב. מהו "מדרג השווי ההוגן" המצויין בתקן.
- ג. האם "שווי הוגן" (תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40) ו"שווי מימוש" (תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36) הם מושגים זהים?

שאלה מספר 5

נכס בלתי מוחשי מסווג כרכוש קבוע, נדל"ן להשקעה או מלאי, לפי כוונות השימוש בו על ידי ההנהלה. לעיתים ישות מייעדת תחילה נכס בלתי מוחשי למטרה מסויימת, אך בהמשך מחליטה לשנות את ייעודו.

תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 מתיר בנסיבות מסויימות לשנות ייעוד נכס בלתי מוחשי שסווג תחילה כנדל"ן להשקעה לרכוש קבוע או למלאי. בהתאם, גם נכסים שסווגו תחילה כמלאי או רכוש קבוע ניתן לשנות ייעודן לנדל"ן להשקעה

עולה השאלה: ממתי נראה נכס מוחשי ככזה ששונה ייעודו?

נדרש א': השלם את טבלה הבאה:

מעבר אל מלאי	מעבר אל רכוש קבוע	מעבר אל נדל"ן להשקעה	
		-	מעבר מנדל"ן להשקעה
-	-		מעבר מרכוש קבוע
-	-		מעבר ממלאי

- הערה: לאחר השלמת הטבלה וצפייה בפיתרון, מומלץ ללמוד טבלה זו בעל פה. קביעה מתי שונה ייעוד נכס מוחשי לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 היא מוטיב מרכזי במרבית השאלות בנושא זה.

שאלה מספר 6

תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 מתיר לישויות לשנות את ייעודו של נכס מוחשי שסווג תחילה כנדל"ן להשקעה לרכוש קבוע או למלאי. בהתאם, גם נכסים שסווגו תחילה כמלאי או רכוש קבוע ניתן לשנות ייעודן לנדל"ן להשקעה.

הנח כי התקיימו התנאים הקבועים בתקן לשינוי ייעוד.

נדרש א': השלם את הטבלה הבאה. הנח כי החברה בוחרת לטפל בנדל"ן להשקעה לפי מודל השווי ההוגן.

שינוי ייעוד מנדל"ן להשקעה

מעבר אל מלאי	מעבר אל רכוש קבוע מודל הערכה מחדש	מעבר אל רכוש קבוע מודל העלות	
			מעבר מנדל"ן להשקעה

שינוי ייעוד לנדל"ן להשקעה

מעבר אל נדל"ן להשקעה	
	מעבר מרכוש קבוע מודל העלות
	מעבר מרכוש קבוע מודל הערכה מחדש
	מעבר ממלאי

נדרש ב': השלם את הטבלה הבאה. הנח כי החברה בוחרת לטפל בנדל"ן להשקעה לפי מודל העלות

שינוי ייעוד מנדל"ן להשקעה

מעבר אל מלאי	מעבר אל רכוש קבוע מודל הערכה מחדש	מעבר אל רכוש קבוע מודל העלות	
			מעבר מנדל"ן להשקעה

שינוי ייעוד לנדל"ן להשקעה

מעבר אל נדל"ן להשקעה	
	מעבר מרכוש קבוע מודל העלות
	מעבר מרכוש קבוע מודל הערכה מחדש
	מעבר ממלאי

שאלה מספר 7

נדל"ן מעורב הוא נדל"ן אשר בחלקו עומד בהגדרת נדל"ן להשקעה ובחלקו האחר עומד בהגדרת נדל"ן להשקעה, מלאי או רכוש קבוע.

דוגמא- בניין בן 10 קומות:

- א. 2 הקומות התחתונות משמשות לשכירות צד ג' (עומד בהגדרת נדל"ן להשקעה)
- ב. 5 קומות מיועדות למכירה במהלך העסקים הרגיל (עומד בהגדרת מלאי)
- ג. 3 הקומות העליונות משמשות לצרכים מנהליים (עומד בהגדרת רכוש קבוע)

נדרש:

- א. מהן התנאים שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 על מנת שניתן יהיה לטפל בנדל"ן כנדל"ן מעורב (חלקו ישמש כנדל"ן להשקעה, חלקו האחר ישמש כמלאי או/ו רכוש קבוע)
- ב. הנח: התנאים הנדרשים בסעיף א' מתקיימים. מהו הטיפול החשבונאי בנדל"ן מעורב?

שאלה מספר 8

חברה א' משכירה בניין משרדים מחברה ב' (חכירה תפעולית). חברה ג' פנתה לחברה ב' וביקשה לשכור ממנה בשכירות משנה את בניין המשרדים. חברה ב' הסכימה להצעת חברה ג', ובניין המשרדים מושכר לחברה ג' (חכירה תפעולית).

- תיאור המצב לאחר הסכמת חברה ב': חברה ב' משכירה בניין משרדים לחברה ג'.
- תזכורת: נדל"ן להשקעה הוא נדל"ן אשר משמש לצורך עליית ערך הונית או שכירות לצד ג'.

בתנאים מסויימים מתיר תקן חשבונאות בינלאומי לטפל בבניין משרדים כנדל"ן להשקעה.

נדרש:

- א. מדוע לדעתך מתיר התקן (בתנאים מסויימים) להכיר בנדל"ן זה כנדל"ן להשקעה?
- ב. מהם התנאים הנדרשים על מנת לטפל בנדל"ן זה כנדל"ן להשקעה?
- ג. תאר את הטיפול החשבונאי בחכירה תפעולית אשר מטופלת כנדל"ן להשקעה.

שאלה מספר 9

ענה בקצרה על השאלות הבאות:

- א. לעיתים ישות משכירה נדל"ן לצד ג', אך מעניקה שירותים נוספים (לדוגמא, ניקיון או אבטחה). האם הדבר פוגע בהגדרת הנדל"ן להשקעה? מהו המבחן שנקבע בתקן על מנת לקבוע האם נדל"ן מסוג זה יסווג כנדל"ן להשקעה או כרכוש קבוע?
- ב. תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 מתיר לישות לבחור לטפל בנדל"ן להשקעה לפי אחד משני מודלים: מודל העלות ומודל השווי ההוגן. במידה וישות בוחרת לבצע מעבר בין מודלים, כיצד מתבצע מעבר זה?
- ג. חברה א' מייעדת נדל"ן שבבעלותה לשכירות לצד ג'. הנדל"ן זקוק לשיפוץ ולכן במחצית הראשונה של שנת 2010 הנדל"ן עבר שיפוץ מסיבי. האם בתקופה זו הנדל"ן עומד בהגדרת נדל"ן להשקעה?

חלק ב'

שאלה 10

להלן שלושה משפטים בנושא נדל"ן להשקעה:

- I נדל"ן להשקעה יימדד לראשונה לפי העלות. עלויות עיסקה ייכללו במדידה ראשונית זו.
- II בהתאם למודל השווי ההוגן, רווח או הפסד הנובעים משינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה יוכרו ברווח או בהפסד לתקופה בה הם נבעו.
- III נדל"ן להשקעה ייגרע בעת מימושו או כאשר השימוש בו פסק באופן קבוע, ולא חזויות הטבות כלכליות עתידיות ממימושו.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות מספר 16 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. רק משפט I
- ב. רק משפט II
- ג. רק משפט III
- ד. רק משפטים I ו-II
- ה. כל המשפטים

שאלה 11

חברת "אסיה-ישראל" (להלן - "החברה") הינה חברה יזמית אשר רוכשת ומקימה נדל"ן באסיה הן לשימוש לצורכי הנהלה והן לצורכי השקעה. במהלך ינואר 2009 רכשה החברה 4 מבני משרדים בעיר צ'אנג-מאי שבתאילנד, וזאת במטרה להשיג הכנסות שכירות מהמבנים. כל המבנים הושכרו לצד ג', למעט מבנה משרדים אחד, אשר נשאר ריק כל השנה, מאחר שמיקומו לא אטרקטיבי וקיים קושי למצוא לו שוכרים. במהלך דיון לעריכת הדוחות הכספיים לשנת 2009 הועלו הטענות הבאות בקשר למדידה והצגה של המבנים לעיל:

I חשב החברה טען כי גם מבנה שאינו מושכר לצד ג' יכול להוות נדל"ן להשקעה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 40. לטענתו הדבר תלוי בכוונת ההנהלה בעת רכישת הנכס ולא בשאלה האם יש בגינו תזרים מזומנים.

II סמנכ"ל הכספים טען כי כיוון שהמבנה הלא מאוכלס לא מניב תזרימי מזומנים יש לטפל בו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 16 בדבר רכוש קבוע, שכן אינו עומד בהגדרה לנדל"ן להשקעה שנקבעה בתקן חשבונאות בינלאומי 40 בדבר נדל"ן להשקעה.

III מנכ"ל החברה טען כי אין זה משנה האם המבנים יימדדו בהתאם לתקן בינלאומי 40 בדבר נדל"ן להשקעה או בהתאם לתקן בינלאומי 16 בדבר רכוש קבוע, שכן בשני המקרים, אם החברה תבחר ליישם את מודל הערכה מחדש/השווי ההוגן, המבנים יוצגו באותו אופן בדוחות הכספיים.

איזו/אילו מהטענות לעיל נכונה/ות, בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 בדבר רכוש קבוע ותקן חשבונאות בינלאומי 40 בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. רק טענה I
- ב. רק טענה II
- ג. רק טענה III
- ד. טענות I ו-III
- ה. כל הטענות שגויות

שאלה מספר 12

תקן חשבונאות בינלאומי 40, הדרן בנדל"ן להשקעה, קובע את הטיפול החשבונאי בנדל"ן להשקעה. להלן שלושה היגדים באשר לנדל"ן להשקעה:

- I** אם נדל"ן בשימוש הבעלים הופך להיות נדל"ן להשקעה, אשר יוצג בשווי הוגן, היישות תטפל בהפרש כלשהו במועד זה בין הערך של הנדל"ן בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 16, לבין שווי הווגן כנגד הרווח והפסד.
- II** אם ישות מספקת שירותים משניים לדיירים של נדל"ן המוחזק על ידה, היא תטפל בנדל"ן כנדל"ן להשקעה רק אם השירותים מהווים מרכיב בלתי משמעותי, באופן יחסי, מההסדר בכללותו.
- III** העלות הראשונית של זכות בנדל"ן, המוחזק בחכירה אשר סווגה כנדל"ן להשקעה, תוכר לפי השווי הווגן של הנדל"ן או הערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימאליים, כגבוה מביניהם

איזה/אילו מההיגדים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. I רק היגד
- ב. II רק היגד
- ג. III רק היגד
- ד. III ו-II רק היגדים
- ה. II ו-I רק היגדים

שאלה מספר 13

להלן שלושה משפטים בנושא נדל"ן להשקעה:

- I שווי הוגן נבדל משווי מימוש, כמוגדר בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 36.
- II בהעברה ממלאי נדל"ן להשקעה, אשר יוצג בשווי הוגן, הפרש כלשהו בין השווי ההוגן של הנדל"ן באותו מועד לבין ערכו הקודם בספרים, ייזקף לקרן ההערכה מחדש עד למימוש הנדל"ן להשקעה.
- III בהעברה מנדל"ן להשקעה, המוצג בשווי הוגן, לנדל"ן בשימוש הבעלים, העלות הנחשבת של הנדל"ן לצורך הטיפול החשבונאי לאחר מכן, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16, תהיה השווי ההוגן שלו במועד השינוי בשימוש איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. כל המשפטים נכונים.
- ב. רק משפטים I ו-III
- ג. רק משפטים I ו-II
- ד. רק משפט III
- ה. רק משפט I

שאלה מספר 14

להלן שלושה משפטים בנושא נדל"ן להשקעה:

- I חברה אשר בחרה לסווג זכויות נדל"ן המוחזק בחכירה תפעולית, כנדל"ן להשקעה, עליה ליישם את מודל השווי ההוגן לגבי כל הנדל"ן להשקעה שלה.
- II במעבר ממלאי נדל"ן להשקעה אשר יוצג בשווי הוגן, הפרש כלשהו בין השווי ההוגן של הנדל"ן באותו מועד לבין ערכו הקודם בספרים יוכר ברווח או בהפסד.
- III השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה משקף יציאה הונית עתידית שתשפר או תרחיב את הנדל"ן וכן משקף את ההטבות העתידיות המיוחסות מיציאה עתידית זו.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. רק משפט III
- ב. רק משפטים II ו- III
- ג. רק משפט I
- ד. כל המשפטים
- ה. רק משפטים I ו- II

שאלה מספר 15

חברת "תמיר" בע"מ (להלן "החברה") רכשה ביום 1 בינואר 2007 בניין משרדים במרכז תל אביב, הכולל 40 קומות זהות, תמורת 9,000,000 ש"ח. הבניין נרכש על מנת להשכירו לגורמים שונים. מיד לאחר הרכישה התקשרה החברה עם תאגיד זר להשכרת 30 קומות. ביום 30 ביוני 2008, לאחר ניסיונות כושלים להשכיר את 10 הקומות הנותרות, החליטה החברה להעביר את משרדיה לבניין המשרדים ולאכלס את עשר הקומות הנותרות. החברה נוהגת להפחית את המבנים בשיטת הקו הישר ועל פי הערכות מומחים אורך חייו השימושיים של המבנה הינו 50 שנה ממועד הרכישה. החברה מיישמת את מודל העלות על נדל"ן שחל עליו תקן בינלאומי מספר 16 בדבר רכוש קבוע. החברה מיישמת את מודל השווי ההוגן על נדל"ן שחל עליו תקן בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה. הניחו כי שיעור מס החברות ומס רווח הון החל על החברה הינו 25%. שלטונות המס ממסים את בניין המשרדים לפי מודל העלות. שלטונות המס מתירים את הפחתת המשרדים בשיטת הקו הישר לאורך חייו השימושיים של המבנה. יש להתעלם ממרכיב הקרקע.

להלן נתונים לגבי השווי ההוגן של בניין המשרדים:

שווי הוגן (בש"ח)	ליום
10,500,000	31.12.2007
11,600,000	20.06.2008
12,400,000	31.12.2008
13,500,000	31.12.2009

הניחו כי ניתן למכור כל אחת מקומות הבניין בנפרד ושוויין ההוגן של כל הקומות זהה. החברה עורכת דוחות כספיים לתקופות בייניים בכל רבעון.

מהן ההכנסות מעליית ערך נדל"ן להשקעה, כפי שייכללו בדוח רווח והפסד של חברת "תמיר" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 525,000 ש"ח
- ב. 700,000 ש"ח
- ג. 1,125,000 ש"ח
- ד. 1,500,000 ש"ח
- ה. 0 ש"ח

מהו הערך בספרים של בניין המשרדים, כפי שיוצג במאזן חברת "תמיר" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2008 תחת סעיף רכוש קבוע נטו?

- א. 11,480,412 ש"ח
- ב. 8,610,309 ש"ח
- ג. 2,870,103 ש"ח
- ד. 11,484,000 ש"ח
- ה. 3,068,041 ש"ח

הניחו כי כל 40 הקומות בבניין המשרדים הושכרו לחיצוניים.

מהי יתרת נכס/(התחייבות) מיסים נדחים בגין בניין המשרדים, כפי שתוצג במאזן חברת "תמיר" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2009?

- א. 750,000 ש"ח
- ב. 1,125,000 ש"ח
- ג. 0 ש"ח
- ד. 1,260,000 ש"ח
- ה. 1,125,000 ש"ח

שאלה מספר 16

חברת "דן" בע"מ (להלן "החברה") הינה חברה העוסקת בהפצת מוצרי חלב. ביום 1 בינואר 2006 רכשה החברה קרקע בעלות של 10 מיליוני ש"ח. נכון ליום הרכישה, טרם קבעה החברה את השימוש העתידי בקרקע. במהלך חודש ינואר 2007 החליטה החברה להקים על הקרקע בניין משרדים בן 4 קומות לשימוש החברה. לצורך כך שכרה החברה את שירותיו של קבלן מבצע. הבנייה החלה במהלך חודש ינואר 2007 והסתיימה במהלך חודש דצמבר 2007. ביום 31 בדצמבר 2007 איכלסה החברה את המבנה החדש. עלויות הבנייה בשנת 2007 הסתכמו ל- 20 מיליוני ש"ח. ביום 1 ביולי 2008 החליטה הנהלת החברה להשכיר מחצית מהבניין ובאותו היום פינתה את שתי הקומות הראשונות. החברה מפחיתה את הבניין בשיטת הקו הישר ובהתאם להערכות מומחים, אורך חייו השימושיים של הבניין הינו 25 שנה. החברה מיישמת את מודל העלות על נדל"ן שחל עליו תקן חשבונאות מספר 27. החברה מיישמת את מודל השווי ההוגן על נדל"ן שחל עליו תקן חשבונאות מספר 16.

ליים	שווי הוגן	הערות
31.12.06	12,000,000	קרקע בלבד
31.12.07	34,000,000	קרקע + בניין
01.07.08	34,000,000	קרקע + בניין
31.12.08	36,000,000	קרקע + בניין

הניחו כי ניתן למכור את כל אחת מהקומות בנפרד וכי כל הקומות בבניין המשרדים זהות.

מהו הערך בספרים של הקרקע, כפי שיוצג במאזן חברת "דן" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 5,000,000
- ב. 6,000,000
- ג. 10,000,000
- ד. 11,000,000
- ה. 12,000,000

מהן הכנסות מעליית ערך נדל"ן להשקעה, כי שייכללו בדוח רווח והפסד של חברת "דן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 0
- ב. 1,000,000
- ג. 2,000,000
- ד. 3,000,000
- ה. 4,000,000

הניחו כי ביום רכישת הקרקע ייעדה הנהלת חברת "דן" בע"מ את השימוש בקרקע להקמת בניין משרדים לשימוש עצמי. מהן ההכנסות מעליית ערך נדל"ן להשקעה, כפי שייכללו בדוח רווח והפסד של חברת "דן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 1,000,000
- ב. 2,200,000
- ג. 3,200,000
- ד. 3,280,000
- ה. 4,600,000

חברת "ליאב" בע"מ (להלן - "החברה") רכשה ביום 1 בינואר 2008 מבנה בן 3 קומות בחיפה בתמורה ל- 390,000 ש"ח. בכוונת החברה להעביר את משרדיה לשתי קומות העליונות ולהשכיר את הקומה התחתונה במבנה. שווי כל קומה זהה ולכל קומה יש חלק שווה בקרקע. כמו כן, ניתן למכור בנפרד כל אחת מקומות המשרדים. באותו היום עברה הנהלת החברה לשתי הקומות העליונות במבנה.

נתונים נוספים:

1. הקומה התחתונה במבנה הושכרה לחיצוניים ביום 1 בינואר 2009 למשך שנתיים.
2. ביום 1 בינואר 2009 קיבל דירקטוריון החברה החלטה על העברת ההנהלה למבנה משרדים בתל-אביב והשכרת מבנה המשרדים בחיפה. עוד באותו יום, החלה החברה באיתור שוכר פוטנציאלי למבנה בחיפה (ללא כוונת שיפור או שיפוץ המבנה).
3. ביום 30 באוקטובר 2009 שכרה החברה מבנה בתל-אביב תמורת 15,000 ש"ח לחודש.
4. ביום 31 בדצמבר 2009 פינתה החברה את המבנה בחיפה ומשרדי ההנהלה עברו למבנה בתל-אביב.
5. ביום 30 ביוני 2010 נחתם חוזה שכירות לאכלוס שתי הקומות העליונות בחיפה.
6. החברה מפחיתה את המבנה בספריה בשיטת הקו הישר. בהתאם להערכת שמאי, אורך החיים השימושיים של המבנה בחיפה הינו 20 שנה, ומרכיב הקרקע הינו 25% מעלות הרכישה הראשונית. הניחו כי שווייה ההוגן של הקרקע לא השתנה ממועד הרכישה ועד ליום 31 בדצמבר 2010. השינוי בשווי ההוגן נובע ממרכיב המבנה בלבד.
7. נדל"ן להשקעה מטופל על פי מודל השווי ההוגן בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 40.
8. רכוש קבוע מטופל על פי מודל הערכה מחדש בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16.
9. החברה מבצעת הערכה מחדש בתום כל שנה. בעת הערכה מחדש, החברה בוחרת בגישה של איפוס הפחת הנצבר. החברה בוחרת להפחית את קרן ההערכה מחדש בעת גריעת הנכס.
10. יש להתעלם ממיסים על ההכנסה.

11. להלן נתונים בדבר שוויים ההוגן של מבני המשרדים לרבות הקרקע בחיפה ותל אביב (בש"ח):

<u>תל-אביב</u>	<u>חיפה</u>	<u>תאריך</u>
- 390,000		1.1.08
- 420,000		30.6.08
- 480,000		31.12.08/1.1.09
400,000	480,000	30.10.09
400,000	570,000	31.12.09
450,000	600,000	31.12.10
480,000	500,000	31.12.11

מהי יתרת קרן ההערכה מחדש, כפי שתיכלל במאזן חברת "ליאב" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 0 ש"ח.
 ב. 3,671 ש"ח.
 ג. 120,000 ש"ח.
 ד. 139,500 ש"ח.
 ה. 143,171 ש"ח.

שאלה מספר 17

מהי סך ההשפעה נטו על דוח רווח והפסד בגין המבנים (בחיפה ובתל אביב), כפי שתיכלל בדוח רווח והפסד של חברת "ליאב" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. הוצאות בסך 9,750 ש"ח.
- ב. הוצאות בסך 13,000 ש"ח.
- ג. הוצאות בסך 13,421 ש"ח.
- ד. הכנסות בסך 16,579 ש"ח.
- ה. הכנסות בסך 20,250 ש"ח.

באיזה סכום יוצג המבנה בחיפה במאזן חברת "ליאב" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 313,333 ש"ח.
- ב. 400,000 ש"ח.
- ג. 470,000 ש"ח.
- ד. 500,000 ש"ח.
- ה. 600,000 ש"ח.

בהנחה ששיעור המס החל על החברה הינו 25% , וכי לצורכי מס הבניין בחיפה מטופל עפ"י מודל העלות ומופחת על פני 20 שנה (למעט מרכיב הקרקע המהווה 25% מהעלות המקורית) בשיטת הקו הישר, מהי יתרת נכס מס נדחה/(התחייבות מיסים נדחים) בגין הבניין בחיפה, כפי שתיכלל במאזן חברת "ליאב" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2009?

- א. 59,625 ש"ח.
- ב. 64,500 ש"ח.
- ג. (52,313) ש"ח.
- ד. (59,625) ש"ח.
- ה. (64,500) ש"ח.

הלוואות

שאלה מספר 1

אייל, סטודנט מוכשר, מתמודד מזה סמסטר שני עם ציונים בינוניים במיוחד. "העבודה הורגת אותי. אני מגיע הביתה ואין לי כוח ללמוד", הוא מרבה להתלונן. לאחרונה, החליט אייל להתפטר מהעבודה ולקחת הלוואה על מנת לממן את מחייתו. בדרך זה, לדבריו, ישפר את ציוניו ויצליח יותר עם בנות (ההיגיון של אייל לא ברור במיוחד..)

ביום 01.01.2010 ניגש אייל בביטחון לסניף הבנק הקרוב לביתו ונטל הלוואה בסכום של 10,000 שקלים.

נדרש:

1. מהי המהות הכלכלית של קבלת הלוואה
2. כיצד תשפיע נטילת הלוואה על חייו של אייל עד לפדיון המלא של הלוואה – רשום פקודות יומן ליום קבלת הלוואה, תשלום ריבית ופדיון הלוואה

שאלה מספר 2

נדרש א'

אייל החליט לאחרונה לנטול הלוואה מהבנק. הוא מסתכל בברושור בבנק, וגילה כי ביכולתו לבחור סוגי הלוואות שונות:

1. הלוואה הנפרעת בתשלום אחד ועד למועד התשלום יש לשלם ריבית קבועה בגין הלוואה
2. הלוואה הנפרעת לשיעורין בתשלומים לא קבועים
3. הלוואה נפרעת לשיעורין בתשלומים קבועים של קרן וריבית (שפיצר)

נדרש:

לגבי כל תצורת הלוואה ציין את אופן החזר הלוואה

נדרש ב'

ב- 01.01.2010 ניגש אייל לבנק ושוחח עם פקיד הבנק, אשר הציע לו מספר אפשרויות באשר לנטילת הלוואה:

אפשרות א'

נטילת הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. קרן הלוואה תוחזר בעוד כ- 4 שנים. עד למועד הפדיון הלוואה נושאת ריבית קבועה בסכום של 4%, אשר משולמת ב- 31.12 של כל שנה.

אפשרות ב'

נטילת הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר ב- 4 תשלומים שווים, מידי 31.12 של כל שנה. הריבית בגין ההלוואה הינה בשיעור של 4%, והיא משולמת בגין יתרת הקרן הבלתי מסולקת.

אפשרות ג'

נטילת הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. ההלוואה תוחזר ב- 4 תשלומים שווים של קרן וריבית (שפיצר). ההלוואה נושאת ריבית בסכום של 4%.

נדרש:

1. הבחן אין אפשרויות א', ב' וג' לעניין סוג ההלוואה
2. בנה לוח סילוקין להלוואות השונות
3. רשום פקודות יומן לאורך חיי ההלוואות לפי האפשרויות השונות
4. קבע לכל תאריך מאזן מהי יתרת ההתחייבות בגין ההלוואה כפי שתוצג במאזן החברה

נדרש ג'

נדרש: ציין כיצד תבחין בין סוגי ההלוואות השונות

שאלה מספר 3

אייל בן יעקוב, משורר מתחיל, החליט לכתוב ספר שירים. מכיוון שאילו כסף, הוא ניגש לסניף הבנק הקרוב לביתו וביקש לקבל הלוואה בסכום של 1,000 שקלים. לאחר משא ומתן ארוך ומתיש, אייל ופקיד הבנק סיכמו את התנאים הבאים:

- אייל יקבל סכום של 1,000 שקלים ביום 01.01.1996
- ההלוואה תיפרע ב- 4 תשלומים שווים של קרן, החל מיום 31.12.1996
- כמו כן, אייל ישלם את הריבית בגין ההלוואה בכל 31.12 ביחד עם פירעון תשלום קרן
- ההלוואה נושאת ריבית בסך 5%

ביום 01.01.1997 נקלה אייל לקשיים כספיים, לאחר שגילה כי שגה בהערכתיו לגבי העלות הכרוכה בהוצאת ספר שירים. אייל שב לסניף הבנק, ונטל הלוואה נוספת, בסכום של 2,000 שקלים, בתנאים הבאים:

- אייל יקבל סכום של 2,000 שקלים ביום 01.01.1997
- אייל יחזיר את קרן ההלוואה ב- 2 תשלומי בימים 31.12.1998 ו- 31.12.2000
- בכל 31.12 אייל ישלם את מרכיב הריבית בהלוואה
- ההלוואה נושאת ריבית בסך 4%

נדרש: לגבי כל הלוואה רשום-

1. סיווג ההלוואה
2. בניית לוח סילוקין להלוואה
3. פקודות יומן בגין ההלוואה לאורך חייה
4. השפעת ההלוואה על דוחותיו הכספיים של אייל (מאזן, דו"ח רווח והפסד)

שאלה מספר 4

חברת "הדינו – זאור" עוסקת בפעילות מחקרית אודות בעלי חיים קדמוניים שהיו מלכי הארץ לפני שהמין האנושי נברא. לאחרונה, מצאה החברה עצמה במחסור תזרימי, ועל כן החליטה לפנות לקבלת הלוואה בשוק האפור.

החברה נטלה שתי הלוואות:

הלוואה א'

ביום 01.01.2005 קיבלה החברה הלוואה בסכום של 25,000 שקלים. החברה התחייבה להחזיר את קרן ההלוואה ביום 31.12.2007. ההלוואה נושאת ריבית בשיעור של 10%, והיא תוחזר בתאריך ה- 31.12 של כל שנה עד למועד פדיון הקרן.

הלוואה ב'

ביום 01.01.2005 קיבלה החברה הלוואה בסכום של 25,000 שקלים. החברה תחזיר הלוואה זו ב- 3 תשלומים שווים של קרן וריבית (שפיצר). ההלוואה נושאת ריבית בשיעור של 10%. תשלומי ההלוואה ישולמו ביום 31.12 של כל שנה.

נדרש: לגבי כל הלוואה רשום-

1. סיווג ההלוואה
2. בניית לוח סילוקין להלוואה
3. פקודות יומן בגין ההלוואה לאורך חייה
4. השפעת ההלוואה על דוחותיו הכספיים של אייל (מאזן, דו"ח רווח והפסד)

שאלה מספר 5

לאחרונה נטל דני, יזם צעיר ומוכשר, הלוואה לצורך הקמת רשת חנויות אופטיקה. בכוונתו של להציע שירותי אופטיקה בחנויות, במקביל עיסוי רגליים. לדבריו, בדרך זו: "אתה גם משפר את הראייה, וגם משפר את איכות החיים".

חיש מהר ניגש דני לסניף הבנק הקרוב לביתו, וביקש ללוות סכום של 100,000 שקלים לטובת הקמת העסק. דני נדהם לשמוע מפקידת הקבלה ש"ניתן לקבל עוד היום 100,000 שקלים, אך סכום זה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן"

דני החליט לנסות את מזלו בסניף בנק אחר, שם הסכימו להלוות לו את אותו סכום, אך "סכום ההלוואה יהיה צמוד לשער החליפין של הדולר".

נדרש:

1. מהי "הצמדה" בהקשר של קבלת הלוואה ולשם מה היא משמשת
2. כיצד "מצמידים"

דני החליט לבחור בהלוואה מספר 1: הלוואה הצמודה למדד המחירים לצרכן.

נדרש:

1. מהי הסוגיה העולה בהקשר להצמדה למדד המחירים לצרכן (מדד בגין, מדד ידוע)
2. הסבר כיצד "מצמידים" למדד לפי שיטת מדד בגין לעומת שיטת מדד ידוע

שאלה מספר 6

יואל משולם התמנה לאחרונה למשרה בכירה בפירמת נוחי-לנד. הפירמה לקחה בעבר המון הלוואות כדי לממן סדרת רכישות של חברות בשוק ההון הישראלי.

יואל מתלבט כיצד על החברה להציג את הוצאות המימון אשר יופיעו בדוחותיה הכספיים בגין ההלוואות אשר היא קיבלה בעבר.

חלק מן ההלוואות שלקחה נוחי-לנד הן הלוואות צמודות מדד: שער הדולר או מדד המחירים לצרכן. חלק אחר מן ההלוואות כלל אינן צמודות למדד.

נדרש:

1. מהו ההבדל באשר להוצאות מימון בגין הלוואה אשר צמודה למדד מסוים והלוואה

שאינה צמוד כלל לאף מדד?

2. כאשר לפניך הלוואה צמודת מדד, כיצד יחושבו הוצאות המימון?

שאלה מספר 7

חברת "יובב השובב" קיבלה הלוואה מבנק לאומי כדלקמן:

ההלוואה התקבלה ביום 01.01.2011. סכום ההלוואה 100,000 שקלים והיא נושאת ריבית שנתית של 5%. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד ביום 31.12.2014. עד למועד פירעון קרן ההלוואה, החברה תשלם את מרכיב הריבית מידי 31.12.

ההלוואה צמודה לשער הדולר

להלן נתונים לגבי שער הדולר בתקופות שונות:

שער הדולר	תאריך
4	01.01.2011
4.5	31.12.2011
5	31.12.2012

נדרש:

1. חשב את הוצאות המימון אשר תציג חברת יובב השובב בדוחותיה הכספיים בשנים 2011-2012

2. באיזה סכום תוצג ההתחייבות בגין ההלוואות בתאריכים 31.12.2011 ו- 31.12.2012?

הבחן בין שיטת העבודה לפי הדרך "הרגילה" לחישוב הוצאות מימון והדרך המקוצרת

שאלה מספר 8

לאחר שסיים את שהותו באי, החליט ג'ק שפרד להקים עסק לחילוץ אנשים אבודים מאיים. ג'ק פנה לסניף הבנק הקרוב לביתו, שם סוכמו תנאי ההלוואה: ההלוואה התקבלה ביום 01.01.2011. סכום ההלוואה 100,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר ב- 4 תשלומי קרן שווים, ביום 31.12 של כל שנה, החל מה- 31.12.2011. ההלוואה נושאת ריבית בסך 5% המשולמת ביחד עם תשלומי הקרן.

הלוואה צמודה לשער הדולר.

להלן נתונים לגבי שער הדולר בתקופות שונות:

שער הדולר	תאריך
4	01.01.2011
4.5	31.12.2011
5	31.12.2012

נדרש:

- חשב את הוצאות המימון אשר תציג חברת יובב השובב בדוחותיה הכספיים בשנים 2011-2012
- באיזה סכום תוצג ההתחייבות בגין ההלוואות בתאריכים 31.12.2011 ו- 31.12.2012?

הבחן בין שיטת העבודה לפי הדרך "הרגילה" לחישוב הוצאות מימון והדרך המקוצר

שאלה מספר 9

ביום 01 ביולי 2006 התקבלה הלוואה לא צמודה בסך 200,000 שקלים, להחזר במשך 4 שנים ביום 01 ביולי כל שנה, החל מיום 01 יולי 2007. הריבית בשיעור של 12% משלמת ביחד עם החזר ההלוואה, מידי שנה.

מהי יתרת ההתחייבות השוטפת בגין ההלוואה (חלויות שוטפות וריבית לשלם) כפי שתוצג במאזן ליום 31 בדצמבר 2006?

50,000	א.
59,000	ב.
62,000	ג.
68,000	ד.
100,000	ה.

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

שאלה מספר 10

חברת "הילדים" בע"מ (להלן - "החברה") עוסקת בייצור ושיווק של משחקי יצירה לילדים. החברה הוקמה ביום 1 במאי 2008. לצורך מימון הפעילות של החברה, החליטה החברה ביום הקמתה לקחת הלוואה מבנק ההלוואות. להלן נתונים על ההלוואה שנקחה:

- * ההלוואה הינה בסכום של 2,500,000 ש"ח.
- * ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן (מדד ידוע).
- * ההלוואה נושאת ריבית שנתית בשיעור של 5% צמודה אף היא למדד הידוע.
- * הריבית תשולם בתום כל שנה, החל מיום 30 באפריל 2009.
- * יש להניח ריבית לתקופות קצרות משנה הינה ריבית פשוטה.
- * ההלוואה תיפרע בתשלום אחד ביום 30 באפריל 2010.

להלן נתונים לגבי מדדים רלוונטיים:

<u>מדד</u>	<u>תאריך</u>
97	03/2008
98	04/2008
101	05/2008
102	11/2008
104	12/2008
102	03/2009
110	04/2009
108	05/2009
105	11/2009
107	12/2009

כיצד תוצג ההלוואה במאזן החברה ביום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

- א. 2,500,000
- ב. 2,551,020
- ג. 2,577,320
- ד. 2,628,866
- ה. 2,680,412

מהן הוצאות המימון, כפי שיופיעו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31

בדצמבר 2009 (בש"ח) ?

א. 131,443

ב. 211,340

ג. 304,639

ד. 400,217

ה. 404,309

שאלה מספר 11

חברת "עומר" בע"מ קיבלה הלוואה מהבנק ביום 1 בינואר 2009. ההלוואה תיפרע בארבעה תשלומים שנתיים שווים של קרן וריבית, בסך של 45,000 ש"ח כל אחד, אשר ישולמו בסוף כל שנה (על פי לוח שפיצר). ההלוואה אינה צמודה ונושאת ריבית שנתית בשיעור של 10% המשולמת בעת תשלום הקרן.

מהי יתרת ההלוואה כפי שתופיע במאזן ליום 31 בדצמבר 2009 (בש"ח)?

- א. 94,644
- ב. 111,908
- ג. 122,644
- ד. 128,380
- ה. 142,644

מהו סכום התשלום בגין החזר קרן ההלוואה בתאריך 31 בדצמבר 2010 (בש"ח)?

- א. 33,736
- ב. 33,809
- ג. 37,190
- ד. 40,909
- ה. 45,000

לכמה מסתכמות הוצאות המימון בגין ההלוואה שיירשמו בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (בש"ח)?

- א. 7,810
- ב. 9,169
- ג. 11,191
- ד. 11,810
- ה. 12,269

שאלה מספר 12

חברת "יוספה" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2007. באותו יום גייסה החברה הלוואה מהבנק בסכום של 1,000,000 ש"ח לצורך מימון פעילותה.

להלן תנאי ההלוואה:

- ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן.
- ההלוואה נושאת ריבית שנתית פשוטה בשיעור של 6% , צמודה אף היא למדד. הריבית תשולם בכל חצי שנה, ביום 30 ביוני וביום 1 בינואר, החל מיום 30 ביוני 2007.
- ההלוואה תיפרע בחמישה תשלומים חצי שנתיים שווים, בכל 30 ביוני ובכל 1 בינואר, החל מיום 30 ביוני 2007.

להלן מדדים רלוונטיים:

<u>מדד</u>	<u>תאריך</u>
100	1.1.07
110	30.6.07
121	31.12.07
121	1.1.08
125	30.6.08
130	31.12.08
130	1.1.09
150	30.6.09

מהו סכום הוצאות המימון בגין ההלוואה, כפי שיופיעו בדוח רווח והפסד של חברת "יוספה" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (בש"ח)?

א. 62,040

ב. 117,040

ג. 133,000

ד. 188,000

ה. 250,040

מהי יתרת החלויות השוטפות הקשורות בהלוואה, כפי שיופיעו במאזני חברת "יוספה" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

א. 200,000

ב. 260,000

ג. 400,000

ד. 520,000

ה. 560,000

שאלה מספר 13

חברת המגשימים בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2009. ביום הקמתה חברה החליטה החברה לבקש מימון מבנק "הממנים" (להלן: "הבנק"). לאחר בדיקת מסמכי החברה, החליט הבנק לאשר את ההלוואה בתנאים הבאים:

סכום ההלוואה שאושרה	580,000 ₪
הצמדות	ההלוואה צמודה לשער החליפין של האירו
ריבית	ההלוואה נושאת ריבית שנתית פשוטה צמודה לשער החליפין של האירו. הריבית משולמת כל חצי שנה בתאריך 30/06 ו- 01/01 החל מיום 30/06/09
מועד פירעון קרן ההלוואה	ההלוואה תיפרע בשני תשלומי קרן שווים בתאריכים 30/06/11 ו- 30/06/13

להלן נתונים נבחרים של שערי החליפין של האירו (להלן – "שע"ח"):

שע"ח	תאריך	שע"ח	תאריך
4.5	30/06/11	5.1	01/01/09
4.3	31/12/11	5.3	30/06/09
4.4	01/01/12	5.5	31/12/09
4.5	30/06/12	4.93	31/12/10
4.55	31/12/12	4.98	01/01/11

בהינתן כי הוצאות המימון לשנת 2009 הסתכמו לסך של 94,600 ₪, מהו שיעור הריבית השנתית על ההלוואה?

- א. 62,040
- ב. 117,040
- ג. 133,000
- ד. 188,000
- ה. 250,040

בהינתן כי שיעור הריבית השנתית על ההלוואה הינו 9%, מהן יתרות ההלוואה והריבית לשלם ליום 31 בדצמבר 2011 (בש"ח)?

ריבית לשלם	הלוואות לזמן ארוך	
11,003	244,510	א.
5,691	252,510	ב.
8,891	290,000	ג.
6,141	244,510	ד.
11,003	252,941	ה.

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

בהינתן כי שיעור הריבית על ההלוואה הינו 6%, לכמה מסתכמות הוצאות המימון לשנת 2010 (בש"ח)?

- א. 14,216
- ב. 15,609
- ג. 29,825
- ד. 30,995
- ה. 31,215

שאלה מספר 14

חברת "עומר" בע"מ הוקמה ביום 01 בינואר 2007. ביום הקמתה נטלה חברת "עומר" בע"מ הלוואה בסך 600,000 ₪. להלן תנאי הלוואה:

הלוואה תוחזר ב- 10 תשלומי קרן רבעוניים שווים, החל מיום 31 במרץ 2007.

הלוואה נושאת ריבית שנתית פשוטה, המשולמת על יתרת הקרן הבלתי מסולקת, ביחד עם תשלומי הקרן (לוח סילוקין רגיל).

קרן הלוואה והריבית צמודים למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים בדבר מדד המחירים לצרכן::

<u>מדד</u>	<u>תאריך</u>
100	01/01/07
102	31/03/07
105	30/06/07
103	30/09/07
104	31/12/07

מהי הריבית השנתית הנקובה על הלוואה, אם ידוע כי ביום 30 בספטמבר 2007 שילמה חברת "עומר" בע"מ סכום של 71,688 ₪ בגין קרן וריבית (באחוזים)?

- א. 8%
- ב. 8.5%
- ג. 9%
- ד. 9.5%
- ה. 10%

בהנחה כי הריבית השנתית הנקובה על הלוואה הינה 10%, מה יהיה סך התשלומים במזומן של חברת "עומר" בע"מ, בגין קרן וריבית במהלך שנת 2007 (בש"ח)?

- א. 301,155
- ב. 320,788
- ג. 340,990
- ד. 361,200
- ה. 362,956

שאלה מספר 15

חברת "הנסיכים" בע"מ (להלן – החברה) הוקמה ביום 01 בינואר 2009. ביום הקמתה נטלה החברה הלוואה מהבנק בכדי לממן את פעילותה. בהתאם לדרישת הבנק, שיעבדה החברה את מבנה הייצור המשמש אותה בפעילות השוטפת. להלן נתונים נבחרים:

שווי הנכס המשועבד הלוואה מאושרת 900,000 ₪
90% משווי הנכס המשועבד

על מנת לפזר את הסיכון, החליטה החברה על תמהיל ההלוואות הבא:

<u>ריבית שנתית</u>	<u>הצמדה</u>	<u>מסלול</u>	<u>% תמהיל</u>	<u>הלוואה מספר</u>
פריים מינוס 0.7%	ללא	פריים	50%	א
3.4%	מדד המחירים לצרכן	ריבית קבועה	50%	ב

<u>שתי ההלוואות ניטלו לתקופה של 5 שנים</u>	<u>תקופת הלוואה</u>
הלוואה מספר 1 – קבוע תשלומים שווים של קרן וריבית (לוח סילוקין שפיצר) החל מיום 31 בדצמבר 2009	אופן הפירעון
הלוואה מספר 2 – תשלומי קרן שווים (לוח סילוקין רגיל) החל מיום 31 בדצמבר 2009	

להלן נתונים נבחרים של הפריים ומדד המחירים לצרכן:

<u>פריים</u>	<u>מדד המחירים לצרכן</u>	<u>תאריך</u>
3%	100	01/01/09
3%	115	31/12/09
3%	120	31/12/10
3%	125	31/12/11
3%	127	31/12/12
3%	130	31/12/13

מהן סך הוצאות המימון שתרשום החברה בדוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 בגין הלוואה מספר 1 (בש"ח)?

- א. 7,536
- ב. 9,315
- ג. 23,085
- ד. 28,085
- ה. 28,369

מהן סך הוצאות המימון שתרשום החברה בדוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 בגין הלוואה מספר 2 (בש"ח)?

- א. 10,328
- ב. 12,150
- ג. 22,478
- ד. 30,328
- ה. 36,293

מהי יתרת ההתחייבות בגין שתי הלוואות, כפי שתופיע במאזן ליום 31 בדצמבר 2010 (בש"ח)?

- א. 86,674
- ב. 187,595
- ג. 197,175
- ד. 233,849
- ה. 339,175

אג"ח נפרע בתשלום אחד

שאלה מספר 1

דניאל ליפשיץ משמש מספר שנים כמנכ"ל חברת "ברסה". לאחרונה, שכנע דניאל את דירקטוריון החברה כי "מי שלא מתרחב – מת". בהתאם להמלצה, החליטה החברה להתרחב ולפעול בזירות נוספות בהם לא פעלה בעבר. על מנת לממן את הרכישה החליטה החברה להנפיק אג"ח.

החברה משוכנעת כי היא חברה יציבה וטובה, ועל כן היא מציעה ריבית בסך 5% בגין האג"ח שהיא מנפיקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 1,000 שקלים, אשר תיפרע בעוד כ- 3 שנים.

סוחרי הבורסה בתל אביב, החוששים מכך שהחברה בוחרת להתרחב לזירות שאינה מכירה, מעוניינים בריבית גבוהה יותר בגין האג"ח, שכן לדעתם ריבית של 7% משקפת נכון יותר את הסיכון שבמתן הלוואה לחברה. הנח כי ריבית סוחרי הבורסה היא ריבית השוק.

נדרש:

1. מדוע נדרשת חברת "ברסה" לשלם ריבית כאשר היא מנפיקה איגרות חוב?
2. מבלי לבצע חישובים, האם החברה תקבל 1,000 שקלים, יותר מ- 1000 שקלים או פחות מ- 1000 שקלים בגין ההנפקה?
3. חשב את תמורת ההנפקה והסבר את ההיגיון הכלכלי בתמורה שהתקבלה.
4. הנח כעת כי ריבית השוק שנקבעה על ידי הסוחרים הינה בשיעור של 3%. בצע מחשב את החישוב בסעיף 4 וענה על השאלה.

שאלה מספר 2

מנה שלושה סוגים שונים של איגרת חוב המוכרות לך. מהו ההבדל בין סוגים שונים של איגרות חוב?

שאלה מספר 3

לאחר שסווגנו אג"ח (לפי עץ ההחלטות) כאג"ח אשר נפרע בתשלום אחד, ועד למועד הפירעון לנו תשלומים קבועים של ריבית, אנו נדרשים לבצע חישובים שונים בנוגע לאג"ח: חישוב תמורת הנפקת האג"ח, חישוב הוצאות מימון בגין האג"ח וחישוב האופן שבו האג"ח מוצג בספרי החברה.

נדרש א'

1. מהי הפונקציה במחשבון הפיננסי אשר תסייע לנו לבצע חישובים בנוגע לאג"ח מסוג זה?
2. קבע לגבי כל אחת מהסימונים הבאים מה הוא מייצג בעת שימוש במחשבון הפיננסי: N, I, PV, PMT, FV

להלן אג"ח א' ואג"ח ב':

אג"ח א': הונפק על ידי חברת EZ100 ביום 30.06.2009. הערך העתידי של האג"ח הוא 1,500 שקלים, והוא ישולם ביום 30.06.2013. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%, בעוד שריבית השוק לאג"ח דומות לאג"ח א' הינה 10%.

אג"ח ב': הונפק על ידי חברת GOOL ביום 01.01.2010. האג"ח תיפרע בעוד כ- 3 שנים. ריבית השוק ליום ההנפקה הינה 2%, בעוד שהריבית המשולמת על ידי החברה הינה בשיעור של 3%. הערך הנקוב של האג"ח הינו 2,000 שקלים.

נדרש ב'

1. בנה את תזרים המזומנים הצפוי מן אג"ח א' ואג"ח ב'
2. חשב את תמורת הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'
3. רשום פקודת יומן מתאימה בגין הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.

שאלה מספר 4נדרש א'

- הסבר בקצרה מהו "ניכיון/פרמיה" ומתי הוא נוצר
- האם תמיד נוצר ניכיון או פרמיה?

נדרש ב'

אייל בן דויד, סטודנט חכמולוג במכללה למנהל, חשב על רעיון מבריק: אתר אינטרנט אליו אנשים מרחבי העולם יוכלו להירשם: הם יעלו תמונות, יספרו לחברים שלהם איך עובר עליהם היום ואף ישוחחו בצ'אט אחד עם השני. למעשה, ייתכן שהם ינצלו את הפלטפורמה הזאת כדי לנסות להשיג דייטים (למרות שאף אחד לא מודה שזה בעצם כל הקטע).

אייל החליט לצאת להנפקת אג"ח בבורסה בתל אביב: אייל מציע לשלם בעוד 10 שנים סכום של 100,000 שקלים. עד לאותו יום בעוד 10 שנים, אייל מוכן לשלם ריבית קבועה של 5%. מכיוון שהרעיון של אייל מקורי ביותר, ריבית השוק אשר הייתה מבוקשת בגין ההלוואה לאייל הסתכמה ל- 2% בלבד.

מכיוון שלאייל אין מיומנות פיננסית, הוא נדרש לשלם לרואה חשבון ולעורך דין שייעצו לו בנוגע לעסקת ההנפקה סכום של 10,000 שקלים.

נדרש:

- א. מהן הוצאות הנפקת אג"ח?
- ב. מהי השפעת הוצאות הנפקה על ספרי המנפיק ביום ההנפקה?
- ג. רשום פקודות יומן ליום ההנפקה כפי שבוצעה על ידי אייל
- ד. מהי הריבית אשר תשמש אותנו לחישובים בהמשך התרגיל?

שאלה מספר 5נדרש א'

חברת "הברון" הנפיקה אג"ח ערך נקוב בסך של 10,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. האג"ח ייפדה בעוד כ- 3 שנים, ועד אותו יום החברה משלמת בכל שנה את הריבית.

הנחה א' = ריבית השוק הינה 3%

הנחה ב' = ריבית השוק הינה 7%

לחברה התהוו הוצאות הנפקה בסכום של 90 שקלים.

נדרש:

1. רשום פקודת יומן ליום ההנפקה
2. חשב ריבית אפקטיבית חדשה בגין האג"ח ליום ההנפקה

נדרש ב'

חברה "הנדיב הידוע" בחרה להנפיק אג"ח סדרה א' בבורסה בתל אביב. לא התהוו לחברה הוצאות הנפקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 50,000 שקלים, נושא ריבית נקובה של 5%. קרן האג"ח תיפרע בתשלום אחד בעוד כ- 4 שנים. ההנפקה בוצעה בניכיון של 3,000 שקלים.

נדרש:

1. ללא ביצוע חישובי עזר, האם ריבית השוק ליום ההנפקה נמוכה, גבוהה או שווה ל- 5%?
2. מה הייתה ריבית השוק בגין אג"ח סדרה א' ביום הנפקת האג"ח?

נדרש ג'

חברת "המזללה למנהל" מספקת אוכל איכותי ובמחיר מוזל לסטודנטים במכללה למנהל. ביום 01 בינואר 2009 הנפיקה החברה 400,000 ערך נקוב אג"ח. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 6% והיא משולמת מידי 31.12 של כל שנה, עד למועד פירעון הקרן בעוד כ- 4 שנים.

החברה שילמה לרואה החשבון אשר טיפל בהנפקה סכום של 22,029 שקלים בגין הסיוע המקצועי אשר הגיש לחברה במסגרת ההנפקה.

ההנפקה בוצעה בפרמיה של 7,010 שקלים.

נדרש:

1. מהי הריבית האפקטיבית המגולמת בהנפקה (כולל הוצאות הנפקת האג"ח)?
2. מהי ריבית השוק ליום ההנפקה (ללא התחשבות בהוצאות הנפקת האג"ח)?
3. רשום פקודות יומן ליום ההנפקה

שאלה מספר 6

דני ודנית הינם סטודנטים מצטיינים במכללה למנהל. השניים, על אף שהם לומדים הסמסטר את הקורס יסודות החשבונאות א', החליטו להתחיל ללמוד לבחינה בקורס יסודות החשבונאות ב'.

במהלך לימוד הנושא "אג"ח", התעוררה מחלוקת קשה בין השניים.

דני: "אני לא מבין את התרגיל הזה. חסר פה נתונים לגבי ריבית השוק בכל תאריך מאזן. הרי זה ברור שבכל תאריך מאזן אנחנו צריכים לחפש מחדש את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים של האג"ח באמצעות ריבית השוק לאותו יום, ולהציג התחייבות בסכום זה".

דנית: "אני ממש לא מסכימה! אנחנו עושים שימוש בריבית השוק אך ורק ביום ההנפקה. לאחר מועד ההנפקה, לא מעניין אותנו יותר מהי ריבית השוק לאותו יום. אנחנו בכל מקרה מציגים את ההתחייבות בגין אג"ח לפי ריבית השוק ביום ההנפקה"

דני: "אוקי, אני מבין. אבל כשאת אומרת "ריבית השוק" ביום ההנפקה – את מתכוונת לריבית השוק או לריבית השוק הכוללת הוצאות הנפקה. נדמה לי שזה מכונה "ריבית אפקטיבית".

דנית: "נו באמת דני. זו שאלה ממש טיפשית!"

נדרש: חווה דעתך הדיון של דני ודנית.

שאלה מספר 7נדרש א'

דני, אנליסט צעיר בבית השקעות מפורסם, החל לאחרונה לסקור את דוחותיה הכספיים של חברת "U4TARGET". דני נתקל בסעיף בשם הוצאות מימון.

נדרש:

1. כיצד הוצאות מימון מקבלות ביטוי בדו"ח רווח והפסד?
2. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב שאינה צמודה?
3. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב צמודה למדד מסוים?

נדרש ב'

חברת "אדוני השופט" הוקמה ביום 01.01.2010. ביום הקמת הנפיקה החברה אג"ח מסדרה א' ואג"ח מסדרה ב'.

אג"ח סדרה א'

ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%. ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ביום 31.12.2012. האג"ח אינה צמודה למדד כלשהי.

אג"ח סדרה ב'

ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%. ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ביום 31.12.2012. האג"ח צמודה למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים:

100	01.01.2010
105	31.12.2010

נדרש:

1. רשום פקודות יומן ליום הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
2. מהן הוצאות המימון שיירשמו בדו"ח רווח והפסד של החברה בגין אג"ח א' ואג"ח ב'. רשום פקודות יומן מתאימות בגין הוצאות המימון.
3. אילו היית נדרש להמשיך את התרגיל לשנה נוספת, מה היה עליך לעשות על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנה זו?
4. נניח והיית נדרש לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012 (שים לב כי התרגיל התחיל בשנת 2010). כיצד היית עושה זאת? האם היית צריך לערוך חישובים לשנת 2010 ו-2011 על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012?

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

שאלה מספר 8

לאחרונה, פרסמה חברת תנובה את דוחותיה הכספיים. בכתבה בנושא "שוק החלב – לאן?" ניתן הכלכלן יובל בן-זהב את החברה, וקבע כי "ההון הזר מכביד על החברה: כיצד תנובה תמצא מזומנים להחזיר אג"ח בסכום של 10,000,000 שקלים אותו לוותה. סכום זה מופיע במאזן החברה כהתחייבות ומטריד מאוד".

נדרש א'

1. כיצד מחושב סכום ההתחייבות בגין אג"ח בספרי החברה
2. האם התחייבות בגין אג"ח מסווגת כהתחייבות לזמן ארוך או כהתחייבות שוטפת (התחייבות לזמן קצר) במאזן החברה?

נדרש ב'

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה א' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. האג"ח ייפרע ביום 31.12.2015.

להלן נתונים לגבי ריבית השוק לאג"ח דומות לזו שהונפקה על ידי חברת תנובה:

8%	01.01.2006
9%	31.12.2006
7%	31.12.2010
6%	31.12.2014

נדרש: כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים –

1. 31.12.2006
2. 31.12.2010
3. 31.12.2014

נדרש ג'

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה ב' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. האג"ח ייפרע ביום 31.12.2015. האג"ח צמוד למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים נוספים:

<u>מדד המחירים לצרכן</u>	<u>ריבית שוק, אג"ח סדרה ב'</u>	
100	8%	01.01.2006
105	9%	31.12.2006
111	7%	31.12.2010
113	6%	31.12.2014

נדרש: כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים –

1. 31.12.2006

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

2. 31.12.2010

3. 31.12.2014

נדרש ד'

כיצד הייתה משתנה תשובתך לנדרשים ב' וג' במידה ולחברת תנובה היו הוצאות הנפקה בעקבות ההנפקה?

שאלה מספר 9

חברת "בידי-בום" החליטה להנפיק אג"ח בבורסה בלונדון. ביום 01.01.1992 החברה הנפיקה אג"ח שערכו הנקוב 250,000 שקלים, אשר נושא ריבית בסך 10%. האג"ח ייפרע בעוד כ- 10 שנים. ליום ההנפקה, הריבית בשוק לאג"ח דומות הייתה 5%.

חשב החברה קבע כי החברה תשלם את הריבית ביום ה- 01.01 של כל שנה, ולא ביום 31.12. בדרך זו, סבור חשב החברה, התשלום של הריבית לא יקבל ביטוי בשנה הראשונה כלל, אלא רק החל מהשנה השנייה. לדבריו, דבר זה יציג את תוצאות החברה בשנת 92 באור חיובי.

נדרש:

1. חווה דעתך על דבריו של חשב החברה
2. רשום פקודות יומן לתאריכים 01.01.1992, 31.12.1992 ו- 01.01.1993 בגין הנפקת האג"ח על ידי חברת "בידי-בום"
3. כיצד יוצג האג"ח במאזן החברה ליום 31.12.1992 ומהי השפעתו על דו"ח רווח והפסד לשנת 92?

שאלה מספר 10

בעת המשבר הכלכלי של שנת 2008, חברות רבות רכשו איגרות חוב שהונפקו על ידיהם בעבר. החברות ניצלו את המחיר הנמוך של אגרות החוב על מנת לרשום רווח חשבונאי נאה מפדיון מוקדם של איגרות החוב.

נדרש א'

1. מהו פדיון מוקדם של אג"ח?
2. מדוע נוצר רווח או הפסד כתוצאה מפדיון מוקדם של אג"ח?
3. כיצד ניתן לדעת, ללא חישובים מוקדמים, האם נוצר רווח או הפסד הון בעת פדיון מוקדם?
4. כיצד רווח או הפסד מפדיון מוקדם נרשם בדוחות הכספיים?
5. מהו סדר העבודה כאשר אנו באים לרשום אירוע של פדיון מוקדם שלא אג"ח?

נדרש ב'

חברת "המגניבים" הנפיקה ביום 01.01.2005 איגרת חוב מסדרה א' בבורסה בתל אביב. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,500 שקלים, והריבית הנקובה על גבי האג"ח 3%. האג"ח ייפרע בעוד כ- 5 שנים. תשלומי האג"ח משולמים מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2005 להלן נתונים לגבי ריבית השוק של אג"ח מסדרה א' לתאריכים שונים:

תאריך	ריבית שוק
01.01.2005	3%
31.12.2005	10%
31.12.2006	1%

- הנחה א': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2005
- הנחה ב': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה ב' ביום 31.12.2006

נדרש:

1. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם? הבחן בין הנחה א' והנחה ב'
2. חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם. הבחן בין הנחה א' והנחה ב'.

שאלה מספר 11

חברת "המגניבים" הנפיקה ביום 01.01.2005 איגרת חוב מסדרה א' בבורסה בתל אביב. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,500 שקלים, והריבית הנקובה על גבי האג"ח 3%. האג"ח ייפרע בעוד כ- 5 שנים. תשלומי האג"ח משולמים מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2005. האג"ח צמוד למדד המחירים לצרכן. להלן נתונים נוספים:

<u>ממד המחירים</u>	<u>ריבית שוק</u>	<u>תאריך</u>
<u>לצרכן</u>		
100	4%	01.01.2005
110	10%	31.12.2005

החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2005

נדרש:

1. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם?
2. חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם.

שאלה מספר 12

חברת "דין-דון" הנפיקה ביום 01.01.2010 אג"ח סדרה א' 1,000 שקלים ערך נקוב, נושא ריבית נקובה בסך 10%. האג"ח ייפדה ביום 31.12.2013. נכון ליום ההנפקה, ריבית השוק לאג"ח דומות הייתה 5%.

ביום 31.12.2012 (לאחר תשלום הריבית ביום זה), החליט חשב החברה כי "זהו הזמן הנכון לפדות את אג"ח סדרה א'".

מכיוון שלחברה לא היו מזומנים פנויים, החליטה החברה להנפיק אג"ח סדרה ב', אשר תמורתו תשמש לפדיון אג"ח סדרה א'. אג"ח סדרה ב' ייפדה בעוד כ- 3 שנים.

<u>אג"ח סדרה ב'</u>	<u>אג"ח סדרה א'</u>	<u>תאריך</u>
-	5%	01.01.2010
6%	8%	31.12.2012
	7%	31.12.2013

נדרש:

1. הסבר באופן כללי מהו הליך של "החלפת אג"ח באג"ח"
2. מהו הסכום אשר גויס על ידי הנפקת אג"ח סדרה ב'?
3. מהי הבעיה בחישוב הערך הנקוב של אג"ח סדרה ב' וכיצד פותרים בעיה זו? – חשב ערך נקוב אג"ח סדרה ב'.

שאלה מספר 13

חברת "אדון שוקו" הנפיקה ביום 01.01.2008 800,000 ע.ג.אג"ח העומדת לפירעון ביום 31.12.2012.

אגרות החוב נושאות ריבית נקובה בשיעור של 6% לשנה. הריבית משולמת מידי 31.12, החל מיום 31.12.2008. תשלומי האג"ח צמודים למדד המחירים לצרכן.

החברה שילמה עמלות לבורסה בסך 36,594 בגין הנפקת האג"ח.

להלן נתונים נוספים:

<u>ריבית שוק שנתית על אג"ח בעלות סיכון ומועד פירעון</u>	<u>מדד המחירים לצרכן</u>	<u>תאריך</u>
<u>דומה</u>		
4%	100	01.01.2008
8%	110	31.12.2008
11%	115	31.12.2009
3%	116	31.12.2010
5%	120	31.12.2011
7%	121	31.12.2012

גדרש:

1. רשום פקודות יומן להנפקת האג"ח
2. רשום פקודות יומן בשנת 2008 וכן את השפעת האג"ח על מאזן החברה ליום 31.12.2008
3. מהן הוצאות המימון של החברה לשנת 2010?
4. באיזה סכום יוצג האג"ח בספרי החברה בשנת 2011?

שאלה מספר 14

ביום 1 בינואר 2006 הנפיקה חברת "ירון" בע"מ (להלן - החברה) 500,000 ש"ח ע.ג. אג"ח סדרה א', העומדות לפירעון בתשלום אחד, ביום 31 בדצמבר 2010. איגרות החוב נושאות ריבית שנתית נקובה בשיעור של 6%. הריבית משולמת ביום 31 בדצמבר בכל שנה, החל מיום 31 בדצמבר 2006. קרן האג"ח והריבית צמודות במלואן לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן. הוצאות הנפקת האג"ח הסתכמו ל- 42,148 ש"ח והן מופחתות בשיטת הריבית בהתאם להוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 32.

ביום 31 בדצמבר 2009 פדתה החברה בפדיון מוקדם את אג"ח סדרה א' תמורת שווייה ההוגן. ביום 31 בדצמבר 2009 הנפיקה החברה אג"ח סדרה ב' במטרה לממן את הפדיון של האג"ח מסדרה א' ואת הוצאות ההנפקה של האג"ח מסדרה ב' אשר הסתכמו ל- 27,572 ש"ח.

אג"ח סדרה ב' נושאת ריבית שנתית בשיעור של 5%, הריבית משולמת בכל שנה החל מיום 31 בדצמבר 2010. קרן האג"ח תיפרע בתשלום אחד ביום 31 בדצמבר 2015. הקרן והריבית אינן צמודות. התמורה שהתקבלה מהנפקת אג"ח מסדרה ב' תאמה במדויק את הסכום הנדרש לפדיון אג"ח סדרה א' ולהוצאות ההנפקה בגין האג"ח סדרה ב'.

הניחו כי:

- החברה מפחיתה את הפרמיה/ניכיון והוצאות ההנפקה בשיטת הריבית האפקטיבית.
- החברה צוברת ומשלמת ריבית לפי שיטת הריבית הפשוטה.

נתונים נוספים :

<u>תאריך</u>	<u>מדד המחירים לצרכן</u>	<u>ריבית שוק אג"ח סדרה א'</u>	<u>ריבית שוק אג"ח סדרה ב'</u>
01.01.2006	100	5%	-
31.12.2006	107	7%	-
01.01.2009	107	7%	-
01.03.2009	110	8%	-
30.06.2009	117	6%	-
31.12.2009	116	7%	5.4
31.12.2010	120	7%	-

-
1. מהי התמורה אשר התקבלה בגין הנפקת אג"ח סדרה ב'?
  2. מהו הערך הנקוב (FV) של האג"ח סדרה ב'?
  3. מהי הריבית האפקטיבית בגין הנפקת אג"ח סדרה ב'?

אגח שנפרע לשיעורין

שאלה מספר 1

דניאל ליפשיץ משמש מספר שנים כמנכ"ל חברת "ברסה". לאחרונה, שכנע דניאל את דירקטוריון החברה כי "מי שלא מתרחב – מת". בהתאם להמלצה, החליטה החברה להתרחב ולפעול בזירות נוספות בהם לא פעלה בעבר. על מנת לממן את הרכישה החליטה החברה להנפיק אג"ח.

ביום 01.01.2010 החליטה החברה להנפיק אג"ח. החברה משוכנעת כי היא חברה יציבה וטובה, ועל כן היא מציעה ריבית בסך 5% בגין האג"ח שהיא מנפיקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 1,000 שקלים, אשר יפרע ב- 4 תשלומי קרן שווים, אשר ישולמו החל מיום 31.12.2010.

סוחרי הבורסה בתל אביב, החוששים מכך שהחברה בוחרת להתרחב לזירות שאינה מכירה, מעוניינים בריבית גבוהה יותר בגין האג"ח, שכן לדעתם ריבית של 7% משקפת נכון יותר את הסיכון שבמתן הלואה לחברה. הנח כי ריבית סוחרי הבורסה היא ריבית השוק.

נדרש:

5. מדוע נדרשת חברת "ברסה" לשלם ריבית כאשר היא מנפיקה איגרות חוב?
6. מבלי לבצע חישובים, האם החברה תקבל 1,000 שקלים, יותר מ- 1000 שקלים או פחות מ- 1000 שקלים בגין ההנפקה?
7. חשב את תמורת ההנפקה והסבר את ההיגיון הכלכלי בתמורה שהתקבלה.
8. הנח כעת כי ריבית השוק שנקבעה על ידי הסוחרים הינה בשיעור של 3%. בצע מחדש את החישוב בסעיף 4 וענה על השאלה.

שאלה מספר 2

מנה שלושה סוגים שונים של איגרת חוב המוכרות לך. מהו ההבדל בין סוגים שונים של איגרות חוב?

שאלה מספר 3

לאחר שסווגנו אג"ח (לפי עץ ההחלטות) כאג"ח אשר נפרע לשיעורין בתשלומים שאינם קבועים, אנו נדרשים לבצע חישובים שונים בנוגע לאג"ח: חישוב תמורת הנפקת האג"ח, חישוב הוצאות מימון בגין האג"ח וחישוב האופן שבו האג"ח מוצג בספרי החברה.

נדרש א'

3. מהי הפונקציה במחשבון הפיננסי אשר תסייע לנו לבצע חישובים בנוגע לאג"ח מסוג זה?
4. קבע לגבי כל אחת מהסימונים הבאים מה הוא מייצג בעת שימוש במחשבון הפיננסי: i , Csh , NPV

להלן אג"ח א' ואג"ח ב':

אג"ח א': הונפק על ידי חברת "שלומפי" ביום 30.06.2009. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,000 שקלים, והוא יוחזר ב- 4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 30.06.2010. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%, והיא מחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה. ריבית השוק לאג"ח בתנאים דומים לאג"ח א' הינה 7%.

אג"ח ב': הונפק על ידי חברת "עזר מציון" ביום 01.01.2010. קרן האג"ח הינה בסכום של 1,500 שקלים, והיא תיפרע ב- 3 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2010. ריבית השוק ליום ההנפקה הינה 2%, בעוד שהריבית המשולמת על ידי החברה הינה בשיעור של 3%.

נדרש ב'

4. בנה את תזרים המזומנים הצפוי מן אג"ח א' ואג"ח ב'
5. חשב את תמורת הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'
6. רשום פקודת יומן מתאימה בגין הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.

שאלה מספר 4נדרש א'

- הסבר בקצרה מהו "ניכיון/פרמיה" ומתי הוא נוצר
- האם תמיד נוצר ניכיון או פרמיה?

נדרש ב'

אייל בן דויד, סטודנט חכמולוג במכללה למנהל, חשב על רעיון מבריק: אתר אינטרנט אליו אנשים מרחבי העולם יוכלו להירשם: הם יעלו תמונות, יספרו לחברים שלהם איך עובר עליהם היום ואף ישוחחו בצ'אט אחד עם השני. למעשה, הם ינצלו את הפלטפורמה הזאת כדי לנסות להשיג דייטיים (למרות שאף אחד לא מודה שזה בעצם כל הקטע).

ביום 01.01.2011 החליט אייל החליט לצאת להנפקת אג"ח בבורסה בתל אביב: קרן האג"ח שאייל מציע הינה בסכום של 10,000 שקלים, והוא מוכן לשלם ריבית קבועה של 5%, המחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה. מכיוון שהרעיון של אייל מקורי ביותר, ריבית השוק אשר הייתה מבוקשת בגין ההלוואה לאייל הסתכמה ל- 2% בלבד. קרן האג"ח תיפרע ב- 4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2011.

מכיוון שלאייל אין מיומנות פיננסית, הוא נדרש לשלם לרואה חשבון ולעורך דין שייעצו לו בנוגע לעסקת ההנפקה סכום של 100 שקלים.

נדרש:

- מהן הוצאות הנפקת אג"ח?
- מהי השפעת הוצאות הנפקה על ספרי המנפיק ביום ההנפקה?
- רשום פקודות יומן ליום ההנפקה כפי שבוצעה על ידי אייל
- מהי הריבית אשר תשמש אותנו לחישובים בהמשך התרגיל?

שאלה מספר 5נדרש א'

ביום 01.01.2006 הכריזה חברת "הבררן" על הנפקת אג"ח בערך נקוב בסך של 12,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. קרן האג"ח תיפרע ב- 4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2006.

הנחה א' = ריבית השוק הינה 3%

הנחה ב' = ריבית השוק הינה 7%

לחברה התהוו הוצאות הנפקה בסכום של 90 שקלים.

נדרש:

1. רשום פקודת יומן ליום ההנפקה
2. חשב ריבית אפקטיבית חדשה בגין האג"ח ליום ההנפקה

נדרש ב'

ביום 31.03.2002 חברת "הנדיב הידוע" בחרה להנפיק אג"ח סדרה א' בבורסה בתל אביב. לא התהוו לחברה הוצאות הנפקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 50,000 שקלים, נושא ריבית נקובה של 5%. קרן האג"ח תיפרע ב- 4 תשלומי קרן שווים על פני 4 שנים, החל מיום 31.12.2003. ההנפקה בוצעה בניכיון של 3,000 שקלים.

נדרש:

3. ללא ביצוע חישובי עזר, האם ריבית השוק ליום ההנפקה נמוכה, גבוהה או שווה ל- 5%?
4. מה הייתה ריבית השוק בגין אג"ח סדרה א' ביום הנפקת האג"ח?

שאלה מספר 6

דני ודנית הינם סטודנטים מצטיינים במכללה למנהל. השניים, על אף שהם לומדים הסמסטר את הקורס יסודות החשבונאות א', החליטו להתחיל ללמוד לבחינה בקורס יסודות החשבונאות ב'.

במהלך לימוד הנושא "אג"ח", התעוררה מחלוקת קשה בין השניים.

דני: "אני לא מבין את התרגיל הזה. חסר פה נתונים לגבי ריבית השוק בכל תאריך מאזן. הרי זה ברור שבכל תאריך מאזן אנחנו צריכים לחפש מחדש את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים של האג"ח באמצעות ריבית השוק לאותו יום, ולהציג התחייבות בסכום זה".

דנית: "אני ממש לא מסכימה! אנחנו עושים שימוש בריבית השוק אך ורק ביום ההנפקה. לאחר מועד ההנפקה, לא מעניין אותנו יותר מהי ריבית השוק לאותו יום. אנחנו בכל מקרה מציגים את ההתחייבות בגין אג"ח לפי ריבית השוק ביום ההנפקה"

דני: "אוקי, אני מבין. אבל כשאת אומרת "ריבית השוק" ביום ההנפקה – את מתכוונת לריבית השוק או לריבית השוק הכוללת הוצאות הנפקה. נדמה לי שזה מכונה "ריבית אפקטיבית".

דנית: "נו באמת דני. זו שאלה ממש טיפשית!"

נדרש: חווה דעתך הדיון של דני ודנית.

שאלה מספר 7נדרש א'

דני, אנליסט צעיר בבית השקעות מפורסם, החל לאחרונה לסקור את דוחותיה הכספיים של חברת "U4TARGET". דני נתקל בסעיף בשם הוצאות מימון.

נדרש:

1. כיצד הוצאות מימון מקבלות ביטוי בדו"ח רווח והפסד?
2. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב שאינה צמודה?
3. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב צמודה למדד מסוים?

נדרש ב'

חברת "אדוני השופט" הוקמה ביום 01.01.2010. ביום הקמת הנפיקה החברה אג"ח מסדרה א' ואג"ח מסדרה ב'.

- אג"ח סדרה א'

ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%. ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ב- 4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2010. הריבית הנקובה בגין האג"ח מחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה.

- אג"ח סדרה ב'

ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%. ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ב- 4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2010. הריבית הנקובה בגין האג"ח מחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה. האג"ח צמודה למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים:

100	01.01.2010
105	31.12.2010

נדרש:

5. רשום פקודות יומן ליום הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
  6. מהן הוצאות המימון שיירשמו בדו"ח רווח והפסד של החברה בגין אג"ח א' ואג"ח ב'. רשום פקודות יומן מתאימות בגין הוצאות המימון.
  7. אילו היית נדרש להמשיך את התרגיל לשנה נוספת, מה היה עליך לעשות על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנה זו?
  8. נניח והיית נדרש לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012 (שים לב כי התרגיל התחיל בשנת 2010). כיצד היית עושה זאת? האם היית צריך לערוך חישובים לשנית 2010 ו- 2011 על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012?
-

שאלה מספר 8

לאחרונה, פרסמה חברת תנובה את דוחותיה הכספיים. בכתבה בנושא "שוק החלב – לאן?" ניתח הכלכלן יובל בן-זהב את החברה, וקבע כי "ההון הזר מכביד על החברה: כיצד תנובה תמצא מזומנים להחזיר אג"ח בסכום של 10,000,000 שקלים אותו לזוטה. סכום זה מופיע במאזן החברה כהתחייבות ומטריד מאוד".

נדרש א'

1. כיצד מחושב סכום ההתחייבות בגין אג"ח בספרי החברה
2. האם התחייבות בגין אג"ח מסווגת כהתחייבות לזמן ארוך או כהתחייבות שוטפת (התחייבות לזמן קצר) במאזן החברה?

נדרש ב'

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה א' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. קרן האג"ח תיפרע ב- 5 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2006

להלן נתונים לגבי ריבית השוק לאג"ח דומות לזו שהונפקה על ידי חברת תנובה:

8%	01.01.2006
9%	31.12.2006
7%	31.12.2008
6%	31.12.2010

נדרש: כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים –

3. 31.12.2006
4. 31.12.2008
5. 31.12.2010

נדרש ג'

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה ב' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. קרן האג"ח תיפרע ב- 5 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2006. האג"ח צמוד למדד המחירים לצרכן. להלן נתונים נוספים:

<u>מדד המחירים</u>	<u>ריבית שוק, אג"ח</u>	
<u>לצרכן</u>	<u>סדרה ב'</u>	
100	8%	01.01.2006
105	9%	31.12.2006
111	7%	31.12.2008
113	6%	31.12.2010

נדרש: כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים –

31.12.2006 .6

31.12.2008 .7

31.12.2010 .8

נדרש ד'

כיצד הייתה משתנה תשובתך לנדרשים ב' וג' במידה ולחברת תנובה היו הוצאות הנפקה בעקבות ההנפקה?

שאלה מספר 9

חברת "בידי-בום" החליטה להנפיק אג"ח בבורסה בלונדון. ביום 01.01.1992 החברה הנפיקה אג"ח שערכו הנקוב 250,000 שקלים, אשר נושא ריבית בסך 10%. קרן האג"ח תיפרע ב- 5 תשלומי קרן שווים. ליום ההנפקה, הריבית בשוק לאג"ח דומות הייתה 5%.

חשב החברה קבע כי החברה תשלם את תשלומי האג"ח (פירעון קרן ופירעון ריבית) ביום ה- 01.01 של כל שנה, ולא ביום 31.12. בדרך זו, סבור חשב החברה, התשלום של הריבית לא יקבל ביטוי בשנה הראשונה כלל, אלא רק החל מהשנה השנייה. לדבריו, דבר זה יציג את תוצאות החברה בשנת 92 באור חיובי.

נדרש:

1. חווה דעתך על דבריו של חשב החברה
2. רשום פקודות יומן לתאריכים 01.01.1992, 31.12.1992 ו- 01.01.1993 בגין הנפקת האג"ח על ידי חברת "בידי-בום"
3. כיצד יוצג האג"ח במאזן החברה ליום 31.12.1992 ומהי השפעתו על דו"ח רווח והפסד לשנת 92?

שאלה מספר 10

בעת המשבר הכלכלי של שנת 2008, חברות רבות רכשו איגרות חוב שהונפקו על ידיהם בעבר. החברות ניצלו את המחיר הנמוך של איגרות החוב על מנת לרשום רווח חשבונאי נאה מפדיון מוקדם של איגרות החוב.

נדרש א'

1. מהו פדיון מוקדם של אג"ח?
2. מדוע נוצר רווח או הפסד כתוצאה מפדיון מוקדם של אג"ח?
3. כיצד ניתן לדעת, ללא חישובים מוקדמים, האם נוצר רווח או הפסד הון בעת פדיון מוקדם?
4. כיצד רווח או הפסד מפדיון מוקדם נרשם בדוחות הכספיים?
5. מהו סדר העבודה כאשר אנו באים לרשום אירוע של פדיון מוקדם שלא אג"ח?

נדרש ב'

חברת "המגניבים" הנפיקה ביום 01.01.2005 איגרת חוב מסדרה א' בבורסה בתל אביב. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,500 שקלים, והריבית הנקובה על גבי האג"ח 3%.
האג"ח ייפרע ב- 5 תשלומי קרן שווים. תשלומי האג"ח משולמים מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2005

להלן נתונים לגבי ריבית השוק של אג"ח מסדרה א' לתאריכים שונים:

תאריך	ריבית שוק
01.01.2005	3%
31.12.2005	10%
31.12.2006	1%

- הנחה א': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2005
- הנחה ב': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה ב' ביום 31.12.2006

נדרש:

6. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם? הבחן בין הנחה א' והנחה ב'
7. חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם. הבחן בין הנחה א' והנחה ב'.

שאלה מספר 11

החברת "שמופי" הנפיקה ביום 01.01.2000 איגרת חוב בבורסה בסין. הערך הנקוב שלה אג"ח הינו 2,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. הערך הנקוב של האג"ח ייפרע ב- 4 תשלומי קרן שווים, ביום 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2000.

תשלומי האג"ח צמודים למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים נוספים:

<u>מדד המחירים לצרכן</u>	<u>ריבית שוק</u>	<u>תאריך</u>
100	4%	01.01.2000
103	3%	31.12.2000
110	10%	31.12.2001
110	9%	31.12.2002

החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2001

נדרש:

1. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם?
2. חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם.
3. רשום פקודות יומן בגין הפדיון המוקדם של האג"ח.

שאלה מספר 12

חברת "אח שלי גיבור" הנפיקה ביום 01.01.1995 אג"ח סדרה א' בעל ערך נקוב של 100,000 שקלים, אשר ייפדה ב- 5 תשלומי קרן שווים. האג"ח נושא ריבית נקובה בגובה 5%. תשלומי האג"ח (קרן וריבית) ישולמו ביום 31.12 של כל שנה.

ביום 31.12.1996, לאחר תשלום יום זה, החליטה החברה לפדות בפידיון מוקדם את האג"ח.

לחברה אין מזומן פנוי בקופתה, ועל כן היא החליטה בהנפקת אג"ח חדשה, סדרה ב'. תמורת הנפקת האג"ח תשמש לטובת פדיון אג"ח סדרה א'.

להלן נתונים אודות ריבית השוק הנדרשת לאג"ח א' וב' בתאריכים שונים:

<u>ריבית שוק עבור אג"ח דומות לאג"ח סדרה ב'</u>	<u>ריבית שוק עבור אג"ח דומות לאג"ח סדרה א'</u>	<u>תאריך</u>
-	4%	01.01.1995
-	4%	31.12.1995
5%	3%	31.12.1996
6%	4%	31.12.1997
7%	4%	31.12.1998
7%	4%	31.12.1999

נדרש:

1. הסבר באופן כללי מהו הליך של "החלפת אג"ח באג"ח"
2. מהו סכום הכסף אותו גייסה החברה באמצעות הנפקת אג"ח סדרה ב'?
3. חשב את הרווח או ההפסד אשר נוצר מהפידיון המוקדם של אג"ח סדרה א'

שאלה מספר 13

חברת "הקיפוד" בע"מ (להלן – החברה) הוקמה בשנת 2007 ועוסקת בייצור שבבים למחשבים. ביום 01 בינואר 2008 הנפיקה החברה 600,000 ש"ח אגרות חוב צמודות מדד. קרן האג"ח תפרע ב- 4 תשלומים שנתיים שווים החל מיום 31 בדצמבר 2008. הריבית השנתית הנקובה על האג"ח הינה 5%, והיא משולמת כל 31 בדצמבר החל מ- 31 בדצמבר 2008.

הוצאות ההנפקה הסתכמו ל- 40,141 שקלים

להלן נתונים אודות השינויים במדד ובשיעורי ריבית השוק השנתית:

<u>ריבית שנתית להשקעות בסיכון</u>	<u>מדד</u>	<u>תאריך</u>
<u>דומה</u>		
4%	100	01/01/2008
5%	103	31/12/2008
5%	103	01/01/2009
6%	107	31/12/2009
6%	109	31/12/2010
7%	112	31/12/2011

נתונים נוספים:

1. החברה מפחיתה את הפרמיה/ניכיון והוצאות הנפקה בשיטת הריבית האפקטיבית.
2. החברה צוברת ומשלמת ריבית לפי שיטת הריבית הפשוטה.

מהי תמורת הנפקת האג"ח שהתקבלה בחברת קיפוד, לאחר ניכוי הוצאות ההנפקה?

- א. 610,000
- ב. 600,000
- ג. 573,737
- ד. 571,222
- ה. 613,878

מהי יתרת האג"ח הצמודה כפי שתופיע בספרי החברה ביום 31 בדצמבר 2009 (בש"ח)?

- א. 145,618
- ב. 158,654
- ג. 304,721
- ד. 312,196
- ה. 325,570

בהינתן כי שיעור הריבית האפקטיבית להיוון בגין הנפקת אגרות החוב (בהתחשב בניכוי הוצאות ההנפקה) הינו 6%, מהן הוצאות המימון שיכללו בגין האג"ח בדו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

- א. 30,000
  - ב. 30,900
  - ג. 35,400
  - ד. 40,852
  - ה. 53,853
-

שאלה מספר 14

ביום 1 בינואר 2008 הנפיקה חברת "אמה" בע"מ, אג"ח בערך נקוב של 800,000 ש"ח. האג"ח תיפרע במועדים הבאים:

400,000 ₪ (ערך נקוב אג"ח) ביום 01 בינואר 2010

400,000 ₪ (ערך נקוב אג"ח) ביום 01 בינואר 2012

הריבית השנתית הנקובה על האג"ח הינה 10% , ומשולמת בכל 1 בינואר, החל מ- 1 בינואר 2009. במועד ההנפקה, שיעור הריבית על אג"ח בעלות סיכון זהה הינו 8% .

נדרשים:

מהו הסכום אותו גייסה חברת "אמה" בע"מ מהמשקיעים כתוצאה מהנפקת האג"ח (בש"ח)?

א. 770,848

ב. 780,192

ג. 800,000

ד. 840,763

ה. 900,192

הנח כעת כי לחברת אמה התהוו הוצאות הנפקה בגין הנפקת האג"ח. בהינתן כי המזומנים נטו שנותרו בידי החברה, לאחר ניכוי הוצאות ההנפקה, הסתכמו לסך של 780,740 ש"ח, מהן הוצאות המימון שייכללו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (בש"ח)?

א. 36,754

ב. 40,000

ג. 43,604

ד. 46,493

ה. 49,739

שאלה מספר 15

חברת "עומר" בע"מ (להלן: "החברה") הוקמה בשנת 2000 ועוסקת בפיתוח טכנולוגיות ייצור של מוליכים למחצה. ביום 01 בינואר 2004 הנפיקה החברה 300,000 דולר ערך נקוב אגרות חוב, הנושאות ריבית שנתית בשיעור של 6%. לצורך גיוס ההון באמצעות הנפקת איגרות החוב, נשאה החברה בעלויות הנפקה בסכום של 18,562 דולר. איגרות החוב יפרעו בשלושה תשלומי קרן שנתיים שווים, החל מיום 01 בינואר 2005, והריבית תשלום אחת לשנה ביום 01 בינואר, החל מיום 01 בינואר 2005.

להלן נתונים לגבי שער החליפין של הדולר ושיעור ריבית השוק השנתית:

<u>ריבית דולר שנתית להשקעות בסיכון</u>	<u>שער דולר</u>	<u>תאריך</u>
<u>דומה</u>		
5%	4	01.01.2004
6%	4.1	31.12.2004
6%	4.1	01.01.2005
7%	4.15	31.12.2005
7%	4.15	01.01.2006
7.5%	4.25	30.06.2006
6.5%	4.3	31.12.2006

הניחו כי:

-החברה מפחתה ומשלמת את הפרמיה/ניכיון והוצאות ההנפקה בשיטת הריבית האפקטיבית

-החברה צוברת ומשלמת ריבית לפי שיטת הריבית הפשוטה

מהי יתרת אג"ח נטו, כפי שתופיע בספרי חברת "עומר" בע"מ ליום ההנפקה (בש"ח)?

- א. 1,147,532
- ב. 1,181,348
- ג. 1,200,000
- ד. 1,218,000
- ה. 1,222,140

בהינתן ריבית שוק של 6% ליום ההנפקה, מהו שיעור הריבית האפקטיבי בגין האג"ח (באחוזים)? (עגלו תשובתכם בהתאם למידת הדיוק בה מופיעות התשובות האפשריות)

- ב. 5.5%
- ב. 6.6%
- ג. 8.7%
- ד. 9%
- ה. 9.6%

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

מהו הסכום אותו שילמה חברת "עומר" בע"מ במזומן בגין אג"ח במהלך שנת 2005 (בש"ח)?

- א. 306,000
- ב. 318,000
- ג. 410,000
- ד. 434,600
- ה. 483,800

שאלה מספר 16

ביום 1 בינואר 2009 הנפיקה חברת "אלעד" בע"מ (להלן - "החברה") 200,000 ש"ח ע.נ. איגרות חוב. איגרות החוב (הקרן והריבית) צמודות במלואן לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן. הריבית השנתית הנקובה על האג"ח הינה 4%, והיא משולמת אחת לשנה ב - 31 בדצמבר, החל מיום 31 בדצמבר 2009. פירעון הקרן יתבצע בשני מועדים. מחצית מהערך הנקוב תיפרע ביום 31 בדצמבר 2014 ומחצית תיפרע ביום 31 בדצמבר 2015. הוצאות הנפקת האג"ח הסתכמו ל - 10,137 ש"ח.

להלן נתונים נבחרים על מדד המחירים לצרכן (להלן "מדד"), ועל ריבית שנתית לאיגרות חוב בעלות סיכון דומה (להלן - "ריבית השוק"):

תאריך	מדד	ריבית שוק
01.01.09	104	5%
31.12.09	108	5.5%
31.12.10	110	7%
31.12.11	130	9%
30.06.15	133	9%

מהו התקבול נטו שיירשם בדוח על תזרימי המזומנים של החברה בגין הנפקת אג"ח ביום 1 בינואר 2009 (בש"ח)?

- א. 179,000
- ב. 189,138
- ג. 189,863
- ד. 190,000
- ה. 200,000

מהי יתרת ההתחייבות בגין האג"ח, נטו, כפי שתוצג במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010 (בש"ח), ומהי הניכיון ליום זה?

יתרת ניכיון	התחייבות בגין אג"ח, נטו	
16,702	184,645	א.
16,702	195,298	ב.
11,131	200,000	ג.
228,702	211,347	ד.
228,720	215,000	ה.

הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים

שאלה מספר 1

הגדר:

- א. התחייבות
- ב. הפרשה
- ג. התחייבות תלויה
- ד. נכס תלוי

שאלה מספר 2

- א. באילו תנאים נדרש להכיר בהפרשה בספרים?
- ב. הרחב לגבי מאפייני כל תנאי

שאלה מספר 3

- א. כיצד יש למדוד הפרשה בספרים?

שאלה מספר 4

ענה בקצרה:

- א. האם הפרשה לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 היא זהה במאפייניה להפרשות אחרות בספרים כדוגמת הפרשה לחובות מסופקים או הפרשה לירידת ערך?

שאלה מספר 5

חברת "הירקן המוצלח" הופתעה לקבל כתב תביעה: לקוח שרכש מלפפון חש ברע והובהל לבית חולים עם חשש להרעלת מזון. לפי טענת התביעה, המלפפון היה הגורם להרעלה.

- נכון לתאריך המאזן 12/2000 היועצים המשפטיים של הישות מבטלים על הסף אפשרות לתשלום פיצויים.
- נכון לתאריך המאזן 12/2001, בעקבות תחקיר טלוויזיוני לא מחמיא על חברת "הירקן המוצלח", היועצים המשפטיים צופים כי הישות תדרש לשלם 20 שקל לסילוק התביעה.

נדרש : לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:

א. האם על החברה לבצע הפרשה בגין התביעה בדוחות הכספיים לשנת 2000?

ב. האם על החברה לבצע הפרשה בגין התביעה בדוחות הכספיים לשנת 2001?

שאלה מספר 6

לפי הוראות משרד התחבורה, נהגי מוניות נדרשים להחליף את מוט ההילוכים מידי 10 שנים כתנאי להמשך קבלת זיכיון להפעלת מוניות. דני, נהג מונית עם ותק ומוניטין ידוע, מתלבט האם לכלול הפרשה בגין הוראות משרד התחבורה בספרים לשנת הכספים '96.

נדרש : לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:

א. האם על דני לבצע הפרשה בספריו בגין הוראת משרד התחבורה?

שאלה מספר 7

רמי, משורר נודע בקרב העשירון העליון, נוהג להשתתף בכנסי שירה על מנת להישאר מעודכן בחידושים בעולם השירים. ההרשמה לכנסים עולה 10 שקלים.

נדרש : לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:

א. רמי טרם שילם את הכסף עבור הכנס השנתי. האם עליו להכיר בהפרשה בגין עלות הכנס?

ב. רמי שלח מכתב למארגן הכנס, חבר ותיק, בו הוא אישר את הגעתו. האם על דני יכיר בהפרשה?

שאלה מספר 8

חברת "הוטי", חברת כבלים אשר ידועה בזכות תודעת השירות המצויינת שלה, נתבעה לאחרונה על ידי לקוח שלא הצליח להתנתק ממנה. היועצים המשפטיים של החברה נדרשו להעריך את סיכויי התביעה.

להלן סיכויי התביעה כפי שהוכרו על ידי היועצים המשפטיים:

<u>הסתברות</u>	<u>צפי לתשלום</u>
30%	100
40%	150
30%	200

נדרש : לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:

א. האם על חברת "הוטי" להכיר בהפרשה בגין התביעה?

ב. הנח כי התשובה לסעיף א' בשאלה חיובית. מהו סכום ההפרשה בו תכיר חברת "הוטי"?

שאלה מספר 9

חברת הפרמידה עוסקת במספר ענפי פעילות שונים: ספורט, אומנות וייעוץ עסקי. לאחרונה החליטה החברה על סגירת ענף פעילותה בתחום הייעוץ העסקי. החברה צופה כי עלות סגירת הענף תסתכם בכ- 100 שקלים.

נדרש : לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:

א. האם על חברת הפרמידה להכיר בהפרשה בגין סגירת ענף פעילותה?

ב. במידה והתשובה לסעיף א' חיובית ויש צורך לכלול בספרי הישות הפרשה בגין שינוי מבני. אילו סוגי עלויות ניתן לכלול במסגרת הפרשה לשינוי מבני?

שאלה מספר 10

איציק ואיצקו חברים טובים עוד מהיסודי. לאחרונה איצקו שמע כי מי שקונה דירה בתל אביב מוכר אותה ברווח גבוה כעבור שבוע ימים בלבד. איציקו רכש דירה באמצעות הלוואה מהבנק. איציק הסכים לחתום כערב בעבור איצקו.

נדרש : לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:

א. האם על חברת איצקו להכיר בהפרשה בגין מתן ערבות לאיציק?

שאלה מספר 11

בעקבות רפורמה בשוק הסלולאר, חברה "זול לדבר ביוקר" צופה הפסדים תפעוליים בשנים הבאות. האם על חברת "זול לדבר ביוקר" לבצע הפרשה בגין הפסדים תפעוליים עתידיים?

נדרש : לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:

א. האם על חברת "זול לדבר ביוקר" להכיר בהפרשה בגין הפסדים תפעוליים עתידיים?

שאלה מספר 12

דני, סמנכ"ל הכספים של חברה ציבורית מוכרת, החל לצאת עם בחורה חיפאית המוצאת חן בעיניו. כיום משרדי החברה בה הוא עובד ממוקמים בתל אביב. דני מאס בנסיעות ברכבת ושיכנע את מנכ"ל החברה להעביר את משרדי החברה מתל אביב לחיפה. חוזה השכירות הנוכחי בתל אביב אינו ניתן לביטול או להשכרת משנה.

נדרש : לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:

א. האם על החברה להכיר בהפרשה בגין חוזה המשרדים בתל אביב? כיצד מכונה חוזה מסוג זה?

שאלה מספר 13

חברת "אלי ובניו" נותנת אחריות במועד המכירה למוצריה, בגין ליקויים שהתגלו בתוך שלוש שנים ממועד המכירה. לפי ניסיון העבר יותר סביר מאשר לא סביר שתהיינה תביעות לפצויים.

נדרש : לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:

א. האם על החברה להכיר בהפרשה בגין מתן אחריות למוצריה?

שאלה מספר 14

חברה "לתבוע זה קל" נוהגת לתבוע חברות ציבוריות בגין עוולות שהן עושות לציבור. לאחרונה, החברה תבעה חברת סלולאר בגין רמאות בהצגת מחיריה לצרכנים. החברה מעריכה סיכוייה לזכות בתביעה מצויינים ("יותר סביר לזכות מאשר לא").

נדרש : לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:

מה ההשלכה החשבונאית של התביעה בספרי חברת "לתבוע זה קל"?

שאלה מספר 15

להלן 3 היגדים בנושא התחייבות תלויה:

I | להתחייבות תלויה ניתן גילוי, אלא אם כן האפשרות לתזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות קלושה.

II | כאשר ישות אחראית ביחד ולחוד למחויבות, חלק המחויבות החזוי להיות מסולק על ידי צדדים אחרים מטופל כהתחייבות תלויה.

III | אם הצורך בתזרים שלילי של הטבות כלכליות עתידיות בגין פריט, שקודם לכן טופל כהתחייבות תלויה, הפך לצפוי, הפרשה תוכר בדוחות הכספיים בדרך של הצגה מחדש.

איזה/אילו מההיגדים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. רק היגד I
- ב. רק היגד II
- ג. רק היגדים I ו-II
- ד. רק היגד III
- ה. רק היגדים I ו-III

שאלה מספר 16

חברת "הנביאים", חברה שמציעה שירותי ראיית העתיד, חזתה כי דנה תתחתן עד גיל 30. דנה, שחוגגת השבוע יומולדת 31, החליטה לתבוע את החברה בגין עוגמת הנפש שנגרמה לה.

חברת הנביאים סבורה כי דנה תזכה בתביעה, וקבעה את סכום התשלום הצפוי על סך של 110 שקל. החברה צופה כי דנה תזכה לקבל את הכסף בעוד שנה. שיעור ריבית להיוון – 10%.

נדרש: לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:

כיצד תקבל התביעה ביטוי בספרי חברת הנביאים ביום הגשת התביעה וביום יישוב התביעה (יום התשלום).

שאלה מספר 17

להלן שלושה משפטים בנושא הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים:

- I ישות תכיר בנכס תלוי כאשר צפוי תזרים חיובי של הטבות כלכליות
- II כאשר ההשפעה של ערך הזמן של כסף היא מהותית, סכום ההפרשה צריך להיות הערך הנוכחי של היציאות החזויות שיידרשו לסילוק המחויבות
- III ישות תכיר בהפרשות בגין הפסדים תפעוליים עתידיים.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. רק משפטים II ו-III
- ב. כל המשפטים שגויים
- ג. רק משפטים
- ד. רק משפט III
- ה. רק משפט II

שאלה מספר 18

חברת "גז לכל" בע"מ (להלן - החברה) מצאה שדה גז בים מול חופי ישראל. במהלך בירורים להשגת הסכם הרישוי לניצול מצבור הגז, הובהר לחברה ע"י הרשויות, כי היא תחויב לפרק את דוברת הקידוח בתום ההפקה ולשקם את סביבת הקידוח. החברה אמדה את "מקור" העלויות כדלהלן: 80 אחוזים מהעלויות שיווצרו לחברה קשורות לפירוק הדבורה ושיקום הנזק שייגרם לסביבה מהקמתה ו- 20 אחוזים מהעלויות שיווצרו לחברה מקורן במהלך הפקת הגז. נכון לתאריך המאזן הוקמה הדבורה אך טרם הופק גז.

איזה מהמשפטים הבאים נכון בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. החברה לא תוכל ליצור הפרשה בתאריך המאזן, שכן אין לחברה מחויבות משפטית לשיקום הסביבה לאחר הקידוח, היות והיא טרם הפיקה גז ולכן אין ליצור הפרשה על העלויות הצפויות.
- ב. החברה צריכה ליצור הפרשה בספריה לפי האומדן הטוב ביותר שלה, המהווה 80 אחוזים מהעלויות שיווצרו בסיום שאיבת הגז והקשורות לפירוק הדבורה ושיקום הנזק שנגרם מהקמתה.
- ג. יש ליצור הפרשה על כל העלויות הצפויות (הן בגין פירוק הדבורה ושיקום הנזק הסביבתי והן בגין הפקת הגז), שכן ישנה ודאות גבוהה מאוד לכך שתהיה יציאת משאבים כלכליים מהחברה.
- ד. אין ליצור הפרשה בתאריך המאזן, אלא רק לאחר תהליך הקידוח והפקת הגז - במקרה זה על החברה לתת גילוי להתחייבות תלויה.
- ה. כל המשפטים האחרים שגויים.

שאלה מספר 19

להלן שלושה משפטים בנושא הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים:

- I אם לישות חוזה מכביד, המחויבות הקיימת עפ"י החוזה תוכר ותימדד רק עם סילוקה בפועל.
- II בעת מדידת הפרשה, הישות תביא בחשבון רווחים מהמימוש הצפוי של נכסים הקשורים באופן הדוק לאירוע שהביא ליצירת הפרשה.
- III אין להכיר בהפרשות בגין הפסדים תפעוליים עתידיים.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. רק משפטים II ו-III
 ב. רק משפט II
 ג. כל המשפטים לא נכונים
 ד. רק משפטים I ו-III
 ה. רק משפט III

הון עצמי

שאלה מספר 1

דני ויואב החליטו להקים חברה לבניית צעצועים. כעבור שנה מצבת הנכסים של החברה עומדת על 100, מצבת ההתחייבות עומדת על 50 וסך ההון העצמי הינו 50 שקלים.

- ג. מה מייצג ההון העצמי?
- ד. היכן מוצג ההון העצמי במאזן החברה?
- ה. מה הקשר בין צד הנכסים, ההתחייבות וההון העצמי?

שאלה מספר 2

ענה בקצרה:

1. מנה 3 צורות התאגדות נפוצות
2. מהם המאפיינים הייחודיים של חברה בע"מ לעומת צורת התאגדות אחרות?
3. מהי מנייה?
4. מהו ההבדל בין הון מניות רשום, מונפק ונפרע?

שאלה מספר 3

להלן מבנה ההון העצמי של חברת "EZ100":

10 (1 ₪ ערך נקוב)	הון מניות
990	פרמיה
1,000	עודפים
<u>(100)</u>	מניות באוצר
1,900	סה"כ

תמיר ולירן ניהלו דיון אודות המשמעות של הפריטים השונים בהון העצמי.

תמיר: "סעיף הון מניות מייצג את סך הערך הנקוב של המניות בחברה. בפני עצמו אין לו משמעות כלכלית, זולת העובדה שהוא מסייע לנו לקבוע את אחוז ההחזקה שלנו בחברה"

לירן: "רגע, אז מדוע כאשר הנפקנו מניות ושילמנו 1,000 שקלים סיווגנו סכום של 990 שקלים כפרמיה. מדוע לא רשמנו פשוט הון מניות בסך 1,000?"

תמיר: "הפרמיה מייצגת את הסכום העודף ששולם מעבר לערך הנקוב של המניות. הערך הנקוב של המניות בתוספת הפרמיה מייצג את הערך הכלכלי של המניות שהונפקו למעשה"

לירן: "אז איך סעיף עודפים קשור לכל זה?"

תמיר: "מה יהיה, לא צפית בהסברים באתר...? תיכף תשאל שאלות גם לגבי מניות באוצר!"

נדרש: התייחס לדיון בין תמיר ולירן וענה:

- א. מה מייצג כל פריט בהון העצמי
- ב. כיצד מתבטא הקשר בין דו"ח רווח והפסד והמאזן דרך סעיף עודפים בהון העצמי

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

שאלה מספר 4

לאחר שחברת EZ100 נחלה הצלחה כבירה, החליטו תמיר ולירן לחלק דיבידנד.

ענה בקצרה:

1. מהי המהות הכלכלית של חלוקת דיבידנד?
2. כיצד משפיעה חלוקת דיבידנד על מאזן החברה?
3. כיצד משפיעה חלוקת דיבידנד על דו"ח רווח והפסד?
4. האם ניתן בכל מקרה לחלק דיבידנד?
5. מהם פקודות היומן שיש לרשום בגין חלוקת דיבידנד. הבחן בין:
  - א. הכרזה על חלוקת דיבידנד, ולאחר מכן תשלום
  - ב. הכרזה וחלוקה על חלוקת דיבידנד בו זמנית

שאלה מספר 5

תמיר ולירן מתלבטים בין חלוקת מניות הטבה ופיצול מניות.

נדרש: הסבר בקצרה אודות כל אפשרות והסבר מהי ההבחנה ביניהם.

שאלה מספר 6

אייל הינו סטודנט במכללה ידועה אשר התרשם רבות מן האתר EZ100. אייל פנה לתמיר ולירן והציעה

להם סכום נכבד של כסף בתמורה להנפקת מניית בכורה.

נדרש:

- א. מהי מניית בכורה? במה היא שונה ממנייה רגילה?
- ב. מהי מניית בכורה צוברת וכזו שאינה צוברת?
- ג. מהי מניית בכורה משתתפת וכזו שאינה משתתפת?
- ד. כאשר קיימים בעלי מניות בכורה, מהו סדר חלוקת דיבידנד?

שאלה מספר 7

א. מהו דו"ח על השינויים בהון העצמי?

ב. חברת "EZ100" הוקמה ביום 01.01.2008. להלן פעולות שבוצעה בשנה זו:

1. החברה הונפקה ביום 01.01.2008 על ידי הנפקת מניות בסך 50 ₪ ערך נקוב בתמורה ל- 150 שקלים.
2. החברה הנפיקה מניות נוספות ביום 01.03.2008 בסך 10 ₪ ערך נקוב בתמורה ל- 50 שקלים.
3. רווח החברה בשנת 2008: 100 שקלים
4. החברה חילקה דיבידנד ביום 31.12.2008 בסך 30 שקלים.

נדרש: הצג דו"ח על השינויים בהון העצמי לשנת 2008.

שאלה מספר 8

ענה בקצרה על השאלות הבאות:

- א. האם עסקאות עם בעלי המניות מקבלות ביטוי בדו"ח רווח והפסד?
- ב. כיצד נקבע הם ניחס פריט מסוים להון העצמי או להתחייבות?
- ג. מהם ההבדלים העיקריים בין חברה פרטית וחברה ציבורית?
- ד. מהו הטיפול החשבונאי בהוצאות הנפקת מניות?
- ה. האם ההון העצמי של חברה יכול להיות שלילי?

שאלה מספר 9

להלן התנועה בסעיף הון עצמי של חברת המאכזבים בע"מ (להלן – "החברה") לשנת 2008:

₪	נתונים
280,000	יתרת ההון העצמי ליום 31 בדצמבר 2007
?	הנפקת מניות 25 באפריל 2008
80,000	הפסד נקי לשנת 2008
15,000	דיבידנד שהוכרז ביום 31 באוקטובר 2008

במאזן ליום 31 בדצמבר 2008 מסתכמים נכסיה של החברה והתחייבויותיה לסך של 725,000 ₪ ו- 330,000 ₪

בהתאמה מהי סך התמורה שהתקבלה בחברה כתוצאה מהנפקת המניות ביום 25 באפריל 2008 (בש"ח)?

- א. 50,000
- ב. 195,000
- ג. 210,000
- ד. 490,000
- ה. 580,000

שאלה מספר 10

להלן נתונים נבחרים מתוך מאזני חברת "העטופים" בע"מ (להלן – "החברה") לימים 31 בדצמבר 2008 ו- 31 בדצמבר 2007:

<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2008</u>	
85,000	188,000	סך נכסים
68,000	110,000	סך התחייבויות
?	?	הון עצמי

להלן נתונים נוספים המתייחסים לפעולות שהחברה ביצעה במהלך שנת 2008:

- * החברה הנפיקה 20,000 מניות רגילות 1 ₪ ערך נקוב כ"א, תמורת סך של 50,000 ₪ במזומן
- * החברה הנפיקה 10,000 מניות הטבה 1 ₪ ערך נקוב כ"א
- * הרווח הנקי של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 הסתכם ל- 65,000 ₪
- * במסגרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2007 ו- 31 בדצמבר 2008, כלולה התחייבות בגין דיבידנד לשלם בסך 15,000 ₪ ו- 25,000 ₪ בהתאמה. הדיבידנד משולם בשנה שלאחר שנת ההכרזה.

מהו סכום הדיבידנד ששולם במזומן בשנת 2008 (בש"ח)?

- א. 5,000
- ב. 35,000
- ג. 44,000
- ד. 54,000
- ה. 84,000

שאלה מספר 11

ביום 01.01.2008 הוקמה חברת המירוץ בע"מ. להלן פעולות החברה ביום הקמתה:

- הנפקת 20,000 מניות בנות 1 ₪ ע.נ תמורת 80,000 ₪ במזומן.
- רכישת ציוד לשימוש החברה בעלות של 80,000 ₪ תמורת תשלום במזומן של 40,000 ₪
- והנפקת 10,000 מניות בנות 1 ₪ ערך נקוב, בפרמיה.

מה יהיו ערכי הנכסים, ההתחייבויות וההון העצמי במאזן החברה ביום הקמתה? (בש"ח)

	<u>נכסים</u>	<u>התחייבויות</u>	<u>הון עצמי</u>
א.	80,000	40,000	120,000
ב.	110,000	40,000	80,000
ג.	120,000	-	120,000
ד.	120,000	90,000	30,000
ה.	160,000	-	60,000

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

שאלה מספר 12

חברת הדלתות בע"מ הציגה את נתוני הכספיים לשנת 2008 כדלקמן:

150,000	יתרת רווח שלא יועד – 01 בינואר 2008
45,200	רווח נקי לשנת 2008
200,000	הון מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כ"א
200,000	מניות בכורה 8% לא צוברות בנות 10 ש"ח ערך נקוב כ"א

בהינתן כי חברת "הדלתות" בע"מ חילקה דיבידנדים בגין מניות הבכורה בלבד, מה תהיה יתרת הרווח שלא יועד ליום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

- א. 179,200
- ב. 193,600
- ג. 195,200
- ד. 245,200
- ה. 579,600

שאלה מספר 13

חברת "עומר" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2005.

להלן הדו"ח על השינויים בהון העצמי של החברה לשנת 2006:

תאריך	מניות רגילות 1 נח. ע.ג.	מניות בכורה 6%	פרמיה	עודפים	סה"כ
31.12.2005	200,000	200,000	600,000	800,000	?
הנפקת מניות	100,000		100,000		?
רווח השנה				?	?
דיבידנד שהוכרז				?	?
31.12.2006	300,000	200,000	?	?	?

*מניות הבכורה צוברות ולא משתתפות

נתונים נוספיםשנת 2006

הרווח לשנת 2006 הינו 150,000 שקלים.
ביום 31 בדצמבר 2006 הכריזה ושילמה החברה דיבידנד בסך 80,000 שקלים.

שנת 2007

במהלך השנת 2007 הנפיקה החברה 50% הטבה לבעלי המניות הרגילות. ההטבה הונפקה מהעודפים.
ביום 31 בדצמבר 2007 שילמה החברה דיבידנד בשיעור של 25% לבעלי המניות הרגילות.
רווח החברה לשנת 2007 הינו 120,000 שקלים.

מהי יתרת ההון העצמי במאזן החברה ליום 31.12.2006?

- א. 1,000,000
- ב. 1,930,000
- ג. 2,000,000
- ד. 2,070,000
- ה. 2,230,000

מה סכום הדיבידנד הכולל ששילמה החברה בשנת 2007?

- א. 12,000
- ב. 36,000
- ג. 112,500
- ד. 124,500
- ה. 148,500

שאלה מספר 14

חברת "הפורעים" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2006. ביום זה הונפק ונפרע הון המניות של החברה כדלקמן:
 200,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב
 100,000 מניות בכורה, 10%, צוברות, 1 ₪ ערך נקוב כל אחת

נתונים נוספים:

- ביום 31 בדצמבר 2007 חילקה החברה לראשונה דיבידנד בסכום של 15,000 ₪
- ביום 31 בדצמבר 2008 חילקה החברה דיבידנד נוסף בסכום של 45,000 ₪
- בשנת 2009 הנפיקה החברה 100% מניות הטבה לבעלי המניות הרגילות וביום 31 בדצמבר 2009 קיבלו בעלי המניות הרגילות דיבידנד בשיעור של 20% על ערכן הנקוב.

מהו סכום הדיבידנד אשר יקבלו בעלי המניות הרגילות של חברת "הפורעים" בע"מ בשנת 2008 (בש"ח)?

- א. 10,000
- ב. 15,000
- ג. 30,000
- ד. 35,000
- ה. 40,000

מהו סך הדיבידנד שחילקה חברת הפורעים בע"מ לשנת 2009 (בש"ח)?

- א. 10,000
- ב. 40,000
- ג. 50,000
- ד. 80,000
- ה. 90,000

שאלה מספר 15

חברת "איזו100" הוקמה ביום 01.01.2010 על ידי הנפקת 800,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב תמורת 120% מערך הנקוב. להלן פרטים אודות אירועים נוספים אשר התרחשו בחברה בשנה זו:

* ביום 01.01.2010 הנפיקה החברה את מניות בכורה א' (10%) 100,000 ₪ ערך נקוב. מניות בכורה אילו צוברות ומשתתפות במחצית הדיבידנד בשיעור של מעל 15% המחולק לבעלי המניות הרגילות.

* ביום 31.03.2010 הנפיקה החברה 80,000 חבילות הכוללות:

שוי הוגן	פרטים
20	5 מניות רגילות, 2 ₪ ערך נקוב
5	2 כתבי אופציה סדרה א'
25	סה"כ

- כתב האופציה הינו מסדרה א': ניתן להמרה ל- 2 מניות רגילות בתמורה לתוספת מימוש בת 3 שקלים למניה.
- הוצאות הנפקת החבילה היוו 10% מסך התמורה.

* ביום 31.09.2010 הומרו 60% מאופציות סדרה א'.

* ביום 31.12.2010 חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בשיעור של 25% מהערך הנקוב של בעלי המניות הרגילות.

* הרווח לשנת 2010 הסתכם לסך של 2,500,000 שקלים

נדרש:

1. רשום פקודות יומן לשנת 2010 בגין אירועים אילו
2. הצג דו"ח על השינויים ההון עצמי
3. מה סכום הדיבידנד שקיבלו בעלי מניות הבכורה בשנת 2010?

שאלה מספר 16

חברת "בידי במבה" הוקמה ביום 01.01.2006. להלן הרכב ההון העצמי של החברה ליום 31.12.2007:

1,000	מניות רגילות 1 ₪ ערך נקוב
2,000	מניות בכורה א' (10%) 1 ₪ ערך נקוב כ"א
1,000	פרמיה
500	עודפים
4,500	סה"כ

להלן נתונים נוספים:מניות בכורה א'

מניות בכורה אילו נושאות ריבית בשיעור של 10% מערך הנקוב. מניות הבכורה צוברות ומשתתפות בשליש משיעור הדיבידנד המחולק לבעלי מניות רגילות מעל 15%. המניות הונפקו ביום הקמת החברה.

דיבידנד

ביום 31.12.2006 חילקה החברה דיבידנד בסך 100,000 שקלים.

שנת 2008אירוע מספר 1

ביום 01.01.2008 יצאה החברה לתשקיף במטרה לגייס הון. החברה יצאה בתשקיף שבו הוצעו לציבור 40,000 יחידות שמורכבות מחבילה. להלן פרטים אודות החבילה:

<u>שוי הוגן</u>	<u>פרטים</u>
12	2 מניות רגילות 1 ₪ ערך נקוב כל אחת
68	4 מניות רגילות 3 ₪ ערך נקוב כל אחת
12	10 ₪ ערך נקוב איגרות חוב
8	2 כתבי אופציה סדרה א', ניתנות להמרה עד יום 31.12.2012 בתמורה לתוספת מימוש קבועה של 1 ₪.
100	סה"כ

הוצאות ההנפקה הסתכמו לסך של 5% מתמורת ההנפקה.

אירוע מספר 2

ביום 01.01.2008 הנפיקה החברה 20,000 כתבי אופציה ב' הניתנים להמרה למניות רגילות ביחס של 1:1 (כל אופציה אחת ניתנת להמרה למנייה אחת) בתמורה לסכום של 200,000 שקלים. על מנת להמיר את האופציה למניה, נדרש לשלם תוספת מימוש של 5 שקלים למניה. במידה והאופציה אינה ממומשת

עד ליום 31.12.2008, היא פוקעת. ביום 01.05.2008 הומרו 30% מהאופציות למניות. מלבד אירוע המרה זה, לא הומרו אופציות נוספות למניות.

אירוע מספר 3

ביום 01.09.2008 חילקה החברה מניות הטבה בשיעור של 50% לכל בעלי המניות הרגילות.

אירוע מספר 4

ביום 31.12.2008 הכריזה החברה על דיבידנד אשר יחולק ביום 31.03.2010. הדיבידנד הינו בשיעור של 20% מהערך הנקוב של המניות הרגילות

אירוע מספר 5

רווחי החברה לשנת 2009 הסתכמו לסכום של 1,000,000 שקלים.

נדרש:

1. רשום פקודות יומן בגין אירועים שהתרחשו בחברה בשנת 2008
2. מהו סכום הדיבידנד אותם זכאים לקבל בעלי המניות הרגילות?
3. הצג דו"ח שינויים בהון עצמי לשנת 2008

לקוחות

שאלה מספר 1

סעיף לקוחות הינו נכס המוצג בצד הנכסים השוטפים במאזן חברה.

סעיף לקוחות מוצג בניכוי הפרשה בשם "הפרשה לחובות מסופקים".

ענה בקצרה:

- א. מה מייצג סעיף לקוחות במאזן החברה?
- ב. באיזה סכום יש להציג סעיף זה?
- ג. מהי "הפרשה לחובות מסופקים" ומהי מטרתה?
- ד. כיצד מוצגת "הפרשה לחובות מסופקים" בדוחות הכספיים?
- ה. האם הפרשה לחובות מסופקים מייצגת חובות של לקוחות אשר לא יוחזרו לחברה?

שאלה מספר 2

ענה בקצרה:

- א. מהו ההבדל בין "הפרשה לחובות מסופקים" והוצאות בגין חובות מסופקים?
- ב. מהו העיקרון החשבונאי לפיו נכון לרשום הוצאות בגין חובות מסופקים בדו"ח רווח והפסד?

שאלה מספר 3

- א. מהי כרטסת לקוחות ברוטו, ומהי כרטסת הפרשה לחובות מסופקים?
- ב. אילו פעולות המתרחשות במהלך השנה משפיעות על הכרטסות?

שאלה מספר 4

אבי הינו בעלים של חנות מכולת מצליחה בהרצליה. אבי הנהיג מבצע מהפכני בשכונה: קנה היום, שלם בעוד חודש. המבצע הביא לגל רכישות באשראי בחנות. רואה החשבון של אבי טוען כי בעת עריכת הדוחות הכספיים של המכולת, על אבי לתת ביטוי לעובדה שייתכן ואנשים שרכשו מוצרים, לא יפרעו את חובם, באמצעות "הפרשה לחובות מסופקים".

נדרש: מנה 3 שיטות לקביעת הסכום הפרשה לחובות מסופקים. לגבי כל שיטה, קבע כיצד מבוצעת הפרשה לחובות מסופקים לפי שיטה זו. כמו כן, הסבר בקצרה מהו "גיוול חובות לקוחות" והשפעתו על יצירת הפרשה לחובות מסופקים.

שאלה מספר 5

אבי, מבולבל מהאפשרויות השונות לקביעת הפרשה לחובות מסופקים, פונה אליכם ומבקש כי תבצעו השוואה בין השיטות השונות על מנת שהוא יוכל לקבל החלטה מושכלת בדבר השיטה הנכונה עבורו.

מלא את הפרטים הבאים :

אומדן : מאזני (אחוז מלקוחות)	אומדן : תוצאתי (אחוז ממכירות)	הפרשה ספציפית	
			כיצד נקבעת הפרשה?
			מה נקבל כתוצאה מהפרשה?
			יתרון שיטה זו
			חסרון שיטה זו

שאלה מספר 6

חברת "המתיישבים" הוקמה ביום 01.01.2009. כל פעילותה של החברה בשנה זו הינה למכור באשראי בסך 200 שקלים. בסוף שנת 2009 החברה העריכה את יתרת הפרשה לחובות מסופקים בסך של 100 שקלים. לחברה אין כלל פעילות בשנת 2010, מלבד הכרה בחובות אבודים בגין ה- 100 שהוכרו כחוק מסופק בשנת 2009.

נדרש:

1. מהו חוב אבוד?
2. בהנחה כי החוב הוכר בעבר כחוב מסופק, כיצד משפיע ההכרה בחוב אבוד על הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2010?
3. בהנחה כי החוב לא הוכר בעבר כחוב מסופק, כיצד משפיע ההכרה בחוב אבוד על הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2010?

חברת המתיישבים גילתה כי "האצבע הייתה קלה מידי על ההדק": בשנת 2010 התברר כי חוב בסך 50 אינו אבוד, בשנת 2011 התברר כי חוב בסך 50 אינו אבוד.

4. כיצד משפיע ביטול ההכרזה על החוב כאבוד על הדוחות הכספיים של שנת 2010 ו- 2011?

שאלה מספר 7

חברת "מחשבים זה אנחנו" נוהגת לבצע הפרשה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מלקוחות. חשב החברה, המנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון ניהלו בישיבה האחרונה דיון סוער. כל אחד מהם סבר אחרת באשר לטיפול בסעיף לקוחות והפרשה לחובות מסופקים.

החשב: החברה תשנה את שיטת ההפרשה לחובות מסופקים משיטת אחוז מלקוחות לשיטת אחוז ממכירות. "בשיטה זו", קובע החשב, "נקטין בשנת 2010 את סך ההפרשה לחובות מסופקים. מי שישתכל על הדוחות הקודמים שלנו לשנים 2009, 2008 ואחורה מזה לא יוכל לדעת מה היה קורה אם היינו מיישמים את השיטה החדשה בשנים קודמות. זה מצוין בשבילנו"

המנכ"ל: מנכ"ל החברה הינו שמרן יותר מהחשב הצעיר, ועל כן השיב לו בביטחון: "אני דווקא חושב שעדיף פשוט להגיד שעשינו טעות בדוחות הכספיים. נתקן את הטעות בדוחות של השנה הנוכחית, ואף אחד לא יכול לדעת מה היה קורה אילו היינו לכאורה מתקנים את הטעות בשנים קודמות".

יו"ר הדירקטוריון: יו"ר הדירקטוריון הגיב בבוז להצעות הצדדים: "בואו נקטין את אחוז ההפרשה לחובות מסופקים מ- 4% כנהוג היום ל- 3%. הכי פשוט".

נדרש:

- א. שינוי אומדן חשבונאי; שינוי שיטה חשבונאית; תיקון טעות חשבונאית. כיצד מטופל כל אחד מהם בדוחות הכספיים?
- ב. התייחס לאפשרויות השונות המועלות על ידי הצדדים וקבע כיצד בחירת כל אפשרות תשפיע על הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2010, ועל הדוחות הכספיים של החברה לשנים 2009, 2008 ואחורה מזה.

שאלה מספר 8

קבע את שלבי עבודה בתרגילים העוסקים בנושא לקוחות והפרשה לחובות מסופקים

- א. הצג את הכרטסות הרלוונטיות לעבודה בתרגילים בנושא זה
- ב. אילו אירועים משפיעים על כרטסות העבודה השונות?
- ג. כיצד משפיע כל כרטסת בנפרד, ושתי הכרטסות יחדיו, על הצגת הסעיפים השונים בדוחות הכספיים?
- ד. כיצד כרטסת העבודה בשנת 2010 משפיע על כרטסת העבודה בשנת 2011?
- ה. שאלות מסוג שיחזור הן שאלות בהם במסגרת השאלה ניתנים נתונים מסוימים ואילו נתונים אחרים אינם ניתנים כלל, ועל הסטודנט לבצע "שיחזור" של נתון חסר באמצעות נתון קיים. כיצד מתמודדים עם שאלות מסוג שיחזור במסגרת תרגילים בנושא לקוחות?

שאלה מספר 9

לפניך מספר אירועים. לגבי כל אירוע בנפרד קבע מהי פקודת היומן אשר החברה רושמת בגינו ואת השפעתו על כרטסת לקוחות והפרשה לחובות מסופקים. כמו כן, קבע את השפעת סעיף לקוחות על הדוחות הכספיים לשנים 2010 ו- 2011.

חברת הנביא הידוע הוקמה בשנת 2010. במהלך שנה זו החברה ביצעה את הפעולות הבאות:

1. החברה מכרה ללקוחות מוצרים ב- 100 שקלים. 30 שקלים נגבו במזומן בעת המכירה.
2. במהלך השנה החברה גבתה 20 שקלים נוספים מלקוחות.

החברה מבצעת הפרשה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מלקוחות – 10%.

שנת 2011:

3. החברה מכרה ללקוחות מוצרים ב- 150 שקלים. 50 שקלים נגבו בעת המכירה.
4. החברה גבתה 50 שקלים במזומן מלקוחות.
5. חוב בסך 10 שקלים שהוכר כמסופק התברר כחוב אבוד.

חלק ב'שאלה מספר 10

להלן נתונים שהוצאו מספרי חברת "שושה" בע"מ לשנת 2009:

1,250,000	סך מכירות באשראי בשנת 2009
725,000	גבייה מלקוחות בשנת 2009
12,000	חובות אבודים בשנת 2009
235,000	יתרת חשבון לקוחות ברוטו ליום 01 בינואר 2009
22,500	יתרת חשבון הפרשה לחובות מסופקים ליום 01 בינואר 2009

מהי יתרת הלקוחות ברוטו ליום 31 בדצמבר 2009 (בש"ח)?

- א. 490,000
- ב. 513,000
- ג. 525,000
- ד. 725,000
- ה. 748,000

בהינתן כי יתרת ההפרשה לחובות מסופקים ליום 31 בדצמבר 2009 הינה 29,850 ש"ח, מהן הוצאות ההפרשה לחובות מסופקים לשנת 2009 (בש"ח)?

- א. 7,350
- ב. 19,350
- ג. 20,100
- ד. 30,600
- ה. 41,850

שאלה מספר 11

להלן נתונים מתוך מאזן הבוחן של חברת "הטייסים" בע"מ לימים 31 בדצמבר 2008 וכן 31 בדצמבר 2007:

<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>יתרות מאזניות</u>
ש"ח	ש"ח	
?	622,000	לקוחות ברוטו
?	9,800	יתרת פתיחה הפרשה לחובות מסופקים
1,800,000	2,000,000	סה"כ מכירות
50,000	60,000	החזרות מלקוחות

נתונים נוספים:

- יתרת הלקוחות ברוטו ליום 31 בדצמבר 2006 הינה 240,000 ש"ח.
- בשנים 2007 ו- 2008 גבתה החברה מזומן מלקוחותיה סכום של 1,500,000 ש"ח ו- 1,800,000 ש"ח בהתאמה.
- החברה נוהגת להעמיד את יתרת ההפרשה לחובות מסופקים על 2% מיתרת הלקוחות.
- במהלך 2008 התגלה חוב אבוד בסך 8,000 ש"ח.

מהי יתרת הלקוחות נטו, כפי שתופיע במאזן חברת "הטייסים" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (בש"ח)?

א. 240,000

ב. 480,200

ג. 490,000

ד. 500,000

ה. 529,200

מהו סכום ההוצאה לחובות מסופקים שנרשמה בדוח רווח והפסד של חברת "הטייסים" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

א. 2,000

ב. 10,000

ג. 10,640

ד. 10,800

ה. 12,640

שאלה מספר 12

חברת "הדר" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2006.

להלן נתונים על חלק מהפעילות העסקית של החברה במהלך השנים 2006 - 2009:
 התפלגות המכירות והתקבולים מלקוחות:

<u>שנה</u>	<u>סכום מכירות</u> (בש"ח)	<u>תקבולים מלקוחות</u> (בש"ח)
2006	900,000	650,000
2007	950,000	750,000
2008	1,000,000	1,050,000
2009	1,100,000	950,000

להלן פירוט חובות שהוכרו כאבודים:

<u>שנה</u>	<u>סכום החוב (בש"ח)</u>
2007	7,000
2008	10,000
2009	12,000

בהנחה שהחברה מעמידה את יתרת ההפרשה לחובות מסופקים על 3% מיתרת הלקוחות, לכמה יסתכם סכום ההוצאה לחובות מסופקים ואבודים, כפי שיירשם בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (בש"ח)?

- א. 7,000
- ב. 9,000
- ג. 10,760
- ד. 12,790
- ה. 22,790

בהינתן כי יתרת הלקוחות נטו ליום 31 בדצמבר 2008 הינה 840,000 ש"ח והחברה מעמידה את ההפרשה לחובות מסופקים על 4% מיתרת הלקוחות, מה תהיה יתרת הלקוחות נטו במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009 (בש"ח)?

- א. 710,400
- ב. 740,000
- ג. 866,880
- ד. 972,480
- ה. 1,013,000

שאלה מספר 13

חברת "ניר" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2001. החברה מפרישה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מהמכירות: 0.5% מהמכירות השנתיות.

להלן נתונים מתוך הדוחות הכספיים של חברת "ניר" בע"מ:

<u>2006</u>	<u>2005</u>	<u>סעיף/שנה</u>
4,000,000	3,000,000	מכירות נטו
560,000	200,000	לקוחות
?	20,000	הפרשה לחובות מסופקים

בשנת 2006 טרם נרשמו הפעולות הבאות:

* הכרה בחוב אבוד בסך של 24,000 ש"ח

* הוצאות חובות אבודים ומסופקים לשנת 2006

מהי יתרת ההפרשה לחובות מסופקים לפי שיטת אחת מהמכירות לשנת 2006, כפי שתוצג במאזן חברת "ניר" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006 (בש"ח)?

- א. 16,000
- ב. 20,000
- ג. 22,000
- ד. 24,000
- ה. 28,000

הניחו כי חברת "ניר" בע"מ החליטה בעקבות אימוץ התקינה הבינלאומית, לעבור בשנת 2006 לחישוב ההפרשה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מהמכירות.

מה תהיה ההכנסה/ההוצאה לחובות מסופקים ואבודים, כפי שתוצג בדוח רווח והפסד של חברת "ניר" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006, בהינתן כי החברה החליטה לאמוד את ההפרשה בשיעור של 4% מיתרת הלקוחות (כש"ח)?

- א. הוצאה של 20,000
- ב. הוצאה של 21,440
- ג. הוצאה של 25,440
- ד. הכנסה של 21,440
- ה. הכנסה של 25,560

שאלה מספר 14

חברת "ניב" בע"מ (להלן "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006. מנכ"ל החברה החליט כי חישוב ההפרשה לחובות מסופקים יבוסס על שיטת אחוז מיתרת הלקוחות ברוטו, בהתאם לדוח גיול הלקוחות.

נתונים נוספים:

מכירות החברה בשנת 2006 היו 2,500,000 ₪, מתוכם גבתה החברה במזומן 60%

מכירות החברה בשנת 2007 היו 3,500,000 ₪, מתוכם גבתה החברה במזומן 70%.

במהלך 2007 גבתה החברה את כל יתרת החובות ממכירות 2006, למעט חוב בסך של 20,000 ש"ח, שהתברר כאבוד.

לימים 31 בדצמבר 2006 ו- 31 בדצמבר 2007 התפלגות יתרת גיל הלקוחות ומדיניות ההפרשה לחובות מסופקים הינה:

<u>גיל החוב</u>	<u>אחוז מיתרת הלקוחות</u>	<u>אחוז הפרשה לחובות מסופקים</u>
0 עד 3 חודשים	30%	3%
3 עד 6 חודשים	40%	4%
6 עד 9 חודשים	15%	5%
למעלה מ- 10 חודשים	15%	6%

מהי יתרת ההפרשה לחובות מסופקים כפי שתוצג במאזן חברת "ניב" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006 (בש"ח)?

- א. 45,000
- ב. 46,500
- ג. 41,500
- ד. 41,000
- ה. 50,000

בהינתן כי יתרת ההפרשה לחובות מסופקים ליום 31 בדצמבר 2006 הינה 40,000 ₪, מהו הסכום שיופיע כהוצאות חובות מסופקים ואבודים בדוח רווח והפסד של חברת "ניב" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (₪)?

- א. 3,575
- ב. 14,124
- ג. 23,575
- ד. 43,575
- ה. 40,000

שאלה מספר 15

לאחר קבלת הדוחות הכספיים של חברת "אלעד" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006, הסתבר כי נעשתה טעות וחוב לקוח שהוצג כחוב מסופק הינו למעשה חוב אבוד.

כיצד ישפיע תיקון הטעות (בהתעלם מהשפעות מס הכנסה) על קבוצות המאזן, הנכסים, ההתחייבויות וההון?

- א. כל התשובות האחרות שגויות.
- ב. ההתחייבויות יגדלו, ההון יקטן, הנכסים ללא שינוי.
- ג. הנכסים יגדלו, ההון יגדל, ההתחייבויות ללא שינוי.
- ד. הנכסים יגדלו, ההתחייבויות יגדלו, ההון ללא שינוי.
- ה. הנכסים, ההתחייבויות וההון ללא שינוי.

שאלה מספר 16

להלן נתונים מתוך הדוחות הכספיים של חברת "עדי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך:

מתוך המאזן ליום 31 בדצמבר:

<u>2007</u>	<u>2008</u>	
120,000	150,000	לקוחות
(3,000)	(8,500)	הפרשה לחובות מסופקים
117,000	141,500	לקוחות, נטו

מתוך דוח רווח והפסד לשנת 2008:

14,500	הוצאות חובות אבודים ומסופקים
750,000	מכירות

מהו סך התקבול במזומן מלקוחות שהתקבל בשנת 2008 בחברת "עדי" בע"מ (בש"ח)?

א. 280,000

ב. 358,000

ג. 711,000

ד. 750,000

ה. 865,000